

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI
TEMEL YETERLİLİK TESTİ

45'Lİ TYT
DİL BİLGİSİ

TYT

DİL BİLGİSİ

SORU KİTAPÇIK NUMARASI							
0	0	0	0	0	0	0	0

T.C. KİMLİK NUMARASI													
ADI													
SOYADI													
SALON NO.										SIRA NO.			

ADAYIN DİKKATİNE!

DİKKAT! SINAV BAŞLAMADAN AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Kitapçık ve cevap kâğıdındaki size ait bilgileri ilgili bölümlere doğru olarak kodlayınız. Aksi takdirde sınav sonuçlarınıza ulaşmakta sorunlar yaşayabileceğinizi unutmayınız.
2. Cevap kâğıdınızdaki tüm alanları kurşun kalem kullanarak ve kutucukların dışına taşırmadan belirgin olarak işaretleyiniz.
3. Size verilen kitapçık türünü cevap kâğıdınızın ilgili bölümüne sınav başlangıcında işaretleyiniz.

TYT DİL BİLGİSİ 45'Lİ BRANŞ DENEME

DİL BİLGİSİ ZÜMRESİ

Mehmet DURMAZ

İlyas ÖRSKAYA

Serbay YİĞİT

Mennan KIZILTUNÇ

Özlem ŞİMŞEK ESER

Ebru ÖZOLÇAR

Yayın Koordinatörü

Serbay YİĞİT

Yayın Editörleri

Özlem ŞİMŞEK ESER - Hilal AKDOĞAN

Dizgi / Grafik

Bilgi Sarmal Dizgi/Grafik

ISBN = 978-625-99793-8-0

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

I. EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ

Bu denemelerdeki sorular gerek içerik gerekse içeriği sunuş bakımından son beş yılın soru tipleriyle genellikle bire bir uyumludur.

Bu denemeleri çözüp çözümleyen öğrenci, hazır bulunuşluk seviyesiyle ilgili içgörü kazanır.

2022 / TYT 11. SORU

(I) Kendimi eski mahallem **Arnavut kaldırımlarında** çocukluğumu ararken buluverdim geçenlerde. (II) Bahçelerinde saklambaç oynadığım evlerin bakımsız, hüzünlü hâllerine bakarken **saçılıverdi** birden etrafa anılarım. (III) **Limon sarısı** gibi görünen eskiliğin yüzü, sadece bakımsızlıktan ibaret değildi elbette. (IV) Benim zihnimdeki eksiklik: **Duvar**da çiziler, lekeler, paslanmış salça kutusundan saksılar... (V) Yoğurtçuya karşı pencereden seslenen **Fatma teyzemin** nidalarının yokluğu da eskitmişti bu evleri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

A şıkkında “**Arnavut kaldırımı**”

B şıkkında “**saçılıvermek**”

C şıkkında “**limon sarısı**”

E şıkkında “**Fatma teyzemin**” sözlerinin yazımı doğrudur.

D şıkkında ise **iki noktadan sonra cümle veya özel isim gelmemişse ilk sözcük küçük harfle başlar, bu yüzden ’dir.**

2023 / MSÜ 15. SORU

Türkçede her iki kelimesi de *-dı (-di / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü)* belirli geçmiş zaman veya *-r / -ar / -er* geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış olan birleşik isimler bitişik yazılır: *dedikodu, uyurgezer* vb.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Kışın daha sıcak ovalarda konaklayıp yazın dağların eteklerinde yaylaya çıkanlar **konargöçer** diye adlandırılır.
- B) Semt pazarcısının eski püskü **kaptıkaçtı** gibi görünen arabası, mahalle çocuklarının oyuncağı hâline gelmişti.
- C) Artan şehirleşmeyle birlikte ülkemizde yaşayan gençlerin hemen hemen hepsi artık **okuryazardır**.
- D) Bugün Anadolu'nun tarlalarındaki ekinleri hasat etmek için insan gücünün yerine **biçerdöver** kullanılmaktadır.
- E) Onun yaptığı hataları tek tek söyleyince yüzüme dahi bakmadan toplantı salonundan **çektigitti**.

A şıkkında “**konargeçer**”B şıkkında “**kaptıkaçtı**”C şıkkında “**okuryazar**”D şıkkında “**biçerdöver**”

sözcükleri belirtilen kurala uygun yazılmıştır.

E şıkkında ise “**çekti gitti**” sözcükleri birer eylemdir ve ayrı yazılmalıdır.

2021 / TYT 13. SORU

Tramvay, **Galata Köprüsü** üzerinden tarihî yarımadağa geçerek

I

Sultanahmet'e vardığında sırasıyla iki farklı şehrin çehresine şahit olan yolcu, burada bir müddet beklemek zorunda kalacak.

Roma hipodromu olan **At Meydanı** çevresindeki yapıların ısıtısı

II

III

karşısında büyülenecek; üç devrin mabedi bin beş yüz yıllık **Ayasofya Camisi**, etrafı süsleyen **Alman çeşmesi** gibi anıtlar

IV

V

geçidinin ortasında başı dönecektir.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Saray, köşk, han, kale, kule, anıt vb. yapı adlarının kelimeleri büyük harfle başlar, kuralına göre

A şıkkında “**Galata Köprüsü**”B şıkkında “**Roma hipodromu**”C şıkkında “**At Meydanı**”D şıkkında “**Ayasofya Camisi**” sözlerinin yazımı doğrudur.E şıkkında ise “**Alman Çeşmesi**” olarak yazılmıydı.

B'ye dikkat! Bağlama göre tek bir “Roma hipodromu” değil herhangi bir “Roma hipodromu” kastedildiği için “hipodrom” özel ada dâhil değildir ve küçük yazılması doğrudur.

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 1

1. I. Toplumumuzun dokusunda hem Batı'nın hem Doğu'nun izleri vardır.
 II. Hastanın beyin görüntülerinde tıpkı sizinki gibi küçük ve önemsiz bir kitle görülüyor.
 III. Bırakılması güç olan bazı alışkanlıklarda ailelerimizin tepkileri de etkilidir.
 IV. Mutlu olmanın, kötü anıları unutmanın yolunu gülen gözlerde ara.
 V. Kadın Voleybol Millî Takımımız, Avrupa Şampiyonası'nda birinci oldu.

Numaralanmış cümlelerdeki yer tamlayıcıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede yer tamlayıcısında belirtili isim tamlaması vardır.
 B) II. cümlede yer tamlayıcısında edat vardır.
 C) III. cümlede yer tamlayıcısında sıfat-fiil vardır.
 D) IV. cümlede yer tamlayıcısında sıfat tamlaması vardır.
 E) V. cümlede yer tamlayıcısında belirtisiz isim tamlaması vardır.

2. (I) Yakın zamanda yapılan bir araştırmaya göre düzenli, hafif egzersiz yapmak yaşlı yetişkinlerde bilişsel işlevi geliştiriyor. (II) Araştırmada, üç ay boyunca haftada üç kez düşük yoğunluklu bisiklet sürmenin, özellikle 68-78 yaş arası yetişkinlerin odaklanma, dikkatin yönlendirilmesi, çalışan bellek, bilişsel esneklik ve planlama gibi becerileri kapsayan beyin işlevlerini önemli ölçüde etkileyip geliştirdiği keşfedildi. (III) Bu bilişsel gelişmeler, beyin yürütme işlevlerini kontrol eden bölgesi olan prefrontal korteksin etkinliğinin artmasıyla ilişkilendirildi. (IV) Önceki araştırmalar, altı aydan bir yıla kadar süren orta ila yüksek yoğunluklu aerobik egzersiz programlarının prefrontal korteks tarafından kontrol edilen yürütme işlevi üzerindeki etkilerine odaklanıyordu. (V) Bu çalışmalarda asıl zorluk, bireyleri sıkı egzersiz rutinlerine katılmaya ve bunlara bağlı kalmaya motive etmektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem sıfat-fiil hem de zarf-fiil yer almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Ayrılığın içimi sızlatan günlerinden biri... Bir melodinin hatırlattığı hoş bir donmuş zaman beliriyor zihnimde. Akla sığmayan güçlü izler, küçücük bir zaman diliminde beni esir alıyor. Gerçek zamana döndüğümde sızı yeniden benimle.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi
 B) Ünlü düşmesi
 C) Ünlü daralması
 D) Ünsüz yumuşaması
 E) Ünsüz düşmesi

4. Kırgınlıklar, görmezden gelindiğinde unutulmuş olmuyor.

Hemen baş ucunuzda duran, içmeyi düşünmediğiniz ama

ne olur ne olmaz diye orada tuttuğunuz bir bardak su gibi, içseniz bir dert, içmeseniz ayrı bir dert hâlini alıyor. Olağan dışı bir duygu ile karşılaştığınızda elinizin o bir bardak suya

gittiği gibi düşünceleriniz, kırıldığınız ana gidiyor ama uzun süredir beklediği için içmemenizi salık veren iç sesinizle aynı tatta bir ses "Unutma!" diyor. Birden bire kendinize

geliyorsunuz ve zamanında konuşmadıklarınızın yükü altında ezildiğinizi hissediyorsunuz. İşte o anda bir çıkarcı yol

bulabileceğinizi, içinizdekileri dökerek sorunu çözebileceğinizi hatırlınıza getirin.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Gençlerle işbirliği yapılarak gerçekleştirilen projelerin daha başarılı olacağı göz ardı edilmemelidir.
- B) Bitkilerin toprak altı kısımlarını yiyerek bitkilere zarar veren danaburnu, kısa antenlere ve küçük gözlerle sahiptir.
- C) Küçük kızlarının çıtırdırdım bir çocuk olarak büyümesinde babalarının ona gösterdiği sonsuz müsamahanın etkisi büyüktür.
- D) Evinin başköşesinde duran fotoğraf, yurt dışında yaşadıkları mutlu zamanlarına ait kıymetli bir anıydı.
- E) Ülkemizdeki gözlemevlerinin birçoğunda bizlerin de gökyüzünü izlemesine olanak tanıyan teleskoplar bulunuyor.

6. Size bir bakıcı modeli tarif edeyim () güvenilir, çocuğa makul sınırı kabul ettirebilen, onu incitmeyen, televizyon izleme kotası koyabilen, duygusal ihtiyaçlarını karşılayabilen () Bu şartları sağlayabiliyorsanız çocuğunuz ilkokul çağına gelene kadar evde kalabilir. "Hayır () ben bu şartları sağlayamam." diyorsanız "Ah () iyi bir yuva aramalısınız ()" demek zorundayım.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (;) (...) (,) (,) (!)
- B) (;) (,) (,) (,) (!)
- C) (;) (...) (,) (!) (,)
- D) (;) (,) (;) (,) (!)
- E) (;) (...) (,) (,) (!)

7.

- Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerden sonra konur.
- Ünlem ve seslenmelerde anlamı pekiştirmek için konur.
- Herhangi bir sebepten açık yazılmak istenmeyen kelimelerin yerine konur.
- Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.

Üç noktanın kullanımıyla ilgili bu kuralların hangisinin örneği aşağıda verilmemiştir?

- A) Sınıfın içinde olanı biteni duymuyor gibiydi. Tahtada bir yere odaklanmış, bedeni donmuş, başka bir diyarda zihnen kaybolmuştu. Onu kaybolduğu yerden çekip almak istedim:
— Hey Nihat!.. Nihat sana söylüyorum, Nihat!..
- B) *Şeker Portakalı*'ni okuduktan sonra pek çok cümle hafızamda yer etti. İnsanlarla ne zaman bir sorun yaşasam aklıma kitaptan şu sözler gelir:
... Ben şuna inanıyorum: Sevgi insana her şeyi yaptırabilir, bir de sevgisizlik.
- C) Vatan hasretiyle başa çıkarken gösterdiği güçlü tavrı hepimiz takdir ediyorduk ve gözyaşlarını da içine akıtmamasını anlıyordum ama bu hâli...
- D) Televizyonda, sosyal medyada ondan bahsedildiğini bizim anlamamız zor olmadı. Her yerde "Son günlerde güvenlik güçlerinin sıkı bir operasyonla aradığı B... 'nin Çeşme'de bir yazlık evde yakalanması herkesi rahatlattı." diyordu. Biz de rahatlamalı mıydık?
- E) — Aniden alınmış kararlar, ileride pişmanlıklara neden olabilir. Niçin yeni bir şehre taşınmak istiyorsun? Sorunlarını burada bir kasaya mı saklayacaksın? Seni dinliyorum.
— ...
— Cevabını bekliyorum. Neden böyle bir karar verdin?

8. Mide ile yemek borusu arasında teknoloji harikası muaz-
I
zam bir giriş-çıkış dengesi var. Burada bir de bunu yöneten
çok sağlam aç-kapa sistemi bulunuyor. Bu sistemi oluşt-
II III
ran dairesel kaslar, normalde yutkunma haricinde asla açıl-
IV
maz; sadece siz lokmaları yutarken ve midenize sindirilmek
V
üzere yolladığınızda açılabilir.

**Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi iye-
lik eki almamıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. dağılırdı saçlarınız yaz akşamı
batan güneşe karşı kumral
susardınız ne de çok susardınız
anlaşılması güç susmanızın anlamı
sanki bir bulmaca uzun bir sarmal
o zaman sevmek değil ölmek zamanı

Attilâ İlhan

**Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yok-
tur?**

- A) Soru sıfatı
B) Edat
C) Belgisiz sıfat
D) İşaret sıfatı
E) Miktar zarfı

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 2

1. Etrafımdaki dostlarıma kişisel bir tavsiye vereyim (I) Normal diye bir şey yoktur, yaşadığımız hayat kompleks ve dinamik sistemin bir parçasıdır (II) Hayatımız, sistem içerisinde evrildikçe elbette biz de evriliriz (III) Evrimin en önemli şartı uyumlanma, uyumlanmanın en önemli sırrı ise “kaotik değişimlerle ustaca dans etmeyi” öğrenmektir (IV) Kafamızdaki bir modele geri dönüş umuduyla vaktimizi ziyan etmektense gözümüzü iyi açıp dönüşüm dalgasının neler getirdiğini temasha etmek en iyi stratejidir (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Yiyecek paketleri, plastik su şişeleri ve poşetleri gibi plastik üretiminde kullanılan polimerler ---- .

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi “özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem” şeklinde olur?

- A) temizlik malzemelerinin yapımında kullanılır
B) yoğun miktarda bazı tehlikeli bileşenler içerir
C) geçmişe göre daha az zararlı maddeyi barındırıyor
D) şimdilerde yiyecek üretiminde de tercih ediliyor
E) için zararlı madde içeren bileşikler başlığı atıldı

3. Yaşamın alışkanlığı içerisinde dinlence, sosyalleşme ve yemek alanları olarak inşa edilmiş restoranlar; geçici bir süreliğine misafir olunan ve her misafirin bir hizmet alıcısı olarak konumlandığı kamusal alanlardır. Satın alım yapan misafirin müşteriye dönüştüğü bu süreçte satın alınan şey meta olduğu kadar o yemeği servis eden garsonun da hizmetidir. Bu nedenle restoranlardaki alışverişlerde basit bir satıcı-müşteri ilişkisini aşan bir ilişki oluşur. Müşteri burada bir işverenlik deneyimi de yaşar.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinde hem ünsüz yumuşaması hem ünsüz benzeşmesi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Madagaskar, baharat vanilyası (vanilla planifolia) dâhil olmak üzere yedi farklı vanilya bitkisine ev sahipliği yapar. (II) Madagaskar’ın kuzeydoğusu, vanilya tarlalarının çoğunun bulunduğu yerdir. (III) Sambava şehri, “vanilyanın başkenti” olarak bilinir. (IV) Madagaskar’daki bazı orkideler toprakta yetişir ve bazıları toprağın altında yumrular oluşur. (V) Bu kök yumrular, orkidelerin uzun süreli kuraklıklarda bile hayatta kalabilmesini sağlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Türkçede her iki kelimesi *de -dı* (*-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü*) belirli geçmiş zaman veya *-r / -ar / -er* geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler bitişik yazılır: *dedikodu, kaptıkaçtı; uyurgezer, okuryazar vb.*

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Devlet desteğiyle yeni bir biçerdöver almak isteyenler, yazılı olarak başvuruda bulunmalıdır.
 B) Karada olduğu gibi suda da kullanılabilen yüzergezer araçlar, farklı teknolojilerle donatılıyor.
 C) Benimle oldubitti şeklinde konuşma biçimin her konuda elimi kolumu bağlıyor, karar almamı engelliyor.
 D) Siyah ve gayet şık takım elbisenin üzerindeki yanardöner papyona bir bakan bir kez daha dönüp bakıyordu.
 E) İş yerinden ayrılırken bana ödenen tazminatı dikkatli kullanmayınca tüm para kısacık bir sürede bittigitti.

6. Gökyüzündeki yıldızlar, insanların yaşam süreleri dikkate

^I
 alındığında atmosferik etkilerle gösterdikleri küçük değişimler dışında hiç değişmeyecek gibi görünür. Bu

^{II}
 yüzden romantizm akımının önemli şairlerinden John Keats, *Parlak Yıldız* şiirine, “Parlak yıldız! Ben de senin gibi değişmez olsam...” diye başlayarak yıldızların zamana meydan okuyan istikrarını öne çıkarır. Dünya atmosferi yüzünden yıldızın ışığında meydana gelen değişim, onların

^{III}
 gerçek parlama gücüne tesir eden bir değişim değil, sadece çok uzaklardaki yıldızlardan çıkan ışığın gezegenimizin atmosferindeki madde ile etkileşimleri sonucu ortaya çıkan ve bizim algıladığımız bir değişimdir.

^{IV}

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Sıfat	Zarf	İsim	Zamir
B)	İsim	Sıfat	Edat	Sıfat
C)	İsim	Zarf	Edat	Sıfat
D)	Sıfat	Sıfat	İsim	Edat
E)	İsim	Zarf	İsim	Sıfat

7. Ne zaman birbirini anlayan, hisseden, en iyi müzisyenlerden oluşan bir “quartet” ya da “trio” dinlesem klasik müziğin öz değerinin oda müziğinde yattığı gerçeğini

^I

tekrar anımsarım. En önemli bestecilerin, en derin fikirlerini titiz bir işçilikle ancak oda müziğinde rahatlıkla ortaya

^{II}

koymalarındaki sırrı düşünürüm. Ne var ki hem teknikleri hem de müzikalileriyle besteciye anlayıp dinleyiciye

^{III}

anlatabilen müzisyenlerin bir araya gelmesi geçmişte olduğu gibi günümüzde de çok nadir gerçekleşebiliyor. Müzik endüstrisindeki ticari kaygılarla her gün yeni bir

^{IV}

“virtüöz” oda grubunun dergi, CD ya da dijital platformlarda piyasaya sürdüğüne bakmayın. Türlü teknik cambazlıklarla bestecinin müziğini unutup, kendi marifetlerini öne

^V

çıkartıp göz boyamaya çalışıyorlar.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi iyelik eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8.

1999 yılında Görele'de Giresunlu bir ailenin çocuğu olarak doğan Mete Gazoz'un babası, eski millî okçu Metin Gazoz'dur.

Mete Gazoz, okçuluğa 2010 yılında başlamış; yüzmeye, basketbol, resim ve piyano ile ilgilenerek okçuluk ile ilgili becerilerini geliştirmiştir.

Okçulukta ilk uluslararası başarısı, Çin'in Wuxi kentinde düzenlenen 2013 Dünya Gençlik Okçuluk Şampiyonası'nda Yıldızlar kategorisinde klasik erkek yay takımı ile gümüş madalya kazanmasıdır.

Uluslararası önemli organizasyonlarda şu ana kadar çok sayıda altın, gümüş ve bronz madalyaya sahip Türk olimpiik okçu Mete Gazoz; Tokyo 2020 Olimpiyatları'nda ve 2023 Dünya Okçuluk Şampiyonası'nda altın madalya kazanarak Türk okçuluk tarihinin ilk Olimpiyat ve Dünya Şampiyonu olmuştur.

Bu görselde yer alan cümlelerde aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

- A) İlgî B) Ayrılma C) Yönelme
D) Belirtme E) Bulunma

9.

(I) Büyük Menderes Nehri, Afyon'un Dinar ilçesinden doğuyor; Uşak, Denizli ve Aydın illerinden geçerek Ege Denizi'ne dökülüyor. (II) Batı Anadolu'daki en büyük akarsu; en verimli toprakların can suyudur Büyük Menderes. (III) Ege'ye hayat veren, bin yıllar boyunca uygarlığın can damarı olarak akıp duran Büyük Menderes pek çok insanın geçim kaynağını oluşturuyor. (IV) Etrafına bereket yağdıran nehrin yakınındaki topraklar, bu bereketten nasibini alıyor. (V) İncirden üzüme, zeytinden bibere pek çok ürünün yetişmesini sağlıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, yüklemnin türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 3

1. Geçmiş, her anlattığımızda kılık değiştiren bir uydurmadır. Kulaktan kulağa oyununa benzer. Yaşanmış, geçip gitmiş zaman, her aktarmada ufacık bir parçasını kaybeder; değişir ve sonunda hiç kimsenin aslını tam hatırlayamadığı bir hikâyeye dönüşür.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünlü daralması

2. Hem kırılğan hem dirençli olan belleğimizi ufacık bir şey, kolayca devreden çıkarabilir ve böylece küçük bir kan pıhtısı, kısa süreli oksijen yetmezliği, beyin zarındaki bir enfeksiyon, en ufak bir organik araz onda onarılamaz bir hasara yol açabilir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıfat-fiil
B) Zamir
C) Zarf
D) Birleşik fiil
E) Edat

3. (I) Sıra dışı müzelerin ve etkileyici sokakların şehridir Belgrad. (II) Yaşayan ama hiç yaşanmayan ikonik ve doğal varlığı, her insanın şehri bir başka gözle görmesini sağlar. (III) Belgrad'a atılan ilk adımda şehrin her ziyaretçiye meydan okuyan yapısı hissedilir. (IV) Fazla süslü olmayan, klasik esintilere sahip kozmopolit yapısı, sanatsal olarak canlandırıcı ve ilham veren mimarisi sokaklarında somut olarak görülür. (V) Ayak izlerinin tüm şehri sarması için Belgrad'ın otobüsü en turistik alanda dinlenmeye bırakılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede yüklemi, isim tamlamasıdır.
B) II. cümlede öznesi, sıfat tamlamasıdır.
C) III. cümlede öznesi, belirtisiz isim tamlamasıdır.
D) IV. cümlede öznesi, sıfat tamlamasıdır.
E) V. cümlede yer tamlayıcısı, sıfat tamlamasıdır.

4. (I) Ağaç, Tecer'in şiir çizgisi içinde daha önce yazılmış şiirlerin toplanmış bir haritasıdır. (II) Tecer'in seveceği şekilde yazmak gerekirse, bu şiir ilmek ilmek dokunan kilim gibidir. (III) Yalnızlığı simgeleyen bir malzemedir ağaç. (IV) İyi bir şair, o malzemeyi sanatın keskiyle biçimlendirir; o malzeme de böylece estetik değer kazanır. (V) Yalnızlığın iyi şiirlerinden biridir ve üstelik sadece şairin değil, şiirimizin de yapıtlarından biridir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. Bilişim teknolojilerinin bilgi edinmeyi, eğlenmeyi, sanayileşmeyi sağlayan bir yanı da vardır. Tercihimize bağlı olarak zararlı olabiliyor, çok yararlı işler için de kullanılabiliyor. Teknolojilerin hızla dijitalleşmesi sonucu elde edilen büyük verinin işlenmesi için yeni nesil yazılım ve donanımlar geliştiriliyor. Birbirine bağlı nesnelerin oluşturduğu bir ağ, nesnelerin interneti olarak isimlendirilir, sayesinde yeryüzündeki tüm cihazlar birbirleriyle böylece bilgi ve veri alış-verişi yapabiliyor. Akıllı fabrikalar, bu süreçte kendi kendini koordine ederek üretim yapabilmek ve bilişim teknolojilerine katkı sağlamak için ortaya çıkıyor.

Bu parçada virgölün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

- A) Cümle içindeki ara cümleleri ayırmak için ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılır.
C) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelimelerin veya kelime gruplarının arasına konur.
D) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
E) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

6. İstanbul ilimizdeki Küçükçekmece Gölü'nün 1,5 km kadar
I II
kuzeyinde bulunan Yarımburgaz mağarasında yapılan
III
kazılarda mağaranın Paleolitik Çağ başlarından
IV
Bizans Dönemi'ne kadar insanlar tarafından yaşam alanı
V
olarak kullanıldığını kanıtlayan buluntular ortaya çıkmıştır.
Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan birleşik sözcüğün, ikilemenin yahut pekiştirmenin yazımı yanlıştır?
A) Ruhumu çepeçevre saran acılar ve hüznler, gitgide somut izler bırakıyor; alnıma, göz kenarlarıma çizgi çizgi nakşoluyordu.
B) Artarda sıraladığı türlü bahaneler ile içten içe ona olan bağlılığı ve güvenimi sorgulattı.
C) Aslolan ulaşmak için insanoğlu apaçık gerçeğin peşinde yüzyıllar boyunca durmaksızın koşmuştur.
D) Sonbaharda kupkuru yapraklarını döken ağaçlar, etrafındaki gazellerle âdeta kızıl bir büyüü andırıyordu.
E) Başlarda iş birliği içinde olan şirket çalışanları, zamanla büsbütün dişli rakiplere dönüştü.

8. Sağlıklı gelişebilmeleri için çocukların düzenli bir biçimde
I
aşılması oldukça önemlidir. Ancak aşı kayıtlarında
II
sıkıntılar yaşanabiliyor. Bazen de ebeveynler çocuklarının
III
hangi aşıları olduğunu ya da hangi aşının zamanının
IV
geldiğini unutabiliyor. Bu soruna çare bulmaya çalışan bilim insanları aşı kayıtlarının çıplak gözle görülemeyen boyalarla deriye kaydedilmesine imkân veren bir yöntem geliştirdi.
V
Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım eki hem çekim eki almıştır?
A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

9. (I) Yirminci yüzyılın başlarında evreni ve onun içindeki yerimizi hiç olmadığı kadar iyi anlamaya başladık. (II) O günden bugüne yapılan en önemli bilimsel çalışmalardan biri de hiç şüphesiz ki kara deliğin fotoğrafının elde edildiği çalışmadır. (III) Hâlbuki kara deliklerden ışık bile kaçamadığı için kara deliği doğrudan gözlemleyebilmemiz mümkün değildi. (IV) Ancak bizden 55 milyon ışık yılı ötede yer alan M87 galaksisinin merkezindeki kara deliğin etrafında yüksek hızda dolanan karbonmonoksit gazının görüntüsü elde edildi. (V) Açısız olarak çok küçük bir alan kaplayan kara deliği görmeye çalışmak âdeta bizden 400 km ötedeki bir madenî paraya bakmakla eş değer olduğu için dalga boyuna özgü teleskoplar kullanıldı.
Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “ki”nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?
A) I B) II C) III D) IV E) V

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 4

1. OpenAI tarafından geliştirilen, yapay zekâya dayalı cevaplar veren ChatGPT adlı robot sorduğunuz soruları karşınıza bir insan varmış gibi soruyu sorduğunuz anda cevaplayabiliyor.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Nesne - zarf tamlayıcısı - zarf tamlayıcısı - yüklem
B) Özne - yer tamlayıcısı - zarf tamlayıcı - yüklem
C) Özne - zarf tamlayıcısı - nesne - zarf tamlayıcısı - yüklem
D) Özne - nesne - zarf tamlayıcısı - zarf tamlayıcısı - yüklem
E) Özne - nesne - yer tamlayıcısı - zarf tamlayıcısı - yüklem

2. İmposter sendromu; kişilerin başarılarını kendilerinin hak etmediklerini düşünmeleri, başarılarından ve becerilerinden

sürekli şüphe duymaları, bu nedenle de kendilerini "sahtekâr" olarak hissetmeleri şeklinde tanımlanabilecek

psikolojik bir durumdur. İmposter sendromu; kanıtlara ve

diğer kişilerin aksini belirtmesine rağmen kişilerin kendi başarılarını içselleştirememesi, başarılarından ve becerilerinden sürekli şüphe duymaları ve kariyerlerinin bir noktasında "sahtekâr" olarak ifşa edilmekten korkmaları şeklinde tanımlanır.

V

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük belirtme durumu eki almıştır.
B) II. sözcük iyelik eki almıştır.
C) III. sözcük sıfat-fiil eki almıştır.
D) IV. sözcük çokluk eki almıştır.
E) V. sözcük geniş zaman eki almıştır.

3. (I) *Scrum*, en yaygın şekilde dünyada kullanılan çevik proje yönetimi yaklaşımlarından biridir. (II) Özellikle yazılım geliştirme olmak üzere karmaşık ürünleri geliştirmek ve sürdürmek için önerilen bir çerçeve olarak yazılım kullanan endüstri kollarında benimsenmiştir. (III) Ürün geliştirme ve bilgi işlerini yönetmek için kullanılır. (IV) Bu geliştirme çerçevesinin temel özelliği ampirik, geliştirici odaklı ve yinelenmeli olmasıdır. (V) *Scrum*, özellikle karmaşık yazılım projeleri için kullanılan, küçük takımlarda uygulanması kolay olan bir proje yönetimi olarak sunulmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Amik Ovamızın eşsiz manzarasını fotoğraflayan sanatçı, festivalde bu fotoğrafları sayesinde ödül aldı.
B) Fuzulî'nin *Leyla ile Mecnun* eseri, günümüz Türkçesine çevrilerek yeniden okuyucuyla buluşturulacak.
C) Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılında XVIII. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Kosova'da Piriştine Üniversitesinde gerçekleştirilecek.
D) Halit Ziya Uşaklıgil'in olgunluk dönemi eserleri ile ilgili değerlendirmeyi, *Varlık* dergisinin son sayısında görebilirsiniz.
E) Kitaplarda kullanılacak metin ve görsellerin seçiminde Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği esas alınmaktadır.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Toplum içinde kadirşinas olarak nitelendirilen insanlar, istekleri en az sorulan ve en çok incitilen kişilerdir.
- B) İtalyan tatlılarının pek çoğunda tercih edilen kedidili, ülkemizde de sıklıkla tüketilir hâle geldi.
- C) Son yıllarda sinemaseverlerin yüzünü güldürecek pek çok yapıma imza atan yönetmen, yeni bir film hazırlığında.
- D) Akşam yemeğinden sonra televizyon izlerken kuruyemiş tüketme alışkanlığı, kilo alımında en etkili sebeplerden biridir.
- E) Güngörmüş bir hayat yaşamış kişilerde anılarına bağlılık, eskiye özlem ve gelecek kaygısı gözlemlenmez.

6. Şirince'nin hangi daracık sokağına (I) adım atsanız taş duvarların ardında üreten bir ele denk gelirsiniz. Şile kumaşlarını elbiseye dönüştüren (II) üzümleri pekmeze, pestile döndüren (III) gevrekleri peynir ve zeytinle süsleyen eller... Üretmenin (IV) paylaşmanın hüznü görünen ama tam tersine huzur veren bir yüzüdür Şirince. Yolunuz bir gün oraya düşerse (V) bu dar sokakları gezme şansınız olursa bu huzuru takdir edin. Şile bezi bir elbise alın ya da bir mekânda peynirle gevrek yiyin.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgöl getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Garson () salatayı () üzerinde alevler olan süslü tabağı () dikkatle () özenle taşıyor () insanların gözlerindeki şaşkınlığı izliyordu ()

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (-) (,) (-) (,) (;) (.)
- B) (;) (,) (,) (;) (;) (.)
- C) (,) (-) (-) (;) (,) (.)
- D) (;) (-) (-) (,) (;) (...)
- E) (,) (-) (-) (,) (;) (.)

8. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

- A) Ona güzelce bir mektup yazmasına rağmen ondan beklediği karşılığı alamamıştı.
Çocuklara güzelce bakıyor, onların tüm ihtiyaçlarını karşılamak için çabalıyor.
- B) Zor zamanları atlatabilmek için bir doktordan yardım alması gerektiğini anladı.
Zor geçen bir eğitim-öğretim yılından sonra bir sahil kasabasında dinleniyor.
- C) İnsanlara anlatmadığı ne çekilmez derdi varmış ama biz onu dışarıdan dertsiz sanıyorduk.
Sanki yardım edecekmişsin gibi ne bakıyorsun, işime odaklanamıyorum.
- D) Gündüz, pek çok insanla muhatap olunan ve insanı kendinden uzaklaştıran bir süreç.
Enerji gerektiren pek çok iş gündüz yapılırken insanı dinlendiren işler gece yapılır.
- E) Geleceğinle ilgili büyük düşün ki derslerine çalışırken daha istekli olabilesin.
Büyük bir fikir üretmişçesine omuzlarını dikleştirmiş, gözlerini bize dikmişti.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı, diğerlerinden farklı türde bir sözcükle sağlanmıştır?

- A) Felsefe sorularımı hangi öğretmenle tartışayım?
- B) Onun size anlatmak istediği neydi sizce?
- C) Bu ceketin düşmesini kimde bulurum?
- D) Çantaların hangisindeydi su ile kraker?
- E) Bahçedeki töreni yöneten kişi kim?

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 5

1. • Türkçede ikinci kelimesi *-dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü)* kalıplaşmış belirli geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır: *albastı, ciğerdeldi* vb.
- Ara yönleri belirten kelimeler bitişik yazılır.
- *-r / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en* sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır: *bakar kör, çalar saat* vb.
- *Dış, iç, sıra* sözlerinin sona getirilmesiyle oluşturulan kalıplaşmamış birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.
- *Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift* sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan kalıplaşmamış birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Kentin güneydoğusu denize yakın olduğundan evler, bahçeli ve tek katlı; güneybatısında okullar yer aldığından evler, çok katlı ve kalabalıktı.
- B) Firmanın döner sermayesinde biriken paranın büyük bir kısmı, yardım kuruluşlarına ve ihtiyaç sahiplerine aktarılıyordu.
- C) Aşırı sıcaklar yüzünden gündöndüler yandı, bunun yanı sıra birden bastıran aşırı yağışlar da hububat rekoltesini düşürdü.
- D) Şehirler kurulmadan önce alt yapılarının incelikli bir planı yapılmadığında şehrin yıllar içerisinde pek çok önemli sorunu olacaktır.
- E) Firmaların hafta içi uçuşlarında ciddi oranda indirimli bilet bulmak mümkünken hafta sonu uçuşlarında aynı durum söz konusu değil.

2. Bir adam vardır ki hiçbir düşüncesinde, hiçbir hareketinde “kendi kendisi” olamaz. Ne düşünse, ne yapsa, ne söylese
I
kendini değil; mensup olduğu sosyete, ırkı, muhiti ve dışarıdan aldığı telkinleri dile getirir. İşte ben bu kişileri şöyle adlandırıyorum; sürü adamı. Başka birinin sisteminden
II
aldığı fikirleri o sistemin sahibinden daha çok savunan,
III
sorgulama becerisi olmayan, topluluktan ayrıldığı an kaybolan, kraldan çok kralcı... Artık ölünceye kadar
IV
herhangi bir hayatın her şeyi her gün değiştiği hâlde o,
V
aynı bilgiye bağlı kalmaya mahkûm, ilerlediğini sanarak yerinde sayacaktır.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinin hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İdare lambaları, şimdiki çocukların baş ucu lambalarına, el fenerlerine benzemiyor elbet. Yüreklerinde elektriğin
I
aceleciliği yoktu. Gecelerin en sabırlı gözcüsü ve kâtibiydi-
II
ler. Her şeyi ağır ağır kaydettiler. Her idare lambası bana çocukluğumdan ne çok anı taşımıştır. Hatta yaşlıların, hastaların ve âşıkların gecelerine ait ne kadar çok öykü anlatmıştır. Baba evinde, bir sürü eski öteberi arasında,
III
artık kimsenin sahip çıkmadığı bu lambalardan biriyle
IV
yeniden karşılaştığımda 1960’lardı. Büyük gaz lambalarına bakılmış, onlar korunmuş, bazısı elektrikli köşe lambasına dönüştürülmüştü. Bunlara antikacıların başköşelerinde de sık sık rastlanıyor. Yeniden değer kazanmışlardır. Ama bu
V
küçükler, bunlar...

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinde birden fazla ses olayı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Ringel varsayımına göre, belirli türden karmaşık grafikler belirli daha küçük grafiklerin herhangi bir kopyasının tekrarlanmasıyla elde edilebilir.
- II. Su, yaşamın anahtarıdır ve araştırmacılar, biraz daha fazla suyun özellikle daha fazla nem ve bulutlanmaya yardımcı olacağını savunuyorlar.
- III. Dünyada her sekiz kişiden biri mide ülseri ve diğer mide yaralarından etkileniyor ve günümüzde uygulanan tedavilerin bazı olumsuz yönleri bulunuyor.
- IV. Neredeyse tüm otomobil firmaları otonom araçlar üzerine çalışsa da henüz tam otonom sürüş sağlayan bir otomobil satışa sunulmadı.
- V. Yeni doğmuş bebekler uyku sürelerinin yaklaşık %50'sini REM uykusunda geçirirken bu 10 yaşında yaklaşık %25'e düşüyor ve yaşla azalmaya devam ediyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem sıfat-fiil hem de zarf-fiil kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Kapislerimiz ve korkularımız bizleri esir aldığı için bizi gözü gibi koruyan ve seven insanlara mesafe koyuyoruz.

Bu cümlelerin yer tamlayıcısında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sıfat-fiil B) İşaret zamiri C) İsim
D) Bağlaç E) Edat

6. Biz, zamanı dokumaya çalışıyorduk tezgâhlarımızda. Oysa zaman ne de çabuk sökülüp gidiyordu. Zamansız ayrılıklardı kapıdaki. Önceleri zamanı gelmiş ayrılıkların eşliğinde bir gurbet türküsüydü yaşamak. Sonraları onun adı hasret türküsü olmuştu. Artık hangi türküde hasretten, özleminden bahsedilse biz olacaktık. Biz olacaktık, geceleri bu şehrin görünmez bekçisi. Bütün kırılğanlıklarımız şehrin adına yansımış, havasına karışmıştı. Boşuna değildi bu şehre "kırık şehir" dememiz. Güllerimiz vardı dallarında yeşermemiş, vazolarda can bulan.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi sıfat değildir?

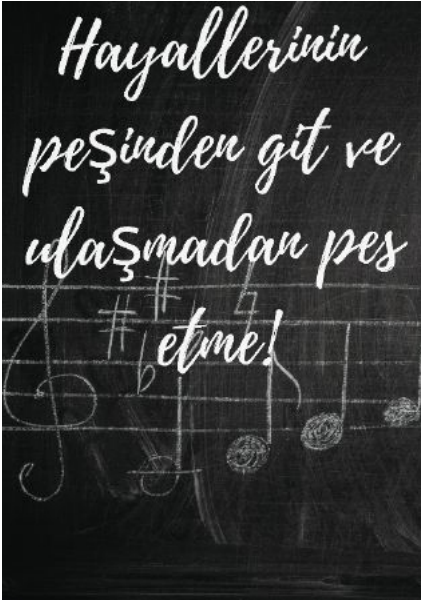
- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Dağcılıkta açlık, susuzluk, yorgunluk ve eksi 50'lerde ölümle burun buruna bir mücadele içinde olursunuz. (II) Dünyada 8 bin metrenin üzerindeki 14 dağa tırmanarak bu zorlu parkuru tamamlayabilen sadece 49 kişi var. (III) Onlardan biri de geçtiğimiz hafta Pakistan'daki Nanga Parbat tırmanışıyla zirve koleksiyonunu tamamlayan millî dağcı Tunç Fındık oldu. (IV) Fındık, "Dağ, senden güçlüdür; bazen zirveye çıkamadığın da oluyor." diyor. (V) Belli bir olgunluktan sonra zirveye çıkınca zafer duygusu yaşamadığını, dağın kendisine insafı davrandığını düşünerek eve sağ salım dönmüş olmayı başarı kabul ettiğini de sözlerine ekliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde altı çizili sözcükle ilgili söylenen yanlıştır?

- A) I.deki sözcük iki farklı yapım eki almış fiil köklü isimdir.
B) II.deki sözcük iyelik ve hâl çekim eklerini aldıktan sonra yapım eki almıştır.
C) III.deki sözcük birden fazla çekim eki almış basit yapı bir isimdir.
D) IV.deki sözcük türemiş yapı bir isim olup ek fiil ile yükleme olmuştur.
E) V.deki sözcük fiil kökünden türemiş bir isimdir.

8.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
- B) Yer tamlayıcısı eksikliği
- C) Özne-yüklem uyumsuzluğu
- D) Tamlama yanlışlığı
- E) Nesne eksikliği

9.

Bakmakla görmek arasındaki farkı fark ettiğinizde yaşamda siyah görünen nice karanlık duygu; yemyeşil, umut dolu bir renge bürünecek. Hayatın kendinizi sevmekle başladığını, bu sevginin tüm canlılara dalga dalga yayıldığını göreceksiniz.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat
- B) Sıfat-fiil
- C) Birleşik zamanlı fiil
- D) Sıfat
- E) İsim-fiil

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 6

1. Somut olarak yer belirten *alt* ve *üst* sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Babamın böbrek üstünde oluşan bezeleri almak için bir ameliyat günü belirleneceği söylendi.
- B) Türkiye'nin yer altı zenginliklerinden daha iyi faydalanabilmek için detaylı bir çalışma yapılacaktır.
- C) Bazı aşılardan direkt olarak bazılarının ise deri altına uygulanması gerektiği bilinmektedir.
- D) İş yerinden çıkarken ayak üstü uğradığım arkadaşım senin başka bir şehre taşınacağını söyledi.
- E) Dalgıçların su altında geçirdikleri vakit, her ne kadar tehlikeli gözükse de onlar için heyecan sebebi.

3. Dişli rüzgârlara karşı büyüttüm

I

Düşman gecenin içinde seni

Bir damlacık aydınlığım

II

Kalemime kâğıdıma şavkı vuran

III

Avucumda koruduğum bugüne

IV

Koşuyorum dağların dağların köpüğünde

V

Kaygan sütünde ormanların

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerin hangisinde diğerlerinden farklı bir ses olayı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Çocukluğumuza ait mutlu ve üzücü hatıralarımız, travmalarımız, kayıplarımız, ergenlik dönemini nasıl geçirdiğimiz; bizi, ömür boyu bizimle kalacak yetişkin hâlimize dönüştürür (I) Bize bu konuda dayatılan ise şudur (II) Bu dönemde edinilen alışkanlıklar, zihinde oluşturulan kırmızı çizgiler, seçilen meslek bir daha değiştirilemez (III) Süreçte yolunuzu aydınlatacak bir rehber karşınıza çıktıysa kendinizi şanslı saymanız gerekir (IV) Ancak şimdilerde trend farklı, herkesin herhangi bir yaşta değişimi kucaklayabileceği konuşuluyor (V)

Numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Son Buzul Maksimumu sırasında Bering Geçidi'nin olduğu topraklarda atlar ve mamutlar gibi hayvanlar yaşamıştır.

Bu cümle ile öge dizilişi aynı olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük ölçekli bir araştırma, küresel ısınmanın tüm dünyada insanların uyku süresini kısalttığını ortaya koydu.
- B) Karayipler'deki Guadeloupe Adası'nın mangrov ormanlarında dünyanın en büyük bakterisi bulundu.
- C) Bir proje kapsamında okyanuslardaki ve denizlerdeki plastik atık kümeleri gerçek zamanlı izlenebilecek şekilde haritalandı.
- D) Üretken yapay zekâ, bir modeli eğitmeyi ve bir veri kümesini kullanarak yeni veriler üretmeyi amaçlar.
- E) Öteden beri sinema filmlerinde oyuncuların olduğundan genç veya yaşlı gösterildiği çeşitli teknikler uygulanıyor.

5. (I) Binalarda kullanılan darbe emiciler de tıpkı motorlu taşıtlardaki amortisörler gibi çalışıyor ve sismik dalgaların enerjisini hidrolik sıvıya iletiyor, ısı enerjisine dönüştürüyor, şok dalgalarının şiddetini azaltıyor. (II) Damper adıyla anılan bu sistemlerde silikon yağıyla doldurulmuş silindirler içinde büyük pistonlar bulunuyor. (III) Bir deprem olduğunda pistonlar yağa doğru baskı yaparak mekanik enerjiyi ısı enerjisine dönüştürüyor. (IV) Damperler genellikle binanın her katında kolonlar ve kirişler arasına yerleştirilen bir sistemle işe yarar hâle getiriliyor. (V) Şiddetli sarsıntı anında damperler, binayı koruyan bir sisteme dönüşüyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı türde bir fiilimsi kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde edat öbeğinin cümledeki görevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Bir geçit gibi duruyor bana açılan kapıları
Bir bakışı, bir gülüşü çağırıyor gönlüne sinsice
- B) Sonra uzaklarda çektirilmiş bir resim gibi kalır
Aklınızda gölgesiz bir bahçede susar gibi yaparak
- C) Kumların üzerinde unuttuğum günleri
Yırtık bir yelken gibi parçalıyor dalgalar
- D) Sen orada dalından koparılmış zerdali gibi dur
Ben burada zerdalisiz bir dal gibi durayım
- E) Dağ gibi yürekler bilirim sonra
Yanan ormanlarca sessiz ve تنها

7. (I) Nurullah Ataç'ın kekeme olduğu hâlde sohbeti çok tatlı ve çekiciydi. (II) Kimileri onun sinirli, geçimsiz, kavgacı kişiliğinden ve tartışmayı kavgaya çeviren tutumundan çok şikâyet ederdi. (III) Onun bu hâli, belki de içindeki samimiyetin bir yansımasıdır diye düşünüyorum. (IV) Onu yakından tanıyanların anlattığına göre doğru bildiği bir yargıyı savunma konusunda taviz vermezmiş. (V) Kararlı bir insanın, tevazu göstermek adına ilkelerinden vazgeçmeyeşişine saygı duyabilirim sadece.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ek-fiil yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Geçmişten bugüne farklı Türkçe lehçelerinde sakasgan, sakiskan, sakızgan, sağsağan, zağızgan biçimleriyle geçen saksağan kuşunun adı ile ilgili birçok iddia var. Bazıları eskiden "şakımak" anlamında sakızmak diye bir eylemin var olduğunu ve kuşun adının buradan geldiğini öne sürer. Ancak saksağan güzel ötüşlü yani şakıyan bir kuş olmadığı gibi bu anlama gelen bir eylemin varlığı da kanıtlanabilmiş değil. Bir başka iddia ise "sakız"ın Farsçadan geldiği ve kuşun adının buradan türediği yönünde. Türkçenin en eski dönemlerinden beri var olan bir sözcük olduğundan bu iddia da tartışmaya kapalı değil.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi tür yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem yapıcı diğerlerinden farklıdır?

- A) En mutsuz günlerinde bile başkasına yapılan haksızlığa ardını düşünmeden başkaldıran biri, kendisine haksızlık yapıldığında neden bunu hoş görür?
- B) Hüzün kültürünü terk edebilen toplumlar, acıyla beslenmek yerine acıyı yenmek için uğraşacaklarından ruhlarındaki hastalıkları öldürür.
- C) Son gösterisinde alçak gönüllülüğün insanların arasında hâlâ önemini yitirmediğinin hatta kıymetli gördüğünün ipucunu verdi.
- D) Tepeden imceciliği kabul eden bir toplum; felsefe, sanat, edebiyat gibi üst düzey düşünme becerilerinde yaratıcı bir fikir üretemez.
- E) Türk edebiyatının dışa açılmasındaki en büyük engelin dil olduğunu düşünenler, bugünlerde fikirlerini değiştirerek evrensel olmadığımızdan dem vuruyorlar.

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 7

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Ailesinin huzuru bulabilmesi için kardeşini ona sunduğu tüm özgürlüklerden men etmişti.
- B) Bulunduğu yerin tüm dertlerinin sebebi olduğuna kendini inandırınca başka diyara göç etmişti.
- C) Disiplin ve azimle sorunların çözülebileceğini fark etmişti, onu durdurabilecek bir güç kalmamıştı.
- D) Uzun lakin güzel bir öykünün kahramanları olduğumuzdan söz ettik ayrılık konuşmamızı yaparken.
- E) İşine kendini kaptırıp hayatla bir bağının kalmadığını anladığında ivedi hazırladığı istifasını arz etti.

2. Evren hatta evrendeki şu üzerinde yaşadığımız noktacı her şeyi ile sürekli değişir () diyorlar. Söz konusu edebiyat ise bu fikre katılıyorum. Edebiyat () özellikle edebiyat () değişmezlik değildir. Edebiyat bir doğrultuda değişme de değildir. Farklı kulvarlarda değişir () şiirde, romanda, tiyatrodadır () Ama değişmenin bir yeniden başlamak, sil baştan demek olduğunu söyleyebilir misiniz () İşte bunu sanmıyorum ()

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (;) (-) (-) (;) (...) (?) (.)
- B) (!) (-) (-) (;) (...) (!) (.)
- C) (,) (,) (,) (;) (,) (?) (!)
- D) (,) (-) (-) (;) (...) (!) (.)
- E) (,) (-) (-) (;) (...) (?) (.)

3. Gülmeyi unutmuş kederli yüzüme gülücükleri getiriyor Onu görünce nihayet bana da herkes gibi güneş doğuyor Nasıl vazgeçerim bu biricik sevginden İçimde rengârenk kelekler uçuşuyor

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Ünlü değişimi
- C) Ünlü daralması
- D) Ulama
- E) Ünlü türemesi

4. I. Bir gölge gibi peşinden koşunca yakalarım mı sandın sonsuz sevgiyi? II. Çalışma temponu bozma, günün birinde sen de başarıyı yakalayacaksın. III. İsteddiğini elde edemediğinde hem bizi hem kendini yıpratır, yorar. IV. Fakültenin çıkışında eski günlerden konuşurken karşımızda beliriverdi. V. Kitaplarımı başkalarına da verdiğim için hepsine isim ve tarih yazıyorum.

Numaralanmış cümlelerdeki zarf tamlayıcıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle zarf tamlayıcısında edat öbeği yer almaktadır.
- B) II. cümle zarf tamlayıcısı, isim tamlamasından oluşmaktadır.
- C) III. cümle zarf tamlayıcısında isim-fiil bulunmaktadır.
- D) IV. cümle zarf tamlayıcısında sıfat tamlaması vardır.
- E) V. cümle zarf tamlayıcısında zamir türünde bir sözcük bulunmaktadır.

5. Dünya Mirası Listesi'ndeki Doğal ve Kültürel Güzelliklerin Taşınması Gereken Özellikler

Numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

6. Zeki Demirkubuz diyor ki “Ben çabuk yaralanan biriyim, yaralarım teslim olmam ama yaralanırım.” Tam da bu söyleme uyan şekilde insan ruhu bile isteye yaralanıyor, kaybedeceğini bile bile yeniden başlıyor, ayrılığı bile seviyor çünkü ayrılığın da yenisi oluyor; tıpkı yenisini sevdiğimiz eşyalar gibi. Acının görünür kıldığına inanıyoruz ezelden, ağlamayana meme yok diye diye büyütüldüğümüzden. Birinin gündemi mi olmak istedin? Hah işte mutсуzлuk söylemleri, acı çekmeler bak nasıl da görünür yapıyor şimdiye kadar görünmeyen seni. Hele bir de gerçekten denge bozuldu mu acıdan, yandın demek. Alır başını gider işte o zaman ardından denenler, torba mı ki büzesin milletin ağzını?

Bu metinde numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III	IV
A)	İsim	Sıfat	Bağlaç	İsim
B)	Zamir	Sıfat	Edat	Sıfat
C)	İsim	Zamir	Bağlaç	Sıfat
D)	Zamir	Sıfat	Bağlaç	İsim
E)	Sıfat	Sıfat	Edat	İsim

7. Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcüklerin türleri aynıdır?

- A) Sokakta yaşayan küçük dostlarımıza sadece artık yemekleri layık görmeyin.
Nabızınızı artık kitlenin nabızıyla bir attırmak kolay bir mesele değil.
- B) Seminerde anlatılanları bir senin anlamış olman bana tuhaf geldi.
İnsanı, yeryüzünde kendisinden bir şeyler bırakmak isteği teşvik eder.
- C) Okuyucularınızın bulunduğu mizah boyutunu yakaladıysanız çok şanslısınız.
İlk öykülerinde mizaha ağırlık veren yazar, giderek hüzne uzanıyor.
- D) Türünün özelliklerinden ileri gidebilse o da kalıcı bir eser olabilirdi.
İleri boyutta teknolojik ürünler üreten firmanın hisseleri yükseldi.
- E) Sahnede bir rolü sergilerken izleyiciler tarafından başarılı bulunuyor.
Başarılı işler yapan bireyler, ön plana çıkmadan yaşamayı seçiyor.

8. Bilim ve sanat insanların özgürce çalışabilmeleri ve I
sonsuz üretme gücünü eyleme geçirebilmeleri açısından II
özerklik, zorunlu bir uygulamadır. Gelişmiş ülkelerde üniversite, basın-yayın kuruluşları özerk yapılarda III
örgütlenmişler ve bu konumları yasalarca güvence altına IV
alınmıştır. Gelişmeleri takip eden eğitimli bireyler de onların V
üretim sürecine bu sayede saygı duymayı öğrenmiştir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, “belirtme durumu eki” almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Karınlarını iyice doyurmuş atlar; kayışı, koşumu hissetmeden, perçemlerini savura savura, arada bir pofurdayarak uygun adımlarla koşuyorlardı. Gide gele iyice tanıdıkları bir yoldu burası. Dizginlerini tutan sahipleri aynı kişiydi, onun yanında oturan çocuğu ise biliyorlardı. Onlar, çekmeye alıştıkları yüke fazla bir ağırlık eklemiyorlardı.

Bu cümlede kullanılan noktalama işaretleri aşağıdaki açıklamalardan hangisine örnek oluşturmaz?

- A) İki kiden fazla eş değer ögeden önceki öznelerden sonra noktalı virgül konur.
B) Yüklemden uzak düşen özneyi belirtmek için virgül konur.
C) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül konur.
D) Peş peşe gelen zarf-fiil eki almış kelimelerin arasına virgül konur.
E) Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime grubuyla ilişkisinin olmadığını belirtmek için virgül konur.

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 8

1. -an/-en, -r/-ar/-er/-ır/-ir, -maz/-mez ve -mış/-miş sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır: *alaybozan, cankurtaran; basınçölçer, genelgeçer; akıllalmaz, karıncaincitmez; güngörmüş, çokbilmiş vb.*

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Atatürk'ün barışsever tutumu, dünyadaki pek çok lidere ve özgürlüğünü kazanmaya çalışan millete örnek olmuştur.
- B) Büyükbabam yetişkinliği boyunca kendisine dört pantolondan fazlasını almamış, varyemez olarak ünlenmişti.
- C) B12 eksikliği özellikle etyemez kişilerde sıklıkla görülen, hafıza kaybına neden olan önemli bir durumdur.
- D) İşverenin hem çalışanlarına hem de müşterilerine güler yüz göstermesi, ticaretin sözsüz ama en geçerli kuralıdır.
- E) Fransa'da ilgimi çeken şeylerden biri de her yemekte, her manavda kuşkonmazın mutlaka kendine yer bulmasıydı.

2. Kendimi keşfetmek için pek çok kitap okudum, seminare katıldım, düşünme mesaisi harcadım. Sonunda aradığım cevabı buldum (I) Ben mutluluğu değil, içsel huzuru arıyordum. Vazgeçmem gerekenleri de keşfettim (II) beklenti, mükemmeliyetçilik ve süreklilik. İnsan, çevresinde herkesten gösterdiği sevgiyi birebir almak istiyor (III) beklentileri karşılanmadığında hayal kırıklığı, hırs ve geri çekilme yaşıyor. Beklenti sözcüğünü silip attım zihnimden. Birden uykuya dalışlarım kolaylaştı. Size önemli bir sır vereyim (IV) Beklenti, insanı yorar. Beklemeyin; sevin, yardım edin, el uzatın ve unutun. Şimdi uykularıma dalışlarımı sarmalayan tek şey var (V) huzur.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Leylak getiriyorsun bana güneşli bir gün

I

Onu saçlarından topladığın belli

II

Bir leylak bahçesinin karşımda

Böyle kucağında olsa daha iyi

III

Bir vazoya bırakıp gidiyorsun

IV

Sen gidiyorsun leylaklar kalıyor mu sanki

Önce renkleri gidiyor arkandan

Ne varsa gidiyor soyunarak

Vazoya her baktıkça karşımdasın ne tuhaf

V

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcükte ünlü değişimi vardır.
- B) II. sözcükte ünsüz yumuşaması meydana gelmiştir.
- C) III. sözcükte ünlü düşmesi vardır.
- D) IV. sözcükte ünsüz yumuşaması ve ünlü daralması vardır.
- E) V. sözcükte ünsüz benzeşmesi meydana gelmiştir.

4. Özel gereksinimleri olan öğrenciler için yapılan yasal düzenlemeler ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi “özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem” şeklinde olur?

- A) günümüzde hem öğretmenlerin hem velilerin farkındalık kazanmasını sağlıyor
B) genellikle çocukların fiziksel ihtiyaçlarını karşılamalarını kolaylaştırmak için yapılır
C) ile düzenlemelerin duyurulma süreci arasında görevli olan kişilere büyük görev düşüyor
D) geçtiğimiz günlerde yeniden gözden geçirilerek bu düzenlemelerde yeniliğe gidildi
E) çocuklarımıza eğitim hayatlarında kolaylık sağlarken eğitimcilere kılavuzluk ediyor

5. Aşağıdakilerin hangisinde fiilimsinin görevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Okumanın faydaları, gençlik döneminde kendini belli etmiyor olsa da ileriki yaşlarda sizi diğerlerinden ayırıyor.
B) Sağlıklı bir gününüzde koklamanın değerini bilemese-niz de solunum yolları hastalıkları sırasında önemini kavrsınız.
C) Birikimli kişilerle sohbet etmenin yararlarını, kişiliğiniz-deki olumlu izlerde, değişikliklerde görebilirsiniz.
D) İşlerini sürekli erteliyor, bahaneler üretiyor, sorumluluk almıyor; gezmenin büyüüne kapıldı âdeta.
E) Çocuğunuzun düşünemesi; sizin ona farklı kitaplar, uzun sohbetler, içi dolu aktiviteler sunmanız ile olur.

6. Köprülerin güvenliği hayati önem taşıırken dayanaklılığını

I

ölçmek hayli zordur. Bu konuda çalışmalar yapan araştırmacılar, akıllı telefonların köprü güvenliğinde kullanıla-

II

bileceğini ortaya koydu. Söz konusu projede, köprülerden geçen araçlarda bulunan akıllı telefonların ivmeölçer verilerinin bir uygulama aracılığıyla toplanarak köprüdeki yapısal değişimlerin takip edilebileceği anlaşıldı. Golden

III

Gate Köprüsü ve İtalya'daki bir betonarme köprü üzerinde yapılan ölçümlerde, geleneksel olarak köprü izlemede kullanılan 240 sabit sensörün yerine sadece iki akıllı

IV

telefonun kullanılabileceği görüldü. Birçok köprü, üzerlerine kurulu sensörler aracılığıyla düzenli olarak izleniyor ve belli aralıklarla fiziksel gözlemlerle de denetleniyor. Ancak bu sensör ve işlemlerin maliyetini karşılamak güç.

V

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Bir küçük koyun hemen beş on metre yukarısında, bir apartman terası kadar ufak bu kır kahvesinin tahta masaları üstünde hâlâ karıncalar gezer, hâlâ sinekler kahve fincanının etrafına konar. Bütün ahlaklar son bulmuştur. Kimi gökyüzünden bir uçak homurtusu gelir. İçindeki, şimdi Yeşilköy'e incek yolcuları düşündüğüm, yalnız bu yazıyı yazarken oldu. Ondan evvel de uçaklar geçmişti ama içindeki yolcuların Yeşilköy'e neredeyse inceklerini, daha şu iki satırın sonunda inmiş bile olduklarını düşünmemiştim. Hâlbuki ne beni ne yazımı önemsiyordu yolcular.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sayı sıfatı
B) Zarf
C) Bağlaç
D) İşaret sıfatı
E) Ünlem

8. (I) Kuşlar pek yakından geçmişse seslerini taklit ederek kalın dudaklarıyla dişlerinin arasından onlara seslenirdi. (II) Kuşların çoğunca aldandıklarına, bu sesi duyarak, dost sesi sanıp vapur etrafında bir dönüp uzaklaştıklarına şahit oldum. (III) Seneler var ki kuşları göremiyorum. (IV) Güzün o güzel günlerini pencereden görür görmez Konstantin Efendi'nin bulunabileceği sırtları hesaplayarak yola çıkardım. (V) Şimdilerde yerde kalmış üç beş yeşile basmadan geçmenin yollarını arıyorum.

Bu parçada yer alan numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede türemiş yapılı ve birleşik zamanlı bir fiil kullanılmıştır.
B) II. cümlede yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiile yer verilmiştir.
C) III. cümlede basit zamanlı birleşik yapılı fiil bulunmaktadır.
D) IV. cümlede fiil, geniş zamanın rivayeti ile çekimlenmiştir.
E) V. cümlede farklı türde fiilimsilere yer verilmiştir.

9. I. Diktiği fideler kurumuş, kurumayanları da danaburnu kesmişti.
II. Babam kargaburnu elinde, ne yapacağını bilmez hâlde bakıyordu.
III. Balkonunda açan akşamsefası, komşuların da beğenisini topluyordu.
IV. Alabaşları toplama vakti geldiğinde köylü bir imeceye soyunurdu.
V. Gümüş söğüdün dalında yaşayan bir küçük yalıçapkını etrafı izliyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik yapılı sözcük diğerlerinden farklı bir yolla oluşmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 9

1. *Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift* sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler kalıplaşmamışsa ayrı yazılır.

Buna göre,

(I) Kurumların yönetiminde uyulması gereken kurallar, kurumların iç tüzüklerinde önceden belirlenir. (II) Tüzüklerin içerdiği kurallar hem kurumun işleyişine hem de anayasa ve diğer kanun hükümlerine uyum gerektirdiğinden kurum içi bir alt kurul oluşturulur. (III) Önsözünden en alt maddesine kadar yasal danışmanlardan da fikir alınarak ayrıntılı bir gerekçelendirme yapılır. (IV) Arka planda bu kadar sıkı bir hazırlığın yapılma nedeni kurum işlerlik kazandığında oluşacak sorunların önüne geçebilmektir. (V) Kurumun orta ölçekli ya da büyük ölçekli oluşu, tüzüğün hazırlanmasında bir kıstas değildir ancak tüzük maddelerinin içeriğinde belirleyici etmendir.

numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.
- Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) belirtilen görevlerinin dışında kullanılmıştır?

- A) Başkan, yardımcılara afetin boyutunun büyüklüğünü anlatmak için bazı fotoğraflar gösteriyordu.
- B) Bu durum, planlarımı altüst edecek ve her şeyi en baştan hesaplamama neden olacak bir gelişmeydi.
- C) Evet, sizin söylediklerinizin mantıksal bir tutarlılığının olduğunu söylemek benim için oldukça zor.
- D) Yaş almanız bir pastanın mumlarının üflenmesiyle gerçekleşmez, ruhunuzun ışıklarının daha güçlü yanmasıyla meydana gelir.
- E) Hırsla, azimle başlanmış tüm işlerin başarıyla sonuçlanmasını beklemek de doğru değildir.

3. Çağımızın kişilik yapılanması olarak bilinen “narsisizm” Yunan mitolojisinden, sudaki yansımasını gören ve bu yansımasına yani kendisine âşık olan ve bir ömür boyu ulaşamayacağı bu aşkın peşinde aşkını (kendisini) izleyerek ömrünü tüketen Narkissos adlı kişiden gelmektedir. Narkissos, bu imkânsız aşkına ulaşma isteğiyle sudaki görüntüsüne sarılır ve suya düşüp boğularak hayatını kaybeder. Cesedinin bulunduğu yerde insanı mahmurlaştıran bir çiçek boy atar. Ona da Narkissos’un çiçeği adını verirler. Biz ona bugün “nergis” diyoruz.

Bu metinde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Ünlü daralması
E) Ünsüz düşmesi

4. Carnegie Mellon Üniversitesinin Jiaqi Geng, Dong Huang ve Fernando de la Torre adlı araştırmacıları, derin sinir ağları kullanarak kişileri görmeden onların sanal modellerini oluşturmayı sağlayan bir çalışma gerçekleştirdiler.

Bu cümlelerin öğeleri ile ilgili,

- I. Özne bir söz öbeğidir ve bu söz öbeğinde zincirleme isim tamlaması yer almaktadır.
II. Belirtili nesnede üç farklı fiilimsi türü örneklenmiştir.
III. Zarf tamlayıcısında bir sıfat tamlaması yer almaktadır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

5. (I) Robot askerler bilim kurgu filmlerinde sıkça yer bulur ancak gerçek dünyada robot komutanlar daha gerçekçi bir senaryoyla karşımıza çıkabilir. (II) Bir makalede, yapay zekânın kontrolü altındaki insanların, savaşta insanlar tarafından kontrol edilen robot ekiplerini yenebileceği savunuluyor. (III) Yapay zekâ kontrolündeki robotların savaşan insanların fiziksel fonksiyonlarını taklit etmede daha az yetenekli olduklarını ve yapay zekâ araştırmalarının robotik alandaki çalışmalarından daha hızlı ilerlediğini vurgulayan araştırmacılar, savaşlarda bilgisayar sistemlerinin komutasında savaşan insanları görmenin çok daha olası olduğunu belirtiyor. (IV) Savunma sanayi yazılım alım ilanlarına bakıldığında “yapay zekâ özellikli hedef tespit algoritmaları”, “makine destekli görev planlaması”, “yapay zekâ taktik tahminleri” ve “yapay zekâ özellikli dijital savaş alanı asistanı” gibi sistemlerin talep edildiği görülüyor. (V) Bu ibareler yapay zekânın bir asistan veya danışman olarak hareket edeceğini ima etse de yapay zekânın bu rollerle uzun süre sınırlı kalacağına inanmak güç.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsiye yer verilmemiştir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

6. Beş parasız okul yılları
Toy bir sıcak, gurbet sokakları
Otogarda çaresiz gururlu bir sefalet
Baştan kaybedilmiş fakülte aşkları
Gözümde bir çocuk, ruhum bin yaşında
Yıl sonunda okuldan kovulma telaşları
Yıllar yılları kovaladı

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

- A) Kurallı birleşik sıfat
B) Belgisiz sıfat
C) Niteleme sıfatı
D) Adlaşmış sıfat-fiil
E) Sayı sıfatı

7. Bireyin pozitif özelliklerinden birisi olan psikolojik I sağlık, yaşamda karşılaşılan stres, risk ve sıkıntılara rağmen hayatlarına başarılı bir şekilde devam eden bireyler ile devam edemeyenler arasındaki temel farklılıktır. II
- Psikolojik sağlık teorinin merkezinde, bireyin eksiklikleri yerine güçlü yönleri yer almaktadır. Kavramın operasyonel tanımı konusunda fikir birliği olmamakla birlikte temel III
- soru, bazı bireylerin fiziksel veya zihinsel sağlık sorunları geliştirmeden sıkıntıya nasıl dayandığı ve acı veren travmatik deneyimlere rağmen olumlu sonuçların ne zaman ve IV
- ne şekilde ortaya çıkabildiğidir. Psikolojik sağlık, V
- bireylerin maruz kaldıkları zorluklara ve potansiyel travmatik durumlara karşı psikolojik uyumu ifade eden psikososyal ve gelişimsel bir süreçtir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	Zamir	Bağlaç	Edat	Zarf	Sıfat
B)	Sıfat	Edat	Zarf	Edat	Zarf
C)	Zamir	Bağlaç	Zarf	Zarf	Zamir
D)	Zamir	Bağlaç	Zarf	Edat	Sıfat
E)	Zamir	Edat	Edat	Zarf	Sıfat

8. Hani sessiz, zenginliğini bile belli etmez, mütevazı ve I sessizliği seven bir adamdı. Konu komşusu da severdi hani. II III
- Hiçbir şeye, hiçbir dedikoduya karışmazdı. Sabahleyin işine IV
- kısa kısa adımlarla koşarken, akşam filesini doldurmuş vapurdan çıkarken görseniz iriliğine, Karamanlı ağzı konusuşuna, basit ama hesaplı fikirlerine, yine basit, sevimli V
- şakalarına karşı hakkında kötü bir hüküm de veremezsiniz.

Numaralanmış sözcüklerin hangisinde iyelik eki yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Özgün bir imgeye ulaşmak, yüksek bir hayalgücünü gerekli I kılar. Çünkü orijinal imajlar ya da imgeler, varlığın II kendisini değil zihindeki izdüşümünü yansıtmaya dayanır. III
- Bir şair ne bilgiyle ne düşünceyle ne de şiir kültürüyle imgeye ulaşabilir. Bir yerden sonra insiyatif kullanamaz şair. Ama IV
- bütün sayılıp dökülenler yani bilgi, düşünce, kültür vb. harmanlanarak imge denen o çarpıcı, büyüleyici, çağrıştırmacı ve çoğaltıcı bağdaştırmaya bir zemin oluşturulur. Yine de şunu vurgulayalım: Sağlam imgeler, stajiyer şairlere vergi V
- bir konu değildir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

EĞİLİM KONTROL DENEMELERİ - 10

1. (I) Gerçek bir ricada bulunduğumuzu iletmenin en güçlü yolu, ricamıza olumlu yanıt verilmediğinde karşımızdaki kişiyle empati kurmaktır. (II) Talepte değil ricada bulunduğumuzu, verdiğimiz karşılıkla açık mı açık bir şekilde ortaya koymalıyız. (III) Çünkü ricamızın reddedilmesi isteğimizden vazgeçeceğimiz anlamına da gelmemeli. (IV) Şiddetsiz bir iletişim kurarak, dürüst ve empatik bir karşılık vererek önceliğimiz ilişkinin nitelikli olduğuna ve iletişim sürecinin herkesin ihtiyaçlarını karşılamasını umduğumuza inandırıcı olduğumuz kişi, ricalarımızın da kamufle edilmiş talepler değil de gerçek ricalar olduğunu anlayabilir. (V) Biz niyetimizin farkında olsak da bunu muhatap kişiye hissettirmedikten sonra niyetimizinde pek bir önemi yoktur.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Can dostum kaybolunca korkularla uyanıp gecenin karanlığını yırtan bir çığlıkla bağırdım (I) Karabaş! Neredesin Karabaş? Karabaş kayboldu (II) Önce evin çevresinde titreyen ellerim, hızla atan kalbimle daireler çizdim (III) Evin yakınlarında olmadığını anlayınca terliklerimi terk etme vaktinin geldiğini anladım (IV) Eve gidip ayakkabılarımı giyerek hayattaki tek dostumun kokusunu bu sefer ben takip edecektim (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Hâlâ bu şehrin sokaklarında çocukluğumu arıyorum.
I
Babam millî duygularla yanıp kavrulurken büyük bir savaş
II
patlayınca bizleri anneme emanet edip orduya katıldı.
Annem uzun süre hayatla mücadele etti ancak beşerî
III
ilişkilerinde tutuk ve çekingendi. Bir sabah kapımızın altından bir kâğıt bırakıldığını gördüm. İnsanî bir hamleyle alıp
IV V
okumaya başladım, anladım ki evimizi terk etme zamanımız gelmişti. İşte o haberdan bu yana savaşın kökten değiştiği sokaklar, çocukluğumu da çaldı.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Ümitsizlik ve hüznü durumla alay eder gibi olan bu kadın; kahkahaların, şamataların arasından geçerek tabiat manzarasına yöneldi.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Vurgulu öge, yer tamlayıcısıdır.
B) Özne, sıfat tamlamasından oluşmuştur.
C) Yüklem, bir söz öbeğidir.
D) Zarf tümlecisi, cümleyi durum yönünden tamamlamaktadır.
E) Yer tamlayıcısı, bir isim tamlamasıdır.

5. I. Linç kültüründen kurtulmak için eğitilmiş ve öz güvenli bireyler yetiştirebilmeliyiz.
II. Markalar ile reklamcılar, bir bütün hâlinde değerlendirilirse onları ilişkilendirmek kolaylaşır.
III. Politik elitlerin tasarlamadığı bilimsel gelişmelerin de bulunduğunu kabul etmeliyiz.
IV. Kelime oyunlarının ve anagramların zorluğunu, resimlerinde çizerek anlatıyor.
V. Uzaklığın ölçüsü neydi, ne kadar uzaklaşılabildi, bunu anlamak istiyordu.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi bir tamlamanın ögesi durumundadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. En hızlı değişimin dijital platformda yakalanacağını düşündüğümünden bir gün çevrim içi bir proje üretmeye karar verdim. Ne diye böyle bir fikre kapıldığımı sorarsanız belki de sosyal medyanın gücünden etkilendim, diyerek cevaplayabilirim. İnsanlar, önünde sonunda değişim rüzgârına kapılıveriyor. Ben de dışarıya açılmak için bu değişimin rüzgârına kapıldım.

Bu parçada aşağıdaki zarf türlerinden hangisi yoktur?

- A) Miktar zarfı
B) Zaman zarfı
C) Soru zarfı
D) Yer-yön zarfı
E) Durum zarfı

7. Bulutsuz açık bir havada, ışık kirliliğinin olmadığı bir yerde gece gökyüzüne bakacak olursanız sayamayacağınız kadar çok parıldayan minik noktacığ görürsünüz. Bu noktacıklar çoğunlukla yıldızlar, bazen de gezegenlerdir. Ancak görebildikleriniz, uzaydaki milyarlarca gök cisminin yalnızca bir kısmı.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) İlgi
B) Bulunma
C) Belirtme
D) Ayrılma
E) Yönelme

8. Heterotrof beslenme hem mantarların hem de hayvanların beslenme biçimidir. Heterotrof beslenme biçiminde

I
besinler diğer canlılar aracılığıyla elde edilir. Bazı mantarlar
II III

besinlerini yaşamı sona ermiş canlıların organik kısımlarını ayrıştırarak elde ederken bazıları besinlerini elde etmek için bitkilerle alışveriş yaparlar. Bitki gövdelerinde yetişen mantarlar, onların topraktan mineral almalarına yardımcı olurken kendileri de bitkiler aracılığıyla beslenir. Bazı mantarlarsa bitki ve hayvanların üzerinde, onlara bir yarar sağlamadan ve onlardan besin almaya devam ederek yaşar. Şapkali mantarlarda sporlar şapka

IV
bölümünün içinde bulunur. Rüzgârın etkisiyle ya da böceklerin taşımasıyla çevreye dağılan sporlar, uygun neme sahip
V

ortamlarda çimlenebilir.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisi türce diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. • Bir sözcüğün cümlede anlamına uygun olmayacak şekilde kullanımı anlatım bozukluğuna yol açar: Hastanın hâlâ ölüm şansı var.
- Bir cümlede aynı anlama gelen birden çok sözcüğün bir arada kullanılması anlatım bozukluğu meydana getirir: En sonunda nihayet dünya görüş-lerimiz çok farklı olduğunu fark ettik.
- Cümlede anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna sebep olur: Eminim benim bu kadar başarılı olacağıma sanırım o da inanmıyordu.

Bu bilgilere göre,

- I. Bugün çok denizde kaldığından elleri ve ayakları buruş buruş.
- II. Kendini bize tanıştırmadan önce derin bir nefes aldı, bir süre bekledi.
- III. Trafikte yaya yürüyenlerin güvenliği de araç kullanıcılarınınkinden kadar önemsenmeli.

numaralanmış cümlelerin hangilerinde belirtilen nedenlerin dışında bir anlatım bozukluğu yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

II. KAZANIM KONTROL DENEMELERİ

Bu denemelerdeki sorularla bütün kazanımlar, alt başlıklarına kadar hücrelenir. Bu denemelerdeki sorularda didaktik bir yoğunluk vardır: 1. denemede fiiller, 2. denemede isimler ve tamlamalar, 3. denemede sıfatlar, 4. denemede zamirler, 5. denemede zarflar, 6. denemede edat - bağlaç - ünlem türünden sözcükler, 7. denemede cümle ögeleri, 8. denemede cümle türleri, 9. denemede sözcüğün yapısı ve fiilde çatı, 10. denemede bütün kazanımlar deneme formatında taranmıştır. Dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan ses - yazım - noktalama soruları sayı ve nitelik olarak sınav ayarında sabit tutulmuştur.

Öğrenci, bu bölümü çözer ve çözümlerse yani öğretmenle tartışır ve ayrıntılı video çözümlerini izlerse konu ve kazanım bilgisini üst düzeye çıkarır.

2022 / TYT 13. SORU

İri gövdesi güneşte devasa bir petek gibi ışıldayan palmyenin yaprakları altında üç kadın oturuyor (I) Fatma Aliye, Halide Edip, Samiha Ayverdi (II) Uzaktan güçlükle işitebildiğim sesleri, vecd hâlinde kovanlarına girip çıkan bal arılarının seslerini andırıyor (III) Ne etrafta onları sezen bir baş var ne de onlarda etrafta ilgilenen bir telaş (IV) İki ayrı zaman, aynı tarihî konağın avlusunda akıyor biteviye (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

A şıkkında açıklama yapılacağından "iki nokta"; B, C, D ve E şıklarında anlamca tamamlanmış cümleler yer aldığından "nokta" işareti bulunmalıdır.

2023 / TYT 14. SORU

- Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerden sonra konur.
- Ünlem ve seslenmelerde anlamı pekiştirmek için konur.
- Herhangi bir sebepten açık yazılmak istenmeyen kelimelerin yerine konur.
- Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.

Üç noktanın kullanımıyla ilgili bu kuralların hangisinin örneği aşağıda verilmemiştir?

- A) Shakespeare'in bir oyununda geçen şu sözler beni hep etkiler:
... Kavgayla girmekten sakın ama girdikten sonra sıkı dayan ki karşındakinin gözü senden korksun. Herkesi dinle...
- B) Gecenin karanlığında onu kimse görmez, görse de tanıyamaz sanıyordu. Yanılmıştı. Ses kulağına geldiğinde sırtı ürperdiyle gerildi:
- Hey Nazif... Nazif diyorum, Nazif...
- C) - Her şey olup bittikten sonra çantayı alıp öylece gidebileceğini sanıyorsan aldanıyorsun. Uçağın saat kaçta?
- ...
- Cevap ver lütfen!
- D) Bunca zaman sanki onu biz yetiştirmemiştik gibi, bambaşka davranış kalıplarını benimseyip karşıma C...'in tıpatıp bir kopyası gibi çıkması beni deli ediyor.
- E) Oturduğu masadan etrafında dans eden ve havalarda uçuşan kelekleri görüyor ama yine de dudaklarını kıpırdatıp tek kelime söyleyemiyordu ve bu hâli...

A şıkkında "Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur." göreviyle

B şıkkında "Ünlem ve seslendirmelerde anlamı pekiştirmek için konur." göreviyle

D şıkkında "Herhangi bir sebepten açık yazılmak istenmeyen kelimelerin yerine konur." göreviyle

C şıkkında "Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır." göreviyle kullanılmış ancak bu görev öncülde belirtilmemiştir. O yüzden 'dir.

E şıkkında "Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerden sonra konur." göreviyle kullanılmıştır.

2021 / TYT 12. SORU

Dünya'nın merkezine ulaşmak için binlerce kilometre içeri doğru yol almak gerekir. Merkeze doğru ilerlerken sıcaklık dayanamayacağımız kadar, yaklaşık altı bin derece, yükselir. Bu sebeple Dünya'nın merkezine gidip, orada araştırmalar yapıp dönmemiz kesinlikle mümkün değildir. Hatta bir makine, bir robot göndermemiz bile imkânsızdır. Çünkü göndereceğimiz robot basınç sebebiyle parçalanır, sıcaklıktan dolayı yanar.

Bu parçada virgölün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına konur.
- B) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.
- C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
- D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Merkeze doğru ilerlerken sıcaklık dayanamayacağımız kadar, yaklaşık altı bin derece, yükselir. (B şıkkı) Bu sebeple Dünya'nın merkezine gidip, (C şıkkı) orada araştırmalar yapıp dönmemiz kesinlikle mümkün değildir. Hatta bir makine, bir robot (A şıkkı) göndermemiz bile imkânsızdır. Çünkü göndereceğimiz robot basınç sebebiyle parçalanır, sıcaklıktan (E şıkkı) dolayı yanar.

Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirten virgül kullanılmamıştır.

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "fiiller"le ilgili sorulara ağırlık verilmiştir.

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 1

1.

I

Göz Boya! Göze Hitap Et!

Genellikle insanlar ellerinden çok gözleriyle yargırlarlar çünkü herkes görür ama çok az kişi onun ne olduğunu duyumsar.

Geçmişe Takılı Kalma!

İnsanlar bugünden ziyade geçmişe çok daha fazla düşkündürler ve geçmişte kendilerine en uygun anıyı bulduklarında ona kapılıp giderler.

II

III

Söz Verdiğinde Tutman Fark Yaratır!

İnsanlar genel olarak verdikleri sözleri tutamazlar, bu yüzden sen verdiğin sözleri tutarak fark yaratabilirsin.

Pratik Ol!

Gücünü, bildiklerini uygulama hızından alabileceğinden eylemlerinde pratik olmalısın.

IV

V

Sabırlı Ol!

Dağların zirvesini resmetmek istediğinde ovada durup onu izlerken yeterli süreyi harca.

Numaralanmış afişlerde yer alan fiiller ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. afişte emir, dilek-şart ve geniş zaman kipleriyle farklı kişilerde çekimlenmiş fiiller yer almaktadır.
- B) II. afişte geniş zamanın üçüncü tekil şahsıyla çekimlenmiş fiiller yer almaktadır.
- C) III. afişte yalnızca haber kipleriyle çekimlenmiş fiiller bulunmaktadır.
- D) IV. afişte gereklilik kipinin ikinci çoğul şahsıyla çekimlenmiş bir fiil vardır.
- E) V. afişte fiiller, istek kipinin ikinci tekil şahsıyla çekimlenmiştir.

2.

(I) Zamanımız hız çağı ya herkeste bir telaş, bir koşuşturma aldı başını gidiyor. (II) Çocuklara planlı olmaları konusunda mangalda kül bırakmadan nutuk çekenler acaba kendi hayatları için plan yapmayı hiç denediler mi? (III) "Kitap oku." dendiğinde kitapların pahalı olduğunu söylerler. (IV) "Tamam, ben okuduğum kitabı seninle paylaşayım." dediğinde vakitleri yoktur. (V) Yirmi dört saat içinde yarım saatlerini kitap okumaya, düşünmeye, tartışmaya ayırmadıkları gibi bir de "İşim başımdan aşkındı." deyiverirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil, haber kiplerinden biriyle çekimlenmiş durum fiilidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3.

Herkese sıcak bir kahve hazırlama bahanesiyle masadan ayrılıyorum. Bu kadar çaresizce bir bekleyişi kabullenmiyorum

ama gerçek şu ki bu sorunun hiçbir zaman gün yüzüne çıkmayacağına fazlaca bel bağlamıştık. Biz yetişkinler neyse ama bu küçücük çocuğun şoku nasıl atlatabildiğini anlamakta zorlanıyorum. Başkası olsa aklını kaçırdı.

Hayatı boyunca güvendiği insanların aslında onunla hiçbir bağı olmadığını öğrendi. Yine de bizimle iş birliği yapıyor. Biz hüzünleneince o da yüzünü asıyor, biz gülümseyince o da acı bir sırıtmayla gülümsüyor. Onda acının sessiz çıktıkları

buldum ben.

Bu metinde numaralanmış fiillerden hangisi yapıcı diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4.

(I) 16 ve 17. yüzyıllarda ilmiye sınıfındaki bir gencin mesleğinde yükselmesi her şeyden önce kendi bilgisine ve müderrislikte gösterdiği başarıya bağlıydı ama tabii sırtını dayayacağı bir koruyucunun çabaları da çok önemliydi. (II) İstanbul'a gelişin hemen ardından aranmaya başlanan böyle bir koruyucu -bazı istisnalar görülmekle birlikte- çoğu zaman İstanbul kadısı ya da bir kazasker olurdu. (III) Bu kişi, koruması altındaki gencin yükselmesini kolaylaştırabilirdi çünkü yüksek dereceli kadılar ve müderrisler bir göreve getirildikleri zaman yanlarına mesleğe yeni başlamış gençleri de alabilirlerdi. (IV) Hatta korumaları altındaki genci paşaya salık verebilirlerdi. (V) Ancak bu koruyucular görevlerinden azledildiklerinde korumaları altındaki gençlerin de yaşamı tehlikeye giriyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ek-eylem, diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. I. Mikroelektronik devrelerde elektrik akışı, elektromanyetik alanlarla kontrol ediliyor. Örneğin bir transistöre elektriksel alan uygulandığında, transistör elektriksel alanın açık ya da kapalı olmasına bağlı olarak ya elektrik akımının geçmesine izin verir ya da bunu engeller.
- II. Büyük ölçekli bir araştırma, küresel ısınmanın tüm dünyada insanların uyku süresini kısalttığını ortaya koydu. İyi uyumanın sağlık için son derece önemli olduğu biliniyor.
- III. Hayvan derisinden elde edilen kolajenden insan korneasına benzeyen bir implant üretildi. Yapılan pilot çalışmayla implant, aralarından çoğu çalışma öncesinde görme engelli olan korneası hasarlı 20 kişinin tekrar sağlıklı şekilde görebilmesini sağladı.
- IV. Tek kullanımlık sıcak içecek bardaklarını inceleyen araştırmacılar bunları 20 dakika boyunca 100 °C sıcaklıktaki suya maruz bıraktı. İç yüzeyi sıkça kullanılan bir kaplama malzemesi olan düşük yoğunluklu polietilen ile kaplı bu bardaklardan suya trilyonlarca mikroskobik parçacık geçtiği tespit edildi.
- V. Dünyanın en büyük ve en güçlü parçacık hızlandırıcısı olan Büyük Hadron Çarpıştırıcısı; bakım, güçlendirme ve geliştirme çalışmalarına adanan üç yılı aşkın bir aranın ardından tekrar kullanıma açıldı. Açılış gününde hızlandırıcıda deneme için zıt yönlerde iki proton demeti gönderildi.

Numaralanmış parçaların hangisinde fiillerin tamamı edilgen çatılıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Tanzimat edebiyatı, Tanzimat'ın ilanından yirmi yıl kadar sonra 1860'ta Şinasi'nin Agâh Efendi ile *Tercümân-ı Ahvâl* gazetesini çıkarmasıyla birlikte başlar ve 1895'e kadar sürer. (II) Türk edebiyatında önemli bir anlatım birikimi ve geleneği olmakla birlikte roman türünün ilk örnekleri önce çeviri, sonra da Batı romanlarının taklit edilmesi yoluyla bu dönemde oluşturulmuştur. (III) Şemsettin Sami'nin ilk yerli roman olan *Taaşuk-ı Tal'at ve Fitnat* adlı eserinden sonra Namık Kemal'in ilk edebî romanımız sayılan *İntibah*'ı yayımlanır. (IV) Halka yönelme, halkı aydınlatma ve eğitme görevini üstlenen Ahmet Mithat, Namık Kemal gibi sanatçılar; günlük yaşamı konu edinen, sosyal yaşamla ilgili sorunları dile getiren romanlar yazmışlardır. (V) Yazarlar, genellikle romanı bir ibretle sonlandırır, roman tekniğine aykırı davranır, yer yer olay ve düşüncelere karışır; kişiler çoğu zaman tek yönlüdür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Tesla, ilginç bir yaşam öyküsüne sahip. 1874 yılında I zorunlu askerlikten kaçmak için avcı kılığına girerek dağlarda gezen bir avcı gibi yaşadı. Bu süre zarfında kendini kitap okumaya adadı. Ardından Mark Twain'in eserlerinin onu mucizevi bir şekilde hastalıklardan kurtardığını beyan etti.

II
1875'te Graz'daki politeknik okuluna girmeyi başardı ve anadili olan Sırpça dışında İtalyanca, Almanca ve Fransızca

III
öğrendi. 1893 yılında ilginç bir şekilde deprem makinesini icat etti. Tesla, laboratuvarında üzerinde çalıştığı buluşun titreşimlerini doğal titreşimlerle senkronize ederse daha güçlü titreşimler elde edebileceğini fark etti. Bunu yapmaya

IV
başladığında bina güçlü bir deprem oluyormuşçasına sallandı. Tesla, cihazı durduramadığı için kırmak zorunda kaldı. İşin ironik kısmı cihazın bir tablet boyunda olmasıydı. Aslında günlük hayatta kullandığımız birçok şeyde bu ilginç

V
insanın teorileri ve çalışmalarının izi vardır.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Bir miktar kuşyemi bitkisini doğrayıp onun içine iki damla vitamin damlattığında evcil hayvanının ihtiyacı olan vitamini almasını sağlayabilirsin.
- B) Tüm gün yaşadıklarını sokağın hengâmesine açılan penceresinin karşısında oturup tavşankanı çayını içerken tekrar düşünürdü.
- C) Bir çöpçatan edasıyla geldiği düğünde gençlerin ilgi odağı olup onların dikkatini çekebilmek için çok çaba sarf etti.
- D) Doğalgaz faturalarının giderek artışına kışların beklenenden daha sert geçeceği haberi eklenince halk çıkmaza girdi.
- E) Personelin bir aydır ucu bucağı olmayan deniz manzarasına maruz kaldığını fark eden çarkçıbaşı, onları neşelendirmek için bir şeyler düşündü.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç ile belirtilen yere diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Uzunca bir süredir “düğün” fikrinden insanlar köşe bucak kaçıyor. Düğün, baştan savma yapılması gereken bir angarya kabul ediliyor. Özensizlik, nikâh davetiyelerinden başlıyor. “...mutlu günlerinde sizleride aramızda görmekten...” derken “de”nin bitişik yazıldığı özensiz davetiyeler dağıtılıyor () törenin hayati unsurları gelinlik, smokin, pasta, gelin arabası süslemesi de aynı sıradanlığı taşıyor.
- B) Temsil edilmeyen varlık tipi, yok hükmündedir. Bunlar toplum içinde dolaşıma giremez, davranışlara dönüşemez, zihinlere yerleşemez fakat toplumun reddettiği varlık tipleri buharlaşmazlar. Yalnızca temsil edilmeleri yasaklandığından toplumsal gerçeklik içerisinde kendilerine meşru bir yer açamazlar () bu tiplerin yersiz yurtsuz, yüzergezer tipler olduğunu ve giderek anomaliye dönüştüğünü söyleyebiliriz.
- C) Çağıldayan, akıp giden bir yaşam karşısında cesaretle, çekincesiz bir açıklıkla dile getirildiğinde koyu karanlığın sarsıcı tarafı kadar derinleşir ve olgunlaşır en cılız yaralar () açığa çıkarılan düğümler, duygular sözcüklere anlam kazandırır. Kuşkusuz bir yara, her zaman ruhun konuşmasının bir imkânı olarak çıkar karşımıza. Yazı, bedenın iç sınırlarını sözcüklerle ihlal eder.
- D) Bir şirket, okul, arkadaş topluluğu, market, restoran ya da pazar gibi içine ikinci bir insanın dâhil olduğu her yerde insan tek bir hissin peşinde koşar () değer. Kendini değerli hissettiği iş yerine bağlanır, değerli hissettiren arkadaşlarının yanında soluğu alır, okula seve seve gider. Kendini kendisinin değerli olduğuna ikna edemediğinden bu değeri başkasından görmek için yanar tutuşur.
- E) Okuduğum kitaplar, bana bir şey katıyorsa iyidir. Çıkarıcı davrandığımı düşünebilirsiniz ama benim de dünyada zamanım sınırlı ve değerli. Her okuyucu yeni bir dünyayı keşfetmek, kendi dünyasını zenginleştirmek için kitabı eline alır () ben insanlardan kaçmak, gürültülü dünyadan uzaklaşmak için okuyorum. Bu da en önemli faydası benim için. Benim dünyam sessizleşince renkleniyor çünkü.

- 10. Dört yılın sorgusuna gizlenmiş bir renkti yüzümdeki. Adresi belli şiirler sızıyordu gözlerimden. Artık ne doğan günden medet ne de yüreği kelepçeli bu şehrin insanlarından merhamet umuyorum. Tütün sarısı hüznün ve bir türküye mısra olmuş o hüznün gözleriyle hayatımın pejmürde yanı olarak sen kalıyorsun. Bundan böyle isimsiz istasyonlarda, adresiz insanlar o malum türküyle beni bekleyecekler. Benim seni o türküyle sevdiğimi bilecekler ama sen bilmeyeceksin. Sen kalıyorsun... Bense o türküyü bir daha söyleyemeden gidiyorum:**

Ela gözlüm ben bu elden gidersem

Zülfü perişanım kal melul melul

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü daralması
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Kaynaştırma

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 2

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "isimler ve tamlamalar"la ilgili sorulara ağırlık verilmiştir.

1. Merkür, 23 Eylül sabahı gökyüzünde en yüksek noktasına I erişmiş olacak. Bir başka deyişle hızlı gezegen, gün doğumundan yaklaşık 100 dakika kadar önce doğacak ve II Güneş'le arasındaki uzaklık arttığı için görülmesi kolaylaşacak. Bu tarihteki parlaklığı da -0,5 kadir olacak. Hiç fena değil! Üstelik sonraki günlerde parlaklığı artarak eylül III sonunda -1 kadiri işaret edecek. Parlaklık ölçeğinin ters IV olduğunu, yani kadir değeri küçüldükçe parlaklığın arttığını V unutmayalım.
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. İspanyol ekibinin antrenmanlarında başarılı performansıya dikkat çeken futbolcu Arda Güler, geçirdiği sakatlıktan sonra 22 Eylül'de oynanacak Las Palmas maçına çıkabilecek.
- Bu cümlede aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?**
- A) İlgi B) Belirtme C) Yönelme
D) Bulunma E) Ayrılma

3. (I) Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre, körlük ve görme bozukluğu, tüm dünyada en az 2,2 milyar kişiyi etkilemektedir. (II) Bunlardan bir milyanının önlenebilir bir yanı veya henüz ele alınmamış bir sorunu bulunmaktadır. (III) Görme gücünden yoksun olmak; görme engelliye fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden olumsuz etkiler. (IV) Son otuz yılda gerçekleştirilen ortak tutum sayesinde, birçok alanda ilerleme kaydedilmiştir. (V) 1999 yılında, önlenebilir körlüğün çözümlenebilmesi için oluşturulan küresel girişim, "2020 Vizyonu: Görme Hakkı", küresel savunuculuk çabalarını yoğunlaştırmış; bu çabalar ulusal körlüğü önleme programlarını güçlendirmiş ve ulusal göz sağlığı planlarını desteklemiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde tamlayanı ya da tamlananı fiilimsi olan bir ad tamlaması kullanılmamıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) IV ve V

4. (I) "Fregoli Sendromu" hastanın çevresindeki kişilerin görünüşlerini değiştirdiğine, farklı kişilerin görünümünü aldığına dair sanırlarının olduğu bir sendrom. (II) "Fregoli Sendromu"na sahip kişiler, tanıdıkları insanların sokaktaki insanların kılığına büründüklerine inanırlar. (III) Bu hastalar, genellikle yaşamlarındaki bir kişiye kafayı takarlar ve o kişinin varlığını her yerde hissederler. (IV) En küçük bir benzerlik olmasa dahi herhangi bir yerdeki herhangi bir insanı o kişi sanabilirler. (V) Hastalık, dilimize "Binbir Surat Sendromu" adıyla geçmiştir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde isim tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Belirtisiz isim tamlamalarında yapısal ya da anlamsal kuruluş bakımından tamlayan ile tamlanan arasında çok farklı ilişkiler bulunabilir. Örneğin “vişne reçeli” tamlamasında tamlayan tamlananın ana malzemesini bildirirken “sel felaketi” tamlamasında tamlayan tamlananın nedenini bildirmektedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan belirtisiz ad tamlaması ile ilgili yay ayraç içerisinde verilen bilgi yanlıştır?

- A) Ben hallederim fikri sizi sardığında tüm işlerin yükünü üzerinize alırsınız ve bu yük, sizi uzun vadede yorar. (Tamlayanı cümle biçiminde bir belirtisiz ad tamlaması vardır.)
- B) Uçak yolculuğu kimi insanlar için çok konforlu iken kimilerinin korkulu rüyası ve en az tercih ettiği yolculuktur. (Belirtisiz ad tamlamasında tamlayan, tamlananın hangi vasıta ile gerçekleştirildiğini belirtmiştir.)
- C) Son dönemde eşek sütü ile üretilen sabunlar, yeniden gündeme gelerek insanların dikkatini çeker oldu. (Belirtisiz ad tamlamasında tamlanan, tamlayandan elde edilen bir ürünü belirtmiştir.)
- D) Yalnızlık korkusu, selam vermeye bile değmeyecek insanları hayatınızın içine almanıza neden olur. (Belirtisiz ad tamlamasında tamlayan, tamlananın nedenini belirtmektedir.)
- E) Kahvaltıda dil peyniri tercih eder ama okulda tercihlerini söylemeye çekinir. (Belirtisiz ad tamlamasında tamlayan tamlananın görevini bildirmektedir.)

6. (I) Nostalji, günümüzde bellek takıntısının en yaygın biçimlerinden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. (II) “Hemen hemen herkes bir tür kolektif amneziye kapılarak belleğini yitirme korkusuyla tedirgin.” diye yazar Jacques Le Grof. (III) Bu korku, geçmiş zamana duyulan tuhaf bir ilgi ve özlem ile ifade ediliyor. (IV) Nostalji tacirleri tarafından acımasızca sömürülüyor, bu yüzden de bellek kavramı tüketim toplumunda çoksatar hâle geliyor. (V) Günümüzde nostalji ya da geçmiş özleminin çocukluğun özlenmesine indirgendiği dile getiriliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Kahramanmaraş'ta 1 Ocak 1973 tarihinde dünyaya gelen Yusuf Dikeç, 2024 Yaz Olimpiyatları'ndaki ikonik hareketiyle gündem oldu.
- B) İzmir'in Saat Kulesi, İzmirililer için çok uzun yıllar bir toplanma merkeziydi; şimdilerde gençler farklı mekânları tercih ediyor.
- C) Doğu Karadeniz Bölgesi Trabzon ili, Maçka ilçesi sınırları içerisinde yer alan Altındere Vadisi Millî Parkı, Trabzon il merkezine 48 km uzaklıktadır.
- D) Son yıllarda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, üniversite okumak isteyen öğrencilerin gözde tercihleri arasında.
- E) Okulumuzu ziyarete gelen vali, konferans salonunda çocukların güvenliğiyle ilgili bir konuşma gerçekleştirdi.

- 8.
- Sayılar harflerle de yazılabilir. Buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistik gibi verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır.
 - Dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi amacıyla içinde geçen *bin*, *milyon*, *milyar* ve *trilyon* sözleri harfle yazılabilir.
 - Birden fazla kelimeden oluşan sayılar ayrı yazılır.
 - Sayılarda kesirler virgülle ayrılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Bir video oyununda 0.5 saniyelik bir gecikmenin dahi bir oyunun tüm kurgusunu değiştirebileceği kanıtlandı.
- B) On iki milyon izleyicinin üç saat boyunca çevrim içi platformda izlediği sanatçı, hayranlarının ilgisinin onu şaşırttığını belirtti.
- C) 2000'lerin başında, milyonlarca insan internete akın etti ve orada kendisine ikinci bir hayat oluşturdu.
- D) Sabah 09.00'da başlayan sınava elli bin öğrenci katıldı ve sınav herhangi bir sorun olmadan tamamlandı.
- E) Dünya'ya 4.000 ışık yılı uzaklıktaki cisim, yaklaşık olarak her yirmi dakikada bir yüksek miktarda enerji yayıyor.

9. "Metaverse" insanların sosyalleştiği (I) eğlendiği ve çalıştığı bir sanal dünya olarak tanımlanabilir. Metaverse (II) sınırların ötesinde anlamındaki "meta" ile evren anlamındaki "universe" sözcüklerinin birleşiminden oluşan ve öte evren diye Türkçeleştirebileceğimiz bir terim. Yaşadığımız fiziksel dünyadan farklı (III) kavramsal ve sanal bir ortamı ifade ediyor. Çoğumuz bu terimi sadece son birkaç yılda duymuş olsak da "metaverse" sözcüğü ilk defa 1992'de yayımlanan *Snow Crash* adlı bir bilim kurgu romanında yer almıştı. Neal Stephenson tarafından yazılan bu kitapta internetin halefinin neye benzeyebileceği hakkında fikir yürütülüyor (IV) tanık olamayacağımız yarının, ömrümüzün yetmeyeceği geleceğin kurgusu sunuluyor. Romanın kurgusu kullanıcıların dijital avatarlar (belirli bir kişiyi temsil eden karakter ya da ikon) aracılığıyla birbirleriyle iletişime geçtiği, gerçek dünyaya paralel, "metaverse" adında bir sanal dünyada geçiyor. Aslında kişisel bilgisayarların yaygınlaşması (V) internetin gelişmesi ve internete bağlı akıllı telefonların herkesçe kullanılır olması sonucunda zaten fiziksel dünyaya paralel sanal bir dünya oluşmuş durumda.

Bu parçada yay ayrıla belirtilen yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Gönlümü gönlüne eş edemedim
Çetinmiş ayrılık baş edemedim
Ev kurup odalar döşetemedim
Mekânım yaslandı sen gittin diye

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Ünlü düşmesi
E) Ünlü türemesi

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "sıfatlar"la ilgili sorulara ağırlık verilmiştir.

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 3

1. Yarım bırakılmanın ne demek olduğunu işte o sırada anladım. Hâlâ anlatacak şeylerin varken birinin seni dinlemekten vazgeçmesidir yarım kalmak. Hâlâ yürüyecek yolunuz varken birinin hangi durumda olduğunuza bakmadan sizi II yarı yolda bırakmasıdır. Çağlayan bir nehir gibi hissederken III önünüze bir set çekilmesidir. Birini özlerken o kişinin yok olup gitmesi, karnın çok acıktığı anda elindeki son parça IV ekmeğin yere düşmesidir. Upuzun bir yolun ummadığın bir V zamanda sonlanmasıdır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı sözcük, kesir sayı sıfatıdır.
B) II numaralı sözcük, soru sıfatıdır.
C) III numaralı sözcük, belgisiz sıfattır.
D) IV numaralı sözcük, sıra sayı sıfatıdır.
E) V numaralı sözcük, pekiştirme sıfatıdır.

2. I. İşten ayrıldığını, bir daha bizleri göremeyeceğini kısacık bir yazıyla bize bildirmiş.
II. Sınav sonunda kitapçık kodlamalarınızı yeniden kontrol etmeniz gerekebilir.
III. Ufacık bir silgiyle tüm yılı tamamlaman için çok az hata yapıyor olman lazım.
IV. Kardeşim, minicik parmaklarıyla elimi kavradığında sevildiğimi hissediyorum.
V. Doktorluk, kutsal bir meslektir çünkü küçücük bir hata hem doktoru hem hastayı etkiler.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde küçültme eki alan sözcüğün türü, diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türk öykücülüğünü günümüz birikimine ulaştıran I yazarların öykülerini okuyor, kavramaya gayret ediyor, onlarla bağ kurmaya çalışıyordum. Öykü merakının, öykü yazma isteğine evrilmesi kiraz ağaçlarının çiçek açmasıyla başlamıştı. O günlerde gittiğim bir kafe de beni bu âlemin II III içine çekiyordu. Bu mekânda bütün gramofonlar toplanmış, IV çalmak istedikleri parçaları kendileri seçmiş de yerlerine yerleşmiş gibiydiler. Hiçbirine senin yerin burası, burada daha güzel duracaksın diye istemedikleri yerlere konmamışlardı. Duvarlara baktığım zamansa eski filmlerin afişlerini görüyordum. Eski sanatçılar hâlâ yaşıyormuş hatta V filmleri gösterime yeni girmiş gibi hissediyordum. Bu mekân, plakta çalan 80'lerin nostalji dolu müzikleriyle şenleniyordu. Burada, kendimi okuduğum öykücülerin zamanına aitmiş gibi hissediyordum.

Numaralanmış tamlamalardan hangisi türce diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Zihnen dopdolu, çok yetenekli bir insandı ama bu yeteneği idare edecek iradede yoksundu. Yeteneğini geliştirmiyor, israf ediyor ve her şeyi akışına bırakıyordu. Yeteneklerinin içinde idare edebildiği bir tanesi vardı ki onu her zaman yerinde kullanmayı bildi: kelimelere anlam yükleme becerisi. Bunu nasıl yaptığını sorduğumda "Sözcükler, yaşadığını hissettiriyor." demişti.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Pekiştirme sıfatı
B) Tamlananı belgisiz zamir olan sıfat tamlaması
C) Soru sıfatı
D) Belgisiz sıfat
E) İşaret sıfatı

5. I. Yapay zekâli uygulamaların bir çıktısı olan algoritmalar, belirli bir alanın eğitim programında olmaksızın çok daha ötesi hâline geldi.
- II. Yaprakları dökülmüş ağacın altında oturan yaşlılar, mahallenin canlı tarihi gibiydiler.
- III. Çığ gibi büyüyen bir mutluluk dalgası oluşturma yolunu, her bir bireyin kendi mutluluk yolunu bulmasından geçer.
- IV. Yaşı küçük çocuklar akran öğrenmesi sayesinde pek çok bilgiyi kolaylıkla ve kalıcı bir biçimde öğrenebilmektedir.
- V. Babam, düşünümde ninemden kalma bir kolyeyi bana armağan edince çok mutlu oldum.

Numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede sıfat tamlamasının tamlananında ada getirilen yapım ekiyle kurallı birleşik sıfat grubu oluşturulmuştur.
- B) II. cümlede sıfat ile nitelediği isim yer değiştirip isme üçüncü tekil şahıs iyelik eki getirilerek kurallı birleşik sıfat oluşturulmuştur.
- C) III. cümlede belirtili isim tamlamasının hem tamlayanı hem tamlananı türemiş yapı bir sıfat ile nitelenmiştir.
- D) IV. cümlede bir isim, türemiş yapı bir sıfat ile nitelenmiş ve basit yapı bir sıfat ile belirtilmiştir.
- E) V. cümlede durum eki ile oluşturulan sıfat grubu, bir ismi nitelemiştir.

6. (I) Biyoplastik terimi, biyokütleden veya biyokütleden üretilen monomerlerden elde edilen biyo bazlı polimerler için kullanılıyor ve bu terimle genel olarak fosil kaynaklı polimerlerin tam zıddı kastediliyor. (II) Biyoplastik ifadesinin kullanımı çoğu zaman yanlış anlaşılabilir ve biyokütleden elde edilen polimerlerin tamamıyla çevre dostu olduğu kanısı oluşabiliyor. (III) Yaşam döngüsü değerlendirmesi yapılmadan malzemeye çevre dostu etiketi yapıştırmak zor. (IV) Biyoplastikler farklı malzemelerden elde edilebiliyor ve çok farklı alanlarda kullanılabiliyor. (V) Son tanımlamalara göre bir plastik malzemenin biyoplastik olarak sınıflandırılabilmesi için biyo bazlı ya da biyobozunur olması ya da her iki özelliği de taşıması gerekiyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle KKTC'de düzenlenen Türkçenin Yabancılar Öğretiminde Yaşanan Sorunlar Çalıştayı 11-14 Eylül 2023 tarihlerinde yapıldı.
- Etkinlik, Türkiye Türkçesinin eğitim ve öğretim dili olarak kullanıldığı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti özelinde ayrı bir disiplin olarak ele alınan yabancılara Türkçe Öğretimi'nin gelişimi ve ada genelindeki durumunun tespiti için düzenlendi.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbirini veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Diyabet hastalarına her gün tüketmeleri için önerilen çörek otu, astım hastalarına da fayda sağlamaktadır.
- B) Ahşaptan yaptırdığı bu iki katlı evi, üç günde bir arap sabunuyla baştan sona temizlemeden rahat edemez.
- C) Mevsim yaz olunca bahçedeki can eriklerini toplamak ailemizin en büyük keyiflerinden biridir.
- D) Mezuniyet balosunda giydiği nar çiçeği elbise herkesin dikkatini çekince bu rengin kendisine yakıştığına ikna oldu.
- E) Bebekler, azı dişleri çıkarken huzursuz geceler geçirdiğinden anneleri de zorlu bir süreç bekler.

9. Alışkanlıklar, aynı durum ve şartlar altında sıklıkla sergilenen ve planlanmadan, kendiliğinden gerçekleşen davranışlar olarak tanımlanabilir. Genellikle bir davranışın alışkanlık hâline gelmesi için 21 gün gerektiği ifade edilir. Yeni bir alışkanlık edinmede etkili olduğu öne sürülen 21 günlük süre, bu konuda neredeyse bir kural gibi anılıyor. Peki, bir davranış gerçekte ne kadar sürede alışkanlık hâline gelir? Bu konu üzerinde yapılan bir çalışmada 82 katılımcıdan sağlıklı yiyecekler yeme, sağlıklı içecekler içme ve egzersiz yapma alışkanlıklarından birini seçmeleri istendi. Katılımcılar 12 hafta boyunca kazanmak istedikleri alışkanlıkla ilgili hangi davranışları ne sıklıkla sergilediklerini bir form üzerine not ettiler. Bahsi geçen form meyve yeme, günde 15 dakika yürüyüş yapma, günde 2 litre su içme gibi seçilen alışkanlıklarla ilişkili davranışları içeren on ikişer maddeden oluşuyor. Çalışma yöntemine uyum sağlayan 39 katılımcının verileri üzerinden elde edilen sonuçlara göre alışkanlık edinmek 18 ila 254 gün alabiliyor. Kişiler alışkanlık edineceği durumun işlevselliğine karar verip, onu yaşamına entegre ederek alışkanlığı ilk adımını atıyor.

Bu parçada virgül (,) aşağıdaki işlevlerinden hangisi ile kullanılmamıştır?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- B) Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.
- C) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- D) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- E) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

10. Onun fikirlerinde ve duygularında hiçbir şey değişmemiştir.

I

Bu gidişten o da memnun değil ne bu yaşayış tarzını ne

II III

evlerine girip çıkan insanları o da hiç beğenmiyor fakat ne

IV

çare ki iş çıgırından çıkmış, karısına olan zaafı yüzünden

yahut daha başka sebeplerden kendini bir kere korkunç

V

akıntıya kaptırmıştır. Bu müdafaalar, bu zaafa bir mazeret göstermekten başka bir şey için değildir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 4

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "zamirler"le ilgili sorulara ağırlık verilmiştir.

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "o" sözcüğü diğerlerinden farklı türde bir zamirdir?

- A) Hiçbir şey düşünmezdi sevmekten sevmekten başka beni
O çocuk ben çocuk, memleketimiz bir deniz ülkesiydi
- B) İçin ürperdiği demler beni an!
De ki: Rüzgâr değil, odur haykıran!
- C) Sensin yalnızlığımın tek sebebi, tek seni karıştırabilirim
Bir süre sensin o, sonra yine uğultu
- D) Yağmurun yerini kuşlar doldurduğu zaman
Onlar iyi kuşlar kanatlarından büyük merhametleri var
- E) Gelelim sonuncuya ona bağlandığım kadar
Hiçbirine bağlanmadım sade kadın değil, insan

2. İsmi yerini tutan zamirler, sözcük hâlinde olabileceği gibi ek hâlinde de olabilir. İlgili zamiri olan "-ki" ve iyelik ekleri, ek hâlinde bulunan zamirlerdir.

Buna göre,

(I) Bizler, İstanbul'un yeni güzelliklerini bulmaya kabil değiliz. (II) Yahya Kemal'in, Ahmet Hamdi'nin, Ara Güler'inki gibi izler başka bir şehre aitmiş hissi veriyor. (III) Siyah beyaz kareler, tarihî vesikalardaki gibi o İstanbul'dan bugüne uzanan silik hatıralara dönüştü. (IV) Yalnızca silik hatıraların nostaljik penceresinden bakmaktayız ve bir anlığına "öteki İstanbul'u temaşa ediyoruz. (V) O günkü pencere, başlarında tablalarla sokak satıcılarının kiraz sattığı, rıhtım salaşlarının cürekâr garsonlarının Ahmet Rasim'i Yeni Cami yolunu kullanmaya mecbur ettiği zamanların ârazlarını taşır.

numaralanmış cümlelerin hangisinde ek hâlinde zamire yer verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Şairin *Anneme* başlıklı kitabını okudum, sonra bazı dizeleri unutmayayım diye not aldım: "Sırtında ağrısını taşıyacak herkes, bir yük gibi, artık yerinde olmayan kanatlarının / Olmayan ağrısını istediğimizde silkinip üstümüzden atamayacağız ya da bunu taşımakta kendimizden başka hiç kimsenin bize yardım edemeyeceği inanılmaz ağır bir yük, bir çıkmaz yol, bir cezadır / Hayatta kalmanın bedelini bu şekilde ödeyeceğiz" Bu duyguları derinden hissetmiştim ama böyle dile getirilmiş olmaları büyüleyiciydi. Bir zamanlar olup da artık olmayan ağrısını ne zaman yüklendiğini bile hatırlamıyorum.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kişi zamiri
- B) Dönüşlülük zamiri
- C) İşaret zamiri
- D) Soru zamiri
- E) Belgisiz zamir

4. O eski bir güvercindi gittikçe hatırlanan I

O eski bir güvercindi, uçuşu da iyiydi bana kalırsa
II

O eski bir güvercindi çünkü tenhaydı şehirler
Benim saçlarıma saklanırdı, benim saçlarım çalılara

Onu gördüm göllere girdiğimde, bıldırcın avladığımda
III

akşama

Gelir ateşime sokulurdu, o eski bir güvercindi
IV

Başka kimse de yoktu galiba
V

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisi türce diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Kendisinin üstlenmesi gereken sorumlulukların peşinde sen koştuğun için onun sorumluluk bilinci gelişmiyor.
- II. Sözlerimizin çoğu, anlaşılmayı umarken hayatı daha da karmaşık hâle getiren hezeyanlarla dolu.
- III. Saygınlık, size doğuştan verilen bir hediye değildir; bunu bilerseniz hak etmediğiniz saygının peşinde koşmazsınız.
- IV. O dönemin filmlerini samimi, halka yakın, gerçek hayata paralel hissettiren şey nedir?
- V. Sözlük kullanımına dayalı kimi sorularda bir sözlükten faydalanmak her zaman mümkün olmuyor.

Numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede kişi zamiri, isim tamlamasının tamlayanıdır.
- B) II. cümlede belgisiz zamir, belirtili isim tamlamasının tamlananıdır.
- C) III. cümlede işaret zamiri, daha önce kullanılan bir cümlelerin yerini tutmuştur.
- D) IV. cümlede soru zamiri, ek fiil olarak yüklem olmuştur.
- E) V. cümlede zamir, sıfat tamlamasının tamlanan ögesi olarak kullanılmıştır.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı diğerlerinden farklı türde bir sözcük ile sağlanmıştır?

- A) Sınava hazırlanma sürecinizde basılı yayın ile canlı ders arasında kalsanız hangisinin daha verimli olduğunu söylersiniz?
- B) Eserlerinizin pek çok dile çevrilmesi ve yurt dışında da pek çok kişi tarafından okunması nasıl bir duygu?
- C) Çocuklarımızın geleceğini düşündüğümüzde ülke olarak ne tür teknolojik yatırımlar yapmalıyız sizce?
- D) Türk sinemasının önemli bir ismi olarak bu festivalde kaçınıcı kez bir ödül ile ülkemizi sevindiriyorsunuz?
- E) İlkokul çağındaki çocuklarımızın okuma alışkanlığı edinebilmeleri için aileler nasıl kitaplar tercih etmelidir?

7. Dil biliminin kurucuları arasında gösterilen ve aynı zamanda bir toplum bilimci olan yazarın kitabının ön sözünde çarpıcı bir cümle yer alıyordu: “Kişi, çıkar yol bulmak istiyorsa içinde bulunduğu toplumu yüz üstü bırakmamalı çünkü onun kökleri, içinde büyüdüğü kültürün ta kendisidir.”

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Dıranas'ın şiirlerinin birçoğunda yalnızlık hissini tanıdık bulacağınız için bu şiirlere bağlanırsınız.
- II. Biliçaltına attıklarını biran olsun düşünmez insan, onlar karanlık bir mahzenin tozlu raflarında unutulmuş gereksiz ayrıntılardır çünkü.
- III. Evde misafir ağırlamanın travma hâline gelmesinde herhangi bir insanın etkisi yok, insanların bütçeleri misafir ağırlamak için yetersiz.
- IV. Birtakım işlerin yürütülmesinde sadece bireysel yetenekler işe yaramaz, bu işlerde takım oyunu belirleyici faktördür.
- V. Biraz ile yetinmeyi bilmediğimizde sürekli daha fazlasını isteme dürtümüz, bizi elimizdekilerin kıymetini bilmekten alıkoyar.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Tarihî Arran coğrafyasının batı sınırını oluşturan Ani, 1064 yılında Sultan Alparslan tarafından gerçekleştirilen Selçuklu fethiyle yeni bir döneme girmiş; Bagratuni Hanedanlığı'ndan sonraki ikinci refah dönemini oluşturan Büyük Selçuklu hâkimiyeti ile siyasi, ticari, sosyal ve sanatsal alanda atılım yaşamıştır. Burada devam eden arkeolojik kazılar, Ani'nin ikinci refah dönemini oluşturan 11 - 12. yüzyıllardaki zengin sanatsal etkinliği ortaya koyması bakımından önemlidir. Özellikle kazılarda elde edilen seramik buluntuların zenginliği, bir yandan devrin nitelikli üslubunu ortaya koyarken öte yandan kentteki yaşama dair izlerle ilgili önemli ipuçları sunmaktadır. Seramik buluntularda Türk kültürünün izlerine rastlanır: hayvan figürleri, mühür baskıları, bitki motifleri... Ani'deki buluntularda bu türden zengin seramik parçalarının olması, kentte bir okulu temsil eden muhtemel bir seramik fırınının varlığını da düşündürmesi açısından önemlidir.

Bu parçada yer alan noktalama işaretlerinin görevleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına virgöl konur.
- B) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
- C) Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur.
- D) Arka arkaya sıralandıkları için virgülle veya çizgiyle ayrılan rakamlardan yalnızca sonuncu rakamdan sonra nokta konur.
- E) Ögeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgöl konur.

10. Melih Cevdet Anday şiirinde belirleyici diyebileceğimiz temel yapı benttir. İkili, üçlü ve dörtlü şekillerin bulunmasına rağmen bunlarda dahi yapı, bent esaslı yürütülmüştür. Bentler arasındaki denklik ya da uyum, kimi zaman sayısal eşitlik ya da ardışık tek sayı esasına dayandırılmış, kimi zaman uyak kullanımını bentler arasında kurarak şiirin yapısal anlamını bent ile belirginleştirmek isteğini baskın kılmıştır. Yapıyı bent ile topladığını gösteren önemli poetik yönelimlerden birisi de ünlü Fransız şairi Paul Verlaine'nin "Onun için tekli mısradan şaşma!" dediği poetik anlayış ile özdeşleşir.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi
- B) Ünlü düşmesi
- C) Ünlü daralması
- D) Ünsüz yumuşaması
- E) Kaynaştırma

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "zarflar"la ilgili sorulara ağırlık verilmiştir.

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 5

1. Hep böyle çocuksu mu bakar senin gözlerin?

I

Hep böyle içinde uzak bir ışık mı yanar?

II

Bakışlarında beni dinlendiren bir şey var

Kıyısındaymış gibi en sakin denizlerin...

III

Yorgun kalbim seninle elem nedir bilmesin.

IV

Ayırma gözlerimden çocuksu gözlerini

O sakın, o yalansız, o kuytu gözlerini.

V

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisi türce diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Yaşam alanlarını tanımlama biçimlerini kökünden değiştiren tüketiciler, artık pasif tüketiciler olmak yerine yeni yaşam alanlarının yaratılmasında kontrolü doğrudan ele alıyor. (II) Yaratıcılar hâline gelen tüketiciler, sadelik ve akıllı ürün çözümü arayışına girdiler. (III) Bugün, ürün inovasyonu ve tasarımı hiç olmadığı kadar bu trendlerin empati ile anlaşılmasına bağlı. (IV) Tüketiciler, entegre çözümleri asla üreticilerin eline bırakmadıklarından üreticiler belirli alanlarda yoğunlaşarak çözüm bulmaya çalışıyor. (V) Beklentileri karşılamak için rekor sayıda inovasyonu hayata geçiren firmalar, en büyük yarışı mutfak ve banyo ürünlerinde yapıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede zaman zarfı ve durum zarfı vardır.
B) II. cümlede birden fazla durum zarfı bulunmaktadır.
C) III. cümlede hem zaman hem miktar zarfı vardır.
D) IV. cümlede kesinlik ve sebep anlamı taşıyan zarflar vardır.
E) V. cümlede sıfatı derecelleyen bir üstünlük zarfı vardır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir zarfla sağlanmıştır?

- A) Geleneğin yeni ile buluşmasının her daim sancılı bir süreç olduğu fikrine siz de katılır mısınız?
B) Romantizm akımına bağlı sanatçılar, klasisizm akımına bağlı sanatçıların hangi özelliklerine tepki göstermiştir?
C) İnsanlar ne diye açık bir düşüncüyü dolambaçlı yollar-dan ifade ederek düzelme ihtimali olan şeyleri bozar-lar?
D) Bir eser kaleme alınırken görsel kullanımının hangi amaçla tercih edilmesi okuyucular için faydalıdır?
E) Uykuya dalmadan hemen önce yabancı dil ile ilgili bir çalışma yapmanın dil öğrenmede etkisi nedir?

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öbek hâlinde zarf kullanılmamıştır?

- A) Güçlü davranmak, üzüldüğünü belli etmemek hayatı en zor yanıyla kucaklamaktır.
B) Çocukların arasında sanki hiçbir suçu yokmuş gibi dolaşıyor, hatasını gizliyordu.
C) Hiçbir başarı üzeri kapatılarak ve başkalarının baskısına maruz bırakılarak saklanamaz.
D) Akşam, ailemizin aynı çatı altında yemek yediği ve birbirini dinlediği önemli bir vakittir.
E) Bazı işlerini tamamlayabilmek için son günlerde durmadan çalışıyor, bizden uzak kalıyor.

5. I. Başımdan geçeni bir bir anlattım
Ne yanlış söyledim ne yalan kattım
- II. Yalvarırım sabah akşam
Kul olanda olur günah
- III. Bilmiyorum ne hâldeyim
Gidiyorum gündüz gece
- IV. Gönülden hükmeden sultanım ile
Bugün bize gelmiş yâr geze geze
- V. Elinden bir dolu içtim
Türlü türlü derde düştüm

Numaralanmış dizelerin hangisinde ikilemenin görevi diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bir saatlik zaman, bazen çok hızlı geçerken bazen de geçmek bilmez. Aslında bu bir saatlik süre değişmez ancak algımıza bağlı olarak zamanı yavaş ya da hızlı akıyormuş gibi hissederiz. Hayvanların zaman algısının araştırıldığı bir çalışmada, bilim insanları beynin bir bölümü olan striatuma odaklandı. Araştırma sonucunda bu beyin bölgesindeki aktivite hızı değişiminin zaman algısını değiştirdiği anlaşıldı. Striatumun sıcaklığı yükseldiğinde beyin aktivitesinin hızlandığı ancak hayvanın zamanı yavaş algıladığı belirlendi. Striatumun sıcaklığı düştüğünde beyin aktivitesinin yavaşladığı ancak hayvanın zamanı hızlı algıladığı görüldü. Bu sonuçlar zaman algımız bozulduğunda neden hastalandığımızı açıklamada kullanılabilir. Ayrıca sinir bilimi, robotik ve yapay zekâ alanlarında kullanılan yapay sinir ağı modelleri oluşturulurken de zaman algısı önemli bir yer tutuyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yer-yön zarfı
B) Durum zarfı
C) Miktar zarfı
D) Zaman zarfı
E) Soru zarfı

7. Bugün Batı müziğinin büyük klasikleri arasında bulunan Beethoven'in eserleri () kendi devrinde yeni çalınmaya başlandığı zaman "Bu nedir () Bu müzik değil, gürültü ()" gibi laflarla, tepkilerle () tenkitlerle karşılanmıştı. Bugün de gürültü zannettiğimiz müzik eserlerinin bir gün değerlendirileceğini hatta bugün şaheser sayılan eserlerin eskiyeceğini ve gerilerde kalacağını neden düşünmeyelim () beğenilerin köklü bir değişime uğramayacağını nereden bilelim ()

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (;) (!) (...) (,) (,) (...)
B) (,) (?) (!) (,) (,) (?)
C) (,) (?) (?) (;) (,) (?)
D) (,) (?) (!) (,) (?) (?)
E) (,) (...) (!) (,) (;) (?)

8.

Bilim insanlarına göre yaklaşık 4,6 milyar yıl önce oluşan Dünya, farklı yoğunluklarda katmanlara ayrıldı. Yoğunluğu fazla olan maddeler bir araya gelerek Dünya'nın çekirdeğini ve mantoyu oluştururken daha az yoğun olan maddeler katman hâlinde yükselerek yer kabuğunu oluşturdu. Yoğunluğu fazla olan katmanlardan çıkan su buharı ve diğer sıcak gazlar zamanla yoğuştuğunda okyanuslar meydana geldi. Bu sıcak gazlar günümüzde de okyanus tabanında su oluşum sürecini devam ettiriyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Ünsüz düşmesi
- C) Ünlü daralması
- D) Ünsüz yumuşaması
- E) Kaynaştırma

9. Çöl kumları, kuzey Afrika'daki Sahra'dan Orta Asya'daki Gobi Çölü'ne kadar on binlerce kilometre uzağa taşınabilir.
- I II III
- IV
- Bu şekilde her yıl yaklaşık iki milyar ton toz parçacığı atmosfere taşınıyor ve yükseklikleri on km'ye ulaşabiliyor.
- V

Bu parçada altı çizili sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Yaşam sizi belirli bir deneyime taşıdığına artık kült-yutmaz olduğunuzu düşünseniz de kurnazlıkta sizi şaşırtacak biri yine de karşınıza çıkacaktır.
- B) Gençliği spor dallarının her birini üçer ay denemekle geçti çünkü şıpsevdi ruhu, heyecanını bir anda kaybederdi.
- C) Bugün gerçeküstü olduğu düşünülen kimi fikirler, bir sonraki nesiller için sıradan bir fikir hâline dönüşecektir.
- D) Hata yapmak hepimizin sıklıkla tecrübe ettiği bir durumdur, önemli olan artniyet taşımadan hata yapmaktır.
- E) Başlangıçta hüsnüniyet beslediğiniz işler, süreç içerisinde sizin göreviniz hâline dönüştüğünde sizi yoracaktır.

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 6

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "edat-bağlaç-ünlem" konusundaki sorulara ağırlık verilmiştir.

1. (I) Ünlü bir hava yolu firması, uçak yolcularının neden domates suyunu daha çok tercih ettiklerini araştıran bir deney yaptırdı. (II) Deneklerden önce yerdeyken sonra uçuşun bire bir oluşturulduğu şartlarda domates suyu içmeleri ve puan vermeleri istendi. (III) Denekler yerdeyken içtikleri domates suyunu "Toprak kokuyor." şeklinde niteleyerek düşük puan verirlerken uçuş şartlarında meyveli ve hoş bir tat olarak nitelediler ve çok daha yüksek puanlar verdiler. (IV) Bu konuda yapılan diğer araştırmalar da dikkate alındığında irtifa ve gürültü yükseldikçe yolcuların şekerli tatları algılamasının zorlaştığı, tuzlu tatları algılama seviyesinin yükseldiği görülüyor. (V) Bu da gerek tek başına domates suyunun gerek acı sos ve domates suyuyla yapılan içeceklerin uçaklarda neden daha çok tercih edildiğini açıklıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem edata hem bağlaça yer verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. ben sana mecburum bilemezsin
adını mih gibi aklımda tutuyorum
büyüdükçe büyüyor gözlerin
ben sana mecburum bilemezsin
içimi seninle ısıtıyorum
belki hazıranda mavi benekli çocuksun
ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
belki Yeşilköy'de uçağa binyorsun

Attilâ İlhan'a ait bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edat vardır.
B) Ünlem türünde sözcüğe yer verilmiştir.
C) Sıfat tamlaması bulunmaktadır.
D) Yeterlilik birleşik fiili vardır.
E) Cümleleri bağlayan bağlaç yer almıştır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç, diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Hem İslamiyet Öncesi Dönem'e ait eserleri inceliyor hem de Geçiş Dönemi eserleri üzerinde ayrıntılı çalışıyor.
B) Ne bilimsel deneylerin sonuçlarını okumak ne de alternatif tıp ile ilgili makaleleri incelemek duruma yarar sağlayabiliyor.
C) İyiliğin nihai zaferinden umudu kesmemişti ama bu zaferi bir gün kazanabileceği düşüncesi galiba bir hayaldi.
D) Ya maaşınla bir ay idare etmeyi öğreneceksin ya da bir iş daha bularak ek gelir elde etmenin yolunu arayacaksın.
E) 20. yüzyıl sanat akımları gelenekten gelen sanata tepki duymuş ve bilinen sanat ilkelerini ters yüz ederek farklı imgeleri kullanmışlardır.

4. Defterimi cebime koyarak kendimi kırdı bulduğum zaman bir delikanlı kadar canlı ve neşeliydim. Çalılar, fundaları I atlıyor; hendekleri, tepecikleri geçiyordum. Belki bu başıboş saatler, bütün ömrümce tabiatı ihmal etmiş olan bana, daha derin, daha keskin bir haz verecekti fakat etrafımın II aşırı güzelliklerine kendimi kapıp koyuvermek istemiyordum zira her şeyden evvel buralara bir iş için, bir maksatla III gelmiştim. O da herhâlde tabiatın kâm almak değildi. Nihayet altında gölgelenebileceğim büyük bir ağaç bularak oturdum. Buradan hemen bütün Boğaz'ı görebiliyordum. Gözlerimin önünde bir renk ihtişamı, bir hayal ve efsane zenginliği vardı. Şu tatilimin beşinci gününde bile işimin V başına, aynı yorucu aynı harap edici savaşa, dönmeye hazır ve iştiaklıyım. Hatta şu latif havayı bu harikulade güzel tabiat dekorunu, çalışma saatlerine tercih edemekten gelen bir şaşkınlık hissediyorum. Sanki asıl beni yaşatan o meslek aşkı, o aşırı faaliyet ve yorgunluklarım... Bana "Ohh!" dedirten bir ferahlık... VI

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru belirtilmiştir?

	I	II	III	IV	V	VI
A)	Edat	Bağlaç	Edat	Edat	Bağlaç	Ünlem
B)	Bağlaç	Edat	Edat	Bağlaç	Ünlem	Edat
C)	Edat	Edat	Bağlaç	Edat	Bağlaç	Ünlem
D)	Edat	Bağlaç	Bağlaç	Edat	Bağlaç	Ünlem
E)	Edat	Edat	Edat	Edat	Edat	Ünlem

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat öbeği diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?
- A) Bulutların ardında saklanan güneş
Yüz görümlüğü ister gibi kaçıyor benden
- B) Her insan yaşıyor kendi mevsimini
Bense gözüm gibi bakıyorum güz ağacına
- C) Eşim dostum yüz çevirdi benden
Çoktan beri vazgeçmişim sokak sokak gezmekten
- D) Sonra bir pencereden kendine ay ışığı gibi vuran sen
Ne sana ne başkasına benziyor
- E) Vahasız çöllerden sana sığındım
Kar gibi bir yüreğe gölge ol diye

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem, edat ve bağlaç türünde sözcükler bir arada kullanılmıştır?
- A) Müzikal eserlerin de roman gibi, tiyatro gibi, şiir gibi kitap kitap, cilt cilt incelenmeye hakkı yok mu? Niçin sürekli aynı türler eleştirmenlerin odak noktasında sıkışıp kalıyor, anlamak güç.
- B) Bana yardım etmek istediğini sıklıkla dile getirirdi. Ya, ne iyi olur diye düşündüğüm zamanlar olmadı değil ama biliyordum ki her yardım beni tembelleştirecek, işime saygımı yitirmeme neden olacaktı.
- C) İnsanların bir yılda kazandığı parayı bir ayda(!) kazanacağını iddia ederken öz güveninden mi, şımarıklığından mı bu cümleyi kurduğunu anlayamadığımızdan onu ifadesiz bir yüzle izledik.
- D) Bir işin artık sana yarar sağlamayacağını bildiğin hâlde süreçte çok emek verdiğin için o işten vazgeçmemek, yanlış trene bindiğini anladığın anda ilk istasyonda inmemek gibi maliyetli bir hatadır.
- E) Sabırsızlığının sana "of" dedirtmesi, zihninin sabretme becerisini yönetemediğinin bir göstergesidir. Bu durumda isteklerinin yerine isteklerini elde etme sürecindeki kendine odaklanman gerekir.

7. Geceleri aç olmadığınız hâlde yemek yeme isteği duyuyor musunuz () Gece yemek yemek, birçok insanın sıklıkla başvurduğu bir davranış şekli. Peki () bu durum ne zaman bir sağlık sorununa yani bir () sendroma () dönüşür? Hangi hastalıklara yol açabilir () toplumda görülme sıklığı nedir () Sabahları iştahsızlık, akşamları fazla yemek yeme, geceleri uykusuz kalma şeklinde belirtiler gösterir. Kişinin şeker seviyesi düzensiz hâle geldiğinden kısa sürede kronik bir duruma dönüşür.

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (?) (,) (") (") (,) (?)
B) (?) (,) (-) (-) (,) (?)
C) (?) (:) (") (") (?) (?)
D) (!) (,) (') (') (,) (?)
E) (?) (,) (') (') () (.)

8. Bir kere sevdaya tutulmaya gör
Ateşlerde yandığının resmidir
Âşık dediğin, Mecnun misali kör
Ne bilsin âlemde ne mevsimdir

Bir köşeye mahzun çekilen için
Yemekten içmekten kesilen için
Sensiz uykuyu haram bilen için
Ayrılık ölümün diğer ismidir

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü düşmesi
C) Ünlü değişimi
D) Kaynaştırma
E) Ünsüz benzeşmesi

9. Üstündeki duman rengi takım elbiseye son kez baktı.
I
Koyu kahverengi gözleri, keskin bakışları takım elbisenin
II
soluk rengiyle ayrı bir parlıyordu. Bu yıl resmi geçit töreni,
III
diğer yıllardan çok daha önemliydi. Terfi alıp yurt dışında
IV
çalışma hayalinin gerçekleşmesini sağlayacak tek yol, bu törende kendisini doğru ifade edebilmesiydi. Korkularını alt edecek bir bakış attı aynaya, çantasına uzandı ve
V
umuda doğru ilk adımı attı.
- Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V
10. • Renk adlarıyla kurulan bitki, hayvan veya hastalık adları bitişik yazılır.
• Ağa, baba, bey, efendi, hanım, nine vb. sözlerle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.
• Baş sözüyle oluşturulan sıfat tamlamaları, bitişik yazılır.
• *Hane, name, zade, zede, şinas, perver, perest* kelimeleriyle oluşturulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.
• *-an/-en, -ır/-ar/-er/-ir/-ir, -maz/-mez ve -mış/-miş* sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır.
- Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**
- A) Tüm kötü ve incitici sözler karşısında takındığı hanımefendi tutum, cemiyetin takdirini topluyor ve ağırbaşlılığı takdir ediliyordu.
B) Büyüdüğü bölgenin aksine etyemez bir tavır sergilediği andan itibaren sağlık sorunları da yakasından düşmek bilmedi.
C) Evin başköşesine oturmuş; evin tüm işlerine koşan, yorgunluktan bitap düşen, bir lokma yemek yemeye fırsat bulamayan insanları izliyordu.
D) İncecik dalların arasından sık sık kayıp düşmelere rağmen çocukluğumun en tatlı anısıydı arkadaşlarımla kara dut toplamak.
E) Dedemin yazıhanesinin önünden badem tezgâhları ilerlerken bir tanesinin tadına bakmak için iç geçirirdim de dedem oralı olmazdı.

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "cümlelerin ögeleri" konusundaki sorulara ağırlık verilmiştir.

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 7

1. (I) Nektar, çiçekli bitkilerde nektaryum olarak isimlendirilen yapılar tarafından salgılanır. (II) Nektarın temel kaynağı fotosentez sonucu oluşan besin maddeleridir. (III) Nektar büyük oranda sakkaroz, fruktoz ve glikozdan oluşur. (IV) İçinde şekerin yanı sıra amino asit, lipit, organik asit gibi maddeler de vardır. (V) Nektarın yapısındaki maddelerin türü ve miktarı bitkiden bitkiye değişir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi sadece temel ögelerden oluşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Yas süreci, bir kişinin kayıplarında deneyimlediği duygusal, zihinsel ve davranışsal tepkileri ifade eden bir terimdir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi bu cümle ile özdeştir?

- A) Yaşadığımız çağın önümüze koyduğu en büyük engel; kişilerin, olayların, şehirlerin dengesinin bozulmasıdır.
B) Toplumdan kendisini soyutlayabilen insanlar; doğanın sunduğu sakin, sağlıklı ve dinlendirici hayatı yaşar.
C) Kafasını kurcalayan her soruna tek başına yanıt bulabilen, ramaktan yılmayan biriydi.
D) İlk yazıları, gençlik döneminde ailesiyle yaşadığı sorunları ele alan bir çerçevede kaleme alınmıştı.
E) Göcek Limanı'ndaki tekne turları, sabah 10.00'da başlayıp akşam 21.00 civarında sona eriyor.

3. Duygularını yaşama kapasitesine sahip - - - .

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - dolaylı tümleç - belirtisiz nesne - yüklem" şeklinde olur?

- A) bireyler, erken çocukluk dönemlerinde iyi yönlendirilmediklerinde zor bir yetişkinlik geçirir
B) çocuklar, okul çağına geldiklerinde öğretmen ve arkadaşlarının duygularına karşılık verebilir
C) kişiler, ihtiyaç ve isteklerini ifade ederken açık ve anlaşılır bir tutum sergileyebilirler
D) her birey, sağlıklı ve gelişmiş toplumlarda kendine ait bir düşünme becerisi geliştirebilir
E) bireyler, yakın ilişkilerinde hissettiklerini söyleyemeyi, duygularını rahatça ifade edebilmeyi başarabilir

4. (I) Öklid, on üç cilt olarak yazdığı temel geometri ve sayılar kuramı kitabında her yeni önermeyi yalnızca başta verdiği belitleri, genel kavramları ve daha önce kanıtlamış olduğu diğer önermeleri kullanarak kanıtlar. (II) Bu yönüyle *Elemanlar*, yazıldığı günden itibaren Doğu ve Batı dünyasının düşünce yapısını derinden etkileyerek bugünkü bilim paradigmasının doğuşuna öncülük etmiştir. (III) İki bin yıl boyunca düşünen her insanın baş ucu kitabı olmasının yanı sıra ders kitabı olarak da kullanılan *Elemanlar*'ın on üç cildinin tamamı ilk kez Türkçeye çevrildi. (IV) Bu çevirinin başında bir kısmı toplu hâlde kitap başlarında, bir kısmı kitap ortalarında, bir kısmı ise önermelerin içinde verilen tanımlar için bir toplu tanımlar dizini oluşturuldu. (V) Bu kitap, mantığın matematiğe uygulandığı bir başeserdir.

Bu parçada numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin nesnesinde isim tamlaması vardır.
B) II. cümlelerin yer tamlayıcısında zincirleme ad tamlaması bulunmaktadır.
C) III. cümlelerin sözde öznesinde hem isim-fiil hem sıfat-fiil hem zarf fiil bulunmaktadır.
D) IV. cümlelerin sözde öznesinde hem niteleme hem belirtme sıfatı almış isim tamlaması vardır.
E) V. cümlelerin hem öznesi hem yüklemi söz öbeğinden oluşmuştur.

5. (I) En yüksek gelir düzeyine sahip %10'luk dilimde yer alan ve gelişmiş ülkelerde görece büyük bir orana sahip hane halkları, toplam sera gazlarının %45'e yakın bir kısmının salımının sorumlusudur. (II) Öte yandan en düşük gelir düzeyine sahip %50'lik dilimdeki hane halkları, sera gazı salımının en fazla %15'inden sorumlu. (III) Oysa iklim değişikliği en şiddetli etkilerini şimdiden, daha yoksul olan ve tarihsel olarak marjinal hâle gelmiş insan toplulukları üzerinde gösteriyor. (IV) Bugün 3,3 ila 3,6 milyar insan iklim değişikliğinin etkilerine karşı hayli savunmasız bulunan ülkelerde yaşıyor. (V) Bu konuda en öne çıkan noktaların yoğunlaştığı yerler Kuzey Kutbu, Orta ve Güney Amerika, gelişmekte olan küçük ada devletleri, Güney Asya ve Sahra Altı Afrika'nın büyük bir bölümüdür.

Bu parçada yer alan cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin öznesinde hem edat hem bağlaç vardır.
 B) II. cümlelerin öznesinde birden fazla türemiş yapıtlı söz-cük vardır.
 C) III. cümlelerin yer tamlayıcısında sıfat-fiil ve zarf-fiil bulunmaktadır.
 D) IV. cümlelerin yer tamlayıcısında isim-fiil ve sıfat-fiil kullanılmıştır.
 E) V. cümlelerin öznesinde sıfat tamlaması, yüklemde isim tamlamasına yer verilmiştir.

6.

- (I) Vincent Van Gogh çoğunlukla en ünlü tablosu *Yıldızlı Gece* ile tanınmasına rağmen kendisi için önemli olan *Badem Çiçekleri* adlı eseri daha az ilgi çekmiştir. (II) Van Gogh bu tabloyu yeğeni doğduğunda yapmıştır. (III) Ağabeyi Theo ile çok yakın bir ilişkisi olduğunu birbirlerine gönderdikleri mektuplar açıkça göstermektedir. (IV) Bu mektuplardan bazıları *Theo'ya Mektuplar* adlı kitapta toplanmıştır. (V) 1890'da ağabeyinden gelen bir mektupta Theo'nun bir oğlunun olduğunu söylemesi üzerine badem ağaçlarını resmetmeye başladı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi "Hayatın zorluklarını, ince ruhlar herkesten önce fark eder." cümlesi ile aynıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. 30 Ağustos - 3 Eylül tarihlerinde Ankara Etimesgut Havalimanı, eylül ve ekim aylarına yayılan dönemde ise Çiğli Havalimanı dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST'e evsahipliği yapacak.
- Her yaştan havacılık uzay ve teknoloji meraklılarını bir araya getirecek organizasyon sayesinde katılımcıların keyifli zaman geçirmesi sağlanacak.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İyi insan olmanın bilgisi kitaplarda yazmıyor. Var olmak için alternatifler peşinde koşan, kâğıttan gemiler yapıp yüzdüren, her ne koşulda olursa olsun üretmeyi bilen, enerjisi yüksek bireyler yaşam mücadelesi veriyor (I) yaşamak için heves bulamayan, sevgisizliğini diğer insanlara yaymaya çalışan da bir çeşit mücadele içinde. İyi birey ya da kötü birey kabul edelim, her iki durumda da bedenin içinde iki önemli nokta çatışma içinde (II) nefis ve ruh. Nefis, taleplerini zapt etmeye çalıştığımız güçlü bir istek kaynağıdır (III) ruh ise hem nefse tabii hem nefisten güçlüdür. Nefis bu dünyadan nemalanmak, daha çok yemek, daha çok gezmek, daha çok sevilme istiyor (IV) ruh bunların hepsini isterken cennet vaadini de elinde tutmak istediği için kişiye nefis terbiyesi öğretiyor. İşte bu noktada iyi, kötü, sabırlı, sabırsız, düşünceli, kararsız insan tipleri doğuyor (V) yaşam, bu iki güçlü varlığın derin çatışması hatta kavga-sıyla sürüyor.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Deniz kokusu yok, güneş sıcaklığı yok, dalga sesi yok. Evet, hemen hemen hepimiz tüm bir yıl beklediğimiz tatillerimizden döndük. Kaçınılmaz bir son olarak işe gidiş, parmak arası terliklerle sahile inmeye hiç benzemiyor. Pazartesi olup da masamıza oturunca etrafımıza gülücükler saçabildik mi, yoksa mail kutusunda birikmiş onlarca maili görünce başımızı iki elimizin arasına alıp "Ben ne iş yapıyordum acaba?" diye düşünmeye mi başladık? Eş dost ile sohbet etmek, aylık kazancından çok daha fazlasını bir haftada beş yıldızlı bir otelde harcamak, evden çıkmadan tüm gün uzanmak seçeneklerinin rafa kalktığını fark etme zamanıdır artık.

Bu parçada virgölün aşağıdaki görevlerinden hangisi örneklenmemiştir?

- A) Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.
B) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
C) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
D) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
E) Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için konur.

10. Kültür, coğrafya, toplum ve tüm bunun gibi etmenler tarafından hapsedilmiş bir psikolojiyle örülmüş edebiyatın sanata ve topluma ne tür katkılar sunabileceği, girdaptaki zihinler tarafından irdelenemez bir noktadadır. "Konuşulmayan acı, kalbi parçalar." düsturuyla kaleme alınmış yazılarla karşılaşmak, birikimli okurlar için gözyaşlarıyla ıslanmış bir günceye maruz kalmaktan farksızdır. Ne amaçladığından habersiz, hayattan korkan, kaçıp uzaklaşmak isteyen ama yine de hayattan bir şeyler bekleyen bir Tolstoy'un psikolojisinin toplum kültürüne ne kattığından ziyade uzun vadede nelere yol açtığı salt öznelliğe sıkı sıkıya sarılmışların üzerinde hakkıyla kafa yoracağı bir mesele olmaktan da çıkmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşamasına aykırı sözcük
B) Kaynaştırma
C) Ünsüz türemesi
D) Ünlü düşmesi
E) Ünlü türemesi

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 8

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "cümlelerin yapısı" konusundaki sorulara ağırlık verilmiştir.

1. I. Sanki sen öğretmenin anlattıklarını anladın.
II. Yiyecek stoklamanın kimseye faydası yok.
III. İnsan öğretmeniyle böyle konuşur mu?
IV. Bu hikâyenin sonunda ikimiz de kaybettik.
V. Sana verdiğim sözün tutmayacak değilim.

- a. Biçimce olumlu anlamca olumsuz cümle
b. Biçimce olumsuz anlamca olumlu cümle
c. Hem biçimce hem anlamca olumsuz cümle

Numaralanmış cümlelerle cümlelerin anlam özellikleri eşleştirildiğinde hangi cümle dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. İnsan yaşamının bitişler ve başlangıçlardan ibaret olduğunu düşündüğümüzde ayrılıkları da insanı büyüten, olgunlaştıran virajlar olarak değerlendirebiliriz. Kendi kaygılarımızı çocuklarımızın kaygılarından ayırabiliyor olmamız, onları bu virajlara daha hazır hâle getirebilmemiz için ilk adım olabilir. Eşten ayrılma, işten ayrılma, eşyadan ayrılma, şehirden ayrılma, aileden ayrılma... Ömrümüz, her an yaşayabileceğimiz bir ayrılık hikâyesine gebe aslında. Ayrılık, yaşımız kaç olursa olsun zor. Çünkü yaşadığımız her ayrılık bizi, yaşamımızın ilk yıllarındaki deneyimlerimizle yeniden buluşturuyor. Çocuğun annesiyle olan ilişkisinin, ömür boyu yaşayacağı ayrılıklarla olan ilişkisini belirleyen en temel unsurlardan biri olduğu artık günümüzde kabul edilen bilimsel bir gerçek.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Eksiltili cümle
B) Olumlu fiil cümlesi
C) Devrik isim cümlesi
D) Kurallı isim cümlesi
E) Olumsuz fiil cümlesi

3. (I) Sanat, ortaya çıkışından bu yana insanın kendini insana anlatmasının en etkili yolu olagelmıştır. (II) Sadece genel kabul gören resim, heykel, müzik, edebiyat, mimari ve tiyatro ile başlayıp bitmez. (III) Tarihin en eski yazılı metinlerinden Sümer yazıtları, tiyatronun başlangıcı Yunan tragediyaları tarihin en eski sanat formları kabul edilir. (IV) Gelişen, değişen, evrilen bu formlar insanın kendi duygularını anlama ve anlatma yolunda en güçlü eşlikçiler olmuşlardır. (V) İnsan, adına sanat denen bu vasıta aracılığıyla kendini keşfederken içindeki her türlü duygunun harekete geçmesine izin vererek sonunda ortaya çıkan eser ile tazelenmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi basit yapıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Çevrim içi yayınlarında son derece eğlenceli, sıcak kanlı ve dost canlısı yanını izleyicilerine gösterir. (Basit yapı cümle)
II. Gözlem kabiliyetiniz arttıkça sorunları algılama ve çözme biçiminiz de zaman içinde değişecektir. (Girişik birleşik yapı cümle)
III. Geçmişten günümüze dünyaya ışık tutan bilim insanlarımız ile övünüyor, yeni hedefleri için onları destekliyoruz. (Sıralı cümle)
IV. Bazı yazarların yapıtlarının hem olumlu hem olumsuz yanlarının olabileceğini unutmamalısın. (Bağlı cümle)
V. Stresli ve gergin anlarda derin bir nefes al, nefesini yedi saniye tut, sekiz saniyede ağzından ver. (Bağımlı sıralı cümle)

Numaralanmış cümlelerden hangisinin yapı özelliği yay ayrıç içerisinde yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Resim ve heykel sanatçıları, insan elleri üzerinde çok durmuşlardır. Orta Çağ'dan bu yana ressamın yaptığı portrelere baktığınızda gözlerden çok ellerin öne çıktığını; gerçeğin üzerinde dolaşan, çenesini avuçları içine alan, vücut boyunca sarkan ellerin mutluluğun parıltısını, kaygıların kaynaşmasını, yaşamaktan usanışı ellerde görürsünüz. Bundan on binlerce yıl önce insan daha kafasıyla düşünmezken elleriyle düşünmüş. İnsan; geometri bilmeden su bentleri yapmış, matematik bilmeden parmaklarıyla saymış, sanat ve güzellik üzerine hiçbir bilgisi yokken mağara duvarlarını bugün usta ressamın bile yapamayacağı resimlerle donatmış.

Bu parçada yer alan cümleler ile ilgili,

- I. Öznesi ortak bağımlı sıralı cümle vardır.
- II. Basit yapı cümle yer almaktadır.
- III. Bağlı cümle yer verilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. (I) Son 70 yılda 8 milyar tonun üzerinde plastik malzeme üretildi. (II) Bu süre zarfında plastiklerin sadece %9'u geri dönüştürülebildi. (III) Geriye kalanlar ya yakıldı ya da çevreye salıverildi. Plastiklerin yakılması hem atmosfere mikrop plastik karışmasına neden oluyor hem de makro büyüklükteki plastikler de zamanla ufak parçalara ayrılıyor. (IV) Yeni Zelanda'daki Auckland Üniversitesinden bir grup araştırmacı, atmosferden şehrin üzerine düşen plastikler ile ilgili bir çalışma yaptı. (V) Tespit edilen plastiklerin büyük çoğunluğu çıplak gözle görülemeyecek kadar küçük.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. de öge dizilimine göre kurallı, yapısına göre basit, yüklemine göre fiil cümlesi vardır.
- B) II. cümle kurallı, olumlu, birleşik yapı cümlesidir.
- C) III. de birden fazla bağımlı bağlı cümle vardır.
- D) IV. cümle girişlik birleşik yapıdır.
- E) V. cümle kurallı, olumlu bir isim cümlesidir.

7. Teknolojinin milenyum olarak adlandırılan binyıl sürecinde I hepimizin hayatını değiştireceğini düşünüyoruz ancak yanı-
lıyoruz. Biz, bu çağın henüz tam değişmemiş nesiline denk II geldik. Asıl büyük değişikliği çocuklarımızın çocuklarının yaşayacağını öngörün. Birkaç küçük değişikliği, bilimin III bize sunduğu mucizevi bir hediye olarak görmeyin. İleride yaşanacak değişimleri şu anki hayal gücümüz ile IV algılayamadığımızı kabullenin. Genelgeçer yorumlarla V düşünce dünyanızı sınırlandırmayın.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Dünyanın bir yerinde seninle ilgili senin gibi düşünen birileri var. Böyle düşünmek oldukça güzel. O, bana bir mektup yazıyor () ben, ona bir mektup yazıyorum diye düşünürüm zaman zaman. Bunun içinden psikolojinin ayrıştırılması mümkün değil ancak belirtmek istediğim şu () Sürekli psikolojik zihinli baktığımızda edebiyat eserinin lezzetini yitirme olasılığımız ortaya çıkar. Çünkü orada güzel bir dünya anlatılıyor. Bazen bunun motivasyonunu () çıktığı yeri () hizmet ettiği aracı () ki çoğunlukla delilsiz sorguluyoruz () sorgulayarak oradaki dünyadan uzaklaşmak da var.

Bu parçada yay ayraç ile belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (;) (,) (,) (-) (-)
- B) (,) (!) (,) (;) (,) (,)
- C) (,) (,) (;) (,) (()) (,)
- D) (;) (;) (,) (,) (-) (-)
- E) (;) (;) (,) (,) (;) (,)

9. Ah! Ben ruhumun içindeki o ikinci ruhu bilirim, esrarı gören
I
gözleri ve esrarı duyan kulaklarıyla her şeyi sezer ve bana
sezdirir ve beni aldatamaz. Ah, içim beni aldatmaz! Ben
II
o gün odaya girer girmez, her şeyi sezdim. Aynalı dolap
III
kapısının gıcirtısı, Nüzhet'in dizleri ve Nurefşan'ın gözleri
IV
bana üç münadi gibi haykırdılar: Hakikati seviniz, o da sizi
sever; hakikati arayınız, o da sizi arar.
V

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Küçük bir çocuğun resim defteri nasıl onun varoluşunun
duygusal dışa vurumu, kâh ılık kâh içinden dışına tepi-
ne tepine çıkılmaz koyu ikametgâhıysa Fikret Muallâ da
bulduğu her suret üzerine kendi aslının göz kalıntılarını
nakşetmesini bildi. Dışarıdayken içeride kalmanın,
I
içerideyken dışarıyı keşfetmenin dayanılmaz metcezirini
II
sürekli tecrübe eden sanatçının, bu seyrüsefer esnasında
III
en önemli yoldaşı ise sulu boya ve guajlarına, oradan
IV
yer yer yağlı boyalarına, her daim başköşeyi tutan kadeh-
leri oldu. Yaşarken ölümü paletiyle kovalama cüreti, bu
dünyanın karantinasını yendiğinde ona ölümsüzlüğü
vakıf etti.
V

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Bu denemede TYT dil bilgisi sorularının %50'sini oluşturan yazım kuralları, noktalama işaretleri ve ses bilgisi sorularına yer verilirken "sözcüğün yapısı" ve "eylemde çatı" konusundaki sorulara ağırlık verilmiştir.

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 9

1. Geçtiğimiz mart ayında, dev üç boyutlu yazıcılarla üretilmiş
I
ilk roketin denemesi yapıldı. Roketin bilgisayar ve elektro-
nik donanımı dışında tamamı özel bir üç boyutlu yazıcı kul-
lanılarak üretildi. Yapılan denemede, ilk aşamayı geçerek
II
atmosferi aşabilen *Terran 1* adlı roket yörüngeye ulaşama-
dı. Ancak roketin üreticileri için bu çok heyecan verici bir
III
gelişmeydi. Hiç zaman kaybetmeyen araştırmacılar, *Terran*
1'den çok daha büyük ve bütün parçalarının yeniden kulla-
nılabilir olacağını açıkladıkları *Terran R* üzerinde şimdiden
IV
çalışmaya başladı bile.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, tür yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Yenilenebilir enerji kaynakları insanlığa çevre dostu çözümler sunsa da kullanılan malzemelerin de bir kullanım süresi var. (II) Örneğin, son yıllarda yaygınlaşan güneş panelleri için bu süre ortalama 27 yıl. (III) Bu durum bize, yakın gelecekte kullanım süresi tamamlanan çok sayıda paneller nasıl başa çıkacağımızı düşündürüyor. (IV) Neyse ki panel geri dönüşümü projeleri üzerinde çalışan bilim insanları ve mühendisler, panellerdeki değerli metallerin ayrıştırılıp büyük oranda tekrar kullanıma sunulabileceğini gösteriyor. (V) Geri dönüştürülen metaller yeni nesil panellerin üretiminde ve diğer teknolojik gereksinimler için kullanılabilir.

Bu parçada numaralanmış cümleler ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede hem yapım hem çekim eki almış isme yer verilmiştir.
B) II. cümlede üçüncü çoğul şahıs iyelik ekiyle bulunma durum ekini birlikte almış isim vardır.
C) III. cümlede yönelme durumu eki alan zamir kullanılmıştır.
D) IV. cümlede birleşik yapıli fiilden türeyen sıfat-fiil, iyelik ve durum eki alarak adlaşmıştır.
E) V. cümlede yapım ve çekim eklerini birlikte almış sözcükler yer almıştır.

3. Eflatun, ozanlıktan bilgeliğe geçmiştir. Bu, ozandan bilge olmayacağı anlamına gelmez. Ancak Suut Kemal Yetkin "Bana düşüncelerini şiirle bildiren tek bir toplum bilimci gösterir misiniz?" der. Ben gösterebilirim: Ziya Gökalp. Tam anlamıyla bir bilge diyemeyiz ama o bir toplum bilimcidir. Tüm şiirlerini de toplum bilimsel düşüncelerini anlatmak için kaleme almıştır.

Bu parçada altı çizili sözcükler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İsimden isim yapım eki aldıktan sonra ayrılma eki almış sözcük
B) İki farklı yapım eki aldıktan sonra çoğul, iyelik ve belirtme eklerini almış sözcük
C) Sıfat-fiil eki aldıktan sonra ek-fiil almış sözcük
D) Fiilden isim yapım eki aldıktan sonra iyelik ve yönelme ekini almış sözcük
E) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil sınıfına giren sözcük

4. İlk kez ne zaman biri bana hakaret etti, hatırlamıyorum ama ilk "aferin"i ne zaman duyduğumu dün gibi hatırlıyorum. Okul koşusunda birinci geldiğimde babam "Aferinnnn!" diye bağırıyordu. O zamanlar şimdiki gibi çocukların duygu ve ihtiyaçları onlara sorulmazdı. Babam, beni bir spor kulübüne yazdırdı. O aferini aldım ya hep koştum, akademik başarısızlığım ayağıma çelme takana kadar koştum. Tüm sınavlarda başarısız olunca yokuş aşağı yuvarlandım.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Ettirgen fiil
B) Dönüşlü fiil
C) Oldurgan fiil
D) Edilgen fiil
E) Geçişli fiil

5. I. Çekirdek etrafındaki elektronlar sürekli hareket hâlinde olduklarından zaman zaman atom ya da molekülün etrafında belirli bölgelerde yoğunlaşabilir. (etken-geçişsiz)
- II. Düşüncem her zaman ileri götürmüyor beni; bir o yana, bir bu yana, gelişigüzel, canının istediği yöne... (etken-geçişli)
- III. "Kendini hem Batılı hem Doğulu" olarak niteleyen Yavuz, yaşadığı çağı bir "hüzün çağı" olarak tanımlar. (etken-geçişli)
- IV. Kuraklık stresine dayanıklı bitkilerin geliştirilmesinin gıda kıtlığının engellenmesi için büyük önem taşıdığı düşünülüyor. (dönüşlü-geçişsiz)
- V. Yükselen küresel sıcaklıklar, iklim sistemindeki tehlikeli eşik noktalarına ulaşılma olasılığını da artırıyor. (oldurgan-geçişli)

Numaralanmış cümlelerden hangisinin çatı özelliği yay araç içerisinde yanlış belirtilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Yıldızlardaki hayati değişimlerin nedenlerinden en önemlisi yıldız patlaması olayıdır. (II) Bir yıldız moleküler bulutta doğduğunda başlangıç kütlesi Güneş'in sekiz katını aşarsa büyük kütleli yıldız olarak nitelendirilir. (III) Bu yıldızlar, füzyon reaksiyonlarını sürdüremez duruma geldiğinde şiddetli bir patlamayla maddelerinin önemli bir kısmını uzaya saçar. (IV) Büyük kütleli yıldızların yaşam süreleri görece daha kısa olduğundan çoğunlukla milyon yıl mertebesinde sürelerde süpernova patlaması geçirirler. (V) Ölüm sürecine giren büyük kütleli yıldızlar, yüzeylerinin sıcaklığına bağlı olarak kırmızı veya mavi süper devler olarak gözlemlenebilirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle isim cümlesi olduğundan çatı özelliği aranmaz.
- B) II. cümle edilgen ve geçişsiz çatılıdır.
- C) III. cümle etken ve geçişli çatılıdır.
- D) IV. cümle edilgen ve geçişli çatılıdır.
- E) V. cümle edilgen ve geçişsizdir.

7. I. Bir süre sonra kadın, polisin yanındaki banka güçlkle oturdu.
- II. Arabanın arkasında küçük bir karavan... O koy senin, bu koy benim, gezip durdular.
- III. Gökyüzü neden var, bunu artık biliyorum: Kuşları mutlu etmek için var.
- IV. Aras, güzel çocuk!.. Bu ses, iki yaşındaki kiraz ağacından geliyordu.
- V. Kötü yazarlar, keşifçilerin izlerini yok ederler; iyi yazarlar, o izleri kocaman bir şoseye dönüştürürler.

Numaralanmış cümleler noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisine örnek oluşturmaz?

- A) Bir sözün yapı ve anlamca kendinden sonraki sözle ilgisinin olmadığını vurgulamak için virgül kullanılır.
- B) Ögeleri virgülle belirtilmiş sıralı cümlelerin arasında noktalı virgül kullanılır.
- C) Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için tek başına yahut ünlem işaretiyle birlikte üç nokta kullanılır.
- D) Ara söz veya ara cümleleri belirtmek için sözün başında ve sonunda virgül kullanılır.
- E) Kendisiyle ilgili açıklama yapılacak cümlelerin sonunda iki nokta kullanılır.

8. Malatya'nın Sivas Sınırı'na yakın Darende, İpek Yolu'nun geçiş güzergâhında olması sebebiyle geçmişten günümüze her zaman önemli bir yere sahip olmuştur. Darende, bir kez kucak açtınız mı size sarılmaktan vazgeçmeyecek kadar anaç, size ufuk açacak kadar tarihî bir hatıra niteliğindedir. Özellikle Tohma Kanyonu içinde yer alan ve kükürtlü suyu sayesinde ziyaretçi akınına uğrayan Kudret Havuzu, hafızasında nice anılar barındırır. Anadolu'nun manevi değerlerinden Şeyh Hamid-i Veli Somuncu Baba Külliyesi ve Türbesi, Günüpınar Şelalesi ve Hamidiye Çarşısı mutlaka görülmelidir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Dostoyevski'nin *Budala* adlı romanının Fransızcaya çevirisini okurken ki tavrı, bu çeviriyi neden kendisinin yapmadığıyla ilgili bir sorgu içerisinde olduğunu fısıldıyordu.
- B) Türk Dil Kurumunun 2002 yılında kullanıma sunduğu *Güncel Türkçe Sözlük*'ten sonra geçen zaman içerisinde *Kişî Adları Sözlüğü*, *Bilim Ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü* de erişime açıldı.
- C) Kişilik, mizaç ve karakter kavramları sıklıkla birbirine karıştırılmaktadır ki özellikle kişilik kavramı yıllarca farklı biçimlerde ele alınmış ve farklı zamanlarda farklı düşünce akımlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur.
- D) Bir kez kandırıldığını fark ettin mi içine düşen şüphe tohumu hızla filizlenir, bu şüphe senin demir parmakların olur ve doğruyu söyleyen kişilerin bile sinsi bir davranışın hazırlığı içinde olduğunu düşünürsün.
- E) Başını hafifce duvara yasladı, içindeki korkunun onu esir almasına izin vermeyeceğini biliyordu ki bu hayattan ve insanlardan ilk kez korkuşu değildi çünkü insanı insan kadar üzebilecek başka bir varlık yoktu.

10. Bir yudum zehir gibi Selim Kaptan'ın uykusu

Beykoz'u kaybetmiş Beykoz'u

I

Haliç'te arıyor Unkapanı Köprüsü

II

Güya Kadıköy'deymiş gemi demir tarıyor

III

Dalgıç İzzet rüyasının dibine inmiş

Yirmi beş kulaçtan bir somun ekmek çıkarıyor

İzzet'in gözlerini balıklar yemiş

Ama nasıl büyük büyük uyuyorlar uyusunlar

IV

Sen uyu kimseler uyanmasın

Cibali uyanmasın kalbim buğulanmasın

V

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerden hangisinde birden fazla ses olayı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM KONTROL DENEMELERİ - 10

Bu deneme "kazanım kontrol denemeleri"nde işlenen konuların karması niteliğindedir.

1. Moleküller arası etkileşimler ilk defa Hollandalı fizikçi Johannes van der Waals tarafından 1873 yılında tamamlandığı doktora tezinde kuramsal olarak ortaya kondu. Bu nedenle moleküller arasındaki etkileşimler van der Waals kuvvetleri olarak bilinir. Van der Waals kuvvetlerinin farklı türleri vardır. Dipoldipol etkileşimleri olarak isimlendirilen moleküller arası etkileşim türü, polar bir molekül ile başka bir polar molekül arasında oluşur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Anlamca kaynaşmış birleşik yapılı fiil
- B) Edilgen fiil
- C) Ek eylemin geniş zamanı ile çekimlenmiş isim
- D) Birleşik zamanlı fiil
- E) Basit zamanlı türemiş yapılı fiil

2. Dil, anlaşmak için vardır ama insanlar anlaşırken de en duru cümleyi kurmak, sözcük tasarrufu sağlamak için çaba sarf ederler. Cümlelerinde fazladan bir sözcük olsun istemez, fazla sözcüğü enerji kaybı görürler.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi enerji kaybı olarak nitelenen cümlelere örnek gösterilemez?

- A) Hafta sonunda hava sıcaklığının sıfırın altında eksi sekiz derecelere düşmesi bekleniyor.
- B) Fiyos açıklarında keşfedilen Karadeniz gazını denizin üstünde işleyecek dev bir platform inşa ediliyor.
- C) Hakan, öğretmenin sözlerine odaklandığım sırada kulağıma sessizce bir şeyler fısıldadı.
- D) Son kitabının kurgusunu bir günce olarak tasarlamış ve yaşanmış tecrübelerini kaleme almış.
- E) Eğitim sistemindeki devlet okulu ve özel okul arasında yer alan mevcut farklılık devam ediyor.

3. (I) Gök adalar, kararlı ve düzenli enerji üreten yıldızlarla doludur. (II) Gök adaların ve dolayısıyla evrenin en önemli enerji kaynağı, doğal füzyon reaktörleri olan yıldızlardır. (III) Yıldızların kütlesi ve kimyasal bileşimi, onların nasıl ve hangi hızda enerji üreteceklerini ve uzaya ne kadar enerji yayacaklarını belirleyen başlıca parametrelerdir. (IV) Yıldızlardan yayılan enerji, çekim alanlarında gezegenler olduğunda onlar için de kritik rol oynar. (V) Bizim yıldızımız Güneş'in ürettiği ve yaydığı enerji hem gezegenimiz Dünya hem de barındırdığı canlılar için büyük öneme sahiptir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yüklem türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. I. Boyu 5 milimetreden kısa olan plastik parçacıklar şeklinde tanımlanan “mikroplastikler”; deniz kaplumbağalarının, balinaların ve balıkların vücutlarında sıklıkla karşımıza çıkıyor.
- II. Beyin ve sinir sistemi gelişimi sırasında genetik ya da çevresel faktörlerin etkisiyle beyin fonksiyonlarında ve sinirsel sinyallerin iletiminde ortaya çıkan sorunlar, gelişimin birçok alanını etkileyerek bazı nörogelişimsel bozukluklara neden olabilir.
- III. Doğu Karadeniz Bölgesi’nin batısındaki Giresun Dağları’ndan başlayarak doğusundaki Kaçkar Dağları’na dek uzanan alanda 300 km’lik bir kuşağı buzullar şekillendirmiştir.
- IV. Holografik ilkeyi ortaya atan, Nobel ödüllü Hollandalı fizikçi Gerard’t Hooft, kara deliklerin termodinamiği üzerine yapılan çalışmaların sonuçlarından esinlenmişti.
- V. Dağ kuşaklarının zirvelerindeki vadilerin önemli bir bölümünde uzun zaman önce yok olan buzulların bıraktığı izler hâlâ tazeliğini koruyor.

Numaralanmış cümlelerin yer tamlayıcılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin yer tamlayıcısında tamlananı ortak isim tamlaması vardır.
- B) II. cümlelerin yer tamlayıcısında sıfat tamlaması vardır.
- C) III. cümlelerin yer tamlayıcısında farklı türde fiilimsiler kullanılmıştır.
- D) IV. cümlelerin yer tamlayıcısında edat öbeği sıfat göreviyle kullanılmıştır.
- E) V. cümlelerin yer tamlayıcısında zincirleme isim tamlaması vardır.

5. Anılar defterinde gül yaprağı gibi
I II
- Unutuldum, kurudum
- Başıma düşmüş sevda ağı
- Bir başıma tenhalarda kahroldum
- Sen kim bilir, rüzgârlı eteklerinle
III IV
- Hangi iklimdesin sevgili
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	Sıfat	Edat	Sıfat	Sıfat	Zarf
B)	İsim	Bağlaç	Zamir	Sıfat	Sıfat
C)	İsim	Edat	Zamir	Sıfat	Zamir
D)	Sıfat	Edat	Zamir	İsim	Sıfat
E)	İsim	Edat	Zamir	Sıfat	Sıfat

6. Bir hastalık olmaktan çok bir grup sağlık anomalisinin bir arada görüldüğü yüksek riskli bir durum olarak niteleyebileceğimiz metabolik sendrom; yüksek öldürücülük oranına sahip şeker hastalığı, kalp damar hastalıkları ve inme gibi rahatsızlıkların erken habercisi.

Bu cümlede aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

- A) Bulunma B) Ayrılma C) Belirtme
D) İlgil E) Yönelme

7. • *Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift* sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan kalıplaşmamış birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.
- *-r / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en* sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır.
- Zamanla ilgili birleşik kelimeler kalıplaşmamışsa ayrı yazılır.
- Organ veya organ yerine geçen sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.
- Yiyecek, içecek adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Deniz kenarında oturup bir kahve yudumlamak ve sohbet etmek için akşam üstü buluşalım.
- B) Anneannemin yaptığı Kemalpaşa tatlisinin lezzetini yıllar var ki başkalarının tatlılarında bulamam.
- C) Apartmanımızın aylık toplantısında yeter sayı oluşturabilirsek sitenin arka bahçesine havuz yaptıracağız.
- D) Çocuğun dil öğrendiği ortamda anne ve baba farklı dilleri konuşuyorsa bu iki dil de çocuğun ana dili kabul edilir.
- E) Bebeklerin süt dişlerini bir keseye koymak, sonra da onları küçük bir kutunun içinde kesilen ilk saçlarıyla saklamak yaygın bir ritüeldir.

8. Çocuklara yiyecek seçmemeyi öğretmenin tek yolu, sizin o sebzeyi çok sevdiğinizi ve sıklıkla tükettiğinizi göstermeniz değildir. Çocuklar da birer bireydir ve bizim doğru davranışı sergilediğimiz anda onun da aynı davranışı sergileyeceğini

I

beklememiz birey olduklarını bir nevi inkâr etmedir. Ancak

II

insanlar, sıradan şeylerin paketlerine ve sunumlarına bakarak ikna olmaya meyillidir. Karnıbaharı sevmeyen

III

çocuğunuza bu sebzeyi sevdiği çizgi film karakterini

IV

anımsatacak şekilde bir tabak süslemesiyle sunarsanız onu ikna etme olasılığınız artacaktır. Tabii ki çabalarınızın

V

boşa gitme ihtimali var ancak "Bak, ben ne kadar çok seviyorum." yönlendirmenizden daha etkili olacaktır.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Hakkımızın yendiği yerde susup sonuca katlanmak doğru değildir çünkü sükût ikrardan gelir. Doğru bir üslup ve ses tonuyla kendinizi savunmanız gerekir böylece birinin size el uzatmasını ve ileride bir gün bir başkasının aynı haksızlığa uğramasını önlemiş olursunuz.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü değişimi
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz türemesi
D) Ünsüz yumuşaması
E) Kaynaştırma

10. Deneme (I) söyleşi (II) fıkra ve makaleden farklı olarak bir iç sesinin yazıya dökülmüş hâlidir. Yazar (III) kâğıt ve kalemle sohbet eder. Halk çoğunluğunun ortak günlük konuşma diliyle (IV) kendi yöresinin izleriyle fikirlerini dile getirir. Şiirsel (V) akıcı, samimi bir üslup kullanır.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

III. GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ

Bu denemelerdeki sorularla I ve II. bölümde işlenen kazanımların ve yaklaşımların anlaşılıp anlaşılmadığı kontrol edilir.

Bu denemeleri çözüp çözümleyen öğrenci, konu ve yaklaşım eksiklikleriyle ilgili farkındalık kazanır; eksiklerini giderir, öğrendiklerini pekiştirir.

2022 / TYT 10. SORU

Vücudumuzdaki proteinlerin üçte birini oluşturan kolajen - - - - .

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi “özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem” şeklinde olur?

- A) aynı zamanda bilinen en sağlam malzemelerden biridir
- B) başta kemik ve deri olmak üzere tüm dokularda bulunur
- C) genç ve pürüzsüz bir cilde sahip olmamıza yardımcı olur
- D) bulunduğu dokudaki işlevine göre karmaşık yapılar ortaya çıkarır
- E) hayli uzun ömürlü olmakla birlikte belli bir yaşam süresine sahiptir

D şıkkında “Vücudumuzdaki proteinlerin üçte birini oluşturan kolajen bulunduğ dokudaki işlevine göre özne Zarf tümleci karmaşık yapılar ortaya çıkarır.”

Belirtisiz nesne Yüklem

2023 / TYT 8. SORU

- I. İnsan, doğumundan itibaren **bir geleneğin içinde** yer alır.
 II. Yağmurdan sonra **ormanın nemli zemininden** yüzlerce mantar fışkırmış.
 III. Arabalar, **yağmurdan kayganlaşan yolda** güçlükle ilerliyordu.
 IV. Konak, **büyükçe bir gölün kıyısına** inşa edilmişti.
 V. **Rengârenk kamyon kasalarından** buğday taneleri dökülüyor.
Numaralanmış cümlelerin yer tamlayıcılarıyla ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede **yer tamlayıcısında belirtili isim tamlaması** vardır.
 B) II. cümlede **yer tamlayıcısında edat** vardır.
 C) III. cümlede **yer tamlayıcısında sıfat-fiil** vardır.
 D) IV. cümlede **yer tamlayıcısında sıfat tamlaması** vardır.
 E) V. cümlede **yer tamlayıcısında belirtisiz isim tamlaması** vardır.

A şıkkında “geleneğin içinde” ad tamlamasıdır.

C şıkkında “kayganlaşan” sıfat-fiildir.

D şıkkında “büyükçe bir göl” sıfat tamlamasıdır.

E şıkkında “kamyon kasaları” belirtisiz ad tamlamasıdır.

B şıkkında ise “ormanın nemli zemininden” yer tamlayıcısında edat yoktur.

2021 / MSÜ 11. SORU

- (I) Hindistan’da bir kişi Ganj Nehri’nin kıyısında **gezinirken** suyun üstünde **yüzen** bir pet şişe buldu. (II) Sıradan **görünen** bu pet şişenin içinde bir elektronik devrenin bulunduğunu **fark edince** merakla onu **kurcalamaya** başladı. (III) Devreye takılı olan sim kartı telefonuna **yerleştirerek** günlerce internette dolaştı. (IV) Birkaç ay ücretsiz internetin **keyfini çıkaran** bu kimse, bir süre sonra olayın gerçek yüzünün ne olduğunu anladı. (V) Nehirde **karşılaştığı** şişe, uzmanlarca sudaki kirliliği **ölçmek** üzere **yürütülen** projenin bir parçasıydı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil örneği vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

I. cümlede “gezinirken” zarf-fiil, “yüzen” sıfat-fiil

II. cümlede “bulunduğunu” ve “görünen” sıfat-fiil, “fark edince” zarf- fiil, “kurcalamaya” isim-fiil

III. cümlede “olan” sıfat-fiil, “yerleştirerek” zarf-fiil

IV. cümlede “keyfini çıkaran” sıfat-fiil

V. cümlede “ölçmek” isim-fiil, “karşılaştığı, yürütülen” sıfat-fiildir.

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 1

1. (I) Sürgün olarak Bodrum'a doğru yola çıkan Halikarnas Balıkçısı, aklını ve ruhunu Bodrum'a teslim etmiş, tam bir Bodrum sevdalıdır. (II) Deniz hikâyeleriyle tanınan sanatçının eserlerinin konusu; balıkçıların, dalgıçların, sünger avcılarının ve gemilerin bazen gerçek, bazen abartılı hikâyeleridir. (III) Sanatçının önemli bir özelliği de denize ve özellikle Bodrum'a karşı sonsuz hayranlıktan gelen şiirsel anlatımıyla okuyucularını Bodrum'a sürükleyip getirmesidir. (IV) Ayrıca, Bodrum'da yaşadığı dönemde arkadaşları ile "Mavi Yolculuk" fikrini gerçekleştirerek bir ilki yaşatmıştır büyük üstat. (V) "Mavi Yolculuk", Ege'nin mavi sularında günlerce yol alan Halikarnas Balıkçısı ve arkadaşlarının Muğla'ya en büyük armağanıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yüklem bir kelime grubundan oluşmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Tarihsel açıdan önemli bir tür olan sığla ya da günlük ağacı, Türkiye'de Güneybatı Anadolu'da yayılış göstermekle birlikte bu türün ana yayılma alanı 900 metreye kadar çıkabildiği Fethiye, Köyceğiz ve Marmaris çevresidir. (II) Özellikle cilt hastalıklarını önlemede kullanılan ve yaşlandıkça gövdesi kalınlaşan sığla ağacı; genellikle bataklık, vadi içleri, akarsu kenarları ve deniz kıyısı gibi nemli yerlerde yaşamaktadır. (III) Aynı zamanda kurumuş yapraklardan kış ayları için bitki çayı yapılan sığla ağacının yaprakları, balgam ve öksürüğe iyi gelir. (IV) Tarihçesi Buzul Çağı'na dayanan sığla ağacı, aynı zamanda sağlam ve uzun ömürlü olmasıyla da bilinir. (V) Bol su ve neme ihtiyaç duyan, 300 yıl kadar yaşayabilen bu ağaç türüne Türkiye dışında Rodos Adası'nda da rastlanmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil örneği vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Osmanlı kent kültürünü yücelten ve tüm imparatorluğa
I
yayan Mimar Sinan, Türk medeniyetini dünyaya tanıtmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun yarattığı yüksek kültürü, onun sayesinde anlamaya çalışıyoruz. Onun Süleymaniye'si ve
II

Selimiye'si iki görkemli şaheser olarak UNESCO tarafından
III

Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınmıştır. Bunlar "insanın yaratıcı dehasının şaheserleri" olarak "üstün evrensel
IV V

değer" taşıdığı için tüm dünya tarafından kabul görmüştür.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Doğma büyüme İstanbullu olanların, mutlaka bu şehri sevmeye nedeni olan favori semtleri vardır. Değişimini ve
I
dönüşümünü gördüğünde üzüldüğü, sokaklarında ve
II
mekânlarında güzel anılarının olduğu semtlerdir bunlar.
III

Yeni arkadaşlar, yeni duygular keşfettiği, sokaklarında eğlendiği ya da başıboş şekilde dolaştığı... Bu, sadece İstanbul'a has bir duygu değil sanırım. Bir şekilde kendinizi yabancı hissettiğiniz şehirlerde bazen öyle yerler
IV

bulursunuz ki o yerler şehrin diğer tüm griliklerini birden renklendirir, unutturur; oraya gittiğinizde kendinizi iyi ve güvende hissedersiniz.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdaki-lerin hangisinde verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	İsim	Sıfat	Zamir	Sıfat
B)	Sıfat	Fiil	Zamir	Zarf
C)	Edat	Sıfat	Zarf	Sıfat
D)	Sıfat	Sıfat	Zamir	Zarf
E)	İsim	Fiil	Zarf	Sıfat

5.

Yapımı ve çekimi sırasında çok büyük emek harcanan ve sekiz yıldır seyirci ile buluşmayı bekleyen *Dersaadet Apartmanı* adlı film, seyircilerine yıllardır söylemek istediğini artık söyleyecek olmanın haklı heyecanını 57. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde yaşayacak.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi öge dizilişi bakımından bu cümle ile özdeştir?

- A) İnsandan çok daha kusursuz ve hızlı çalışan yapay zekâ ürünü robotlar günlük hayatta kullandığımız pek çok araç ve gereci birbirinden çok farklı ortamlarda üretebiliyor.
- B) Mazda otomotiv şirketi, Mart 2011'de benzin deposunda yuva yapan "cheiracanthium" cinsinden bir örümcek nedeniyle ABD, Kanada ve Meksika'daki 65 bin Mazda-6 modelini piyasadan çekeceğini açıklamıştır.
- C) Değişik dünya görüşlerine bağlı eleştirmenler ile kendilerini kuşaklar arasındaki çekişmelere kaptıran eleştirmenler; değişik kaygılarla çağdaş Türk şiirini başlatan şair olarak Ahmet Haşim'i, Yahya Kemal'i, Nâzım Hikmet'i ya da Orhan Veli'yi anarlar.
- D) Günümüz dünyasında değişen yaşam alışkanlıkları sonucu bedenimizin maruz kaldığı yoğun toksin birikimi; sağlığını, ruh hâlimizi ve enerjimizi olumsuz yönde etkileyebilmektedir.
- E) Yeryüzündeki hayvanların büyük bir bölümü Ekvator kuşağının 20 derece güney ve kuzeyinde bulunan ve yeryüzünün en çok yağış alan bölgesi olan tropik yağmur ormanları bölgesinde yaşar.

6. Hiçbir şeyin farkında değildiler

I

Kalleş bir titreme aldı erkeği

Elleri yırtılmıştı kelepçeliydiler

II

Çantasını karısı taşıyordu

III

Hiç kimse tanımıyordu kimdiler

IV

Gece garın saati bela çiçeği

Üçüncü mevki bir vagona bindiler

Anlaşıldı erkeğin gideceği

V

Bir şeyden vazgeçmiş gibiydiler

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi ek-eylem almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Sultanahmet, İstanbul'da yapılan turistik gezilerin başlangıç noktası. Roma İmparatorluğu'nun bölgede hüküm

I

sürdüğü yıllarda hipodrom olarak kullanılan meydan, Bizanslıların hâkimiyetindeyken de hipodrommuş. Bu yüzden At Meydanı olarak bilinirmiş. Meydan günümüzdeki

II

adını, İstanbul'da gezilecek yerler deyince ilk akla gelen camilerden olan Sultanahmet Camisi 1616 yılında yapıldıktan sonra almış. Meydanı gördükten sonra camiyi de mutlaka gezmelisin. Camiden sonra ise gezine Ayasofya, Topkapı Sarayı, Alman Çeşmesi ve Aya İrini Kilisesi gibi

III

IV

gezilecek yerlerle devam etmelisin. Tabii ki burada meşhur Sultanahmet Köfesi'nin de tadına bakman gerek. Bu köf-

V

teden yemeden dönersen İstanbul'a gelmiş sayılmazsın.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Bu şehir çok planlı yapıldığı için üstyapısında sorun çıkmıyor.
- B) Uzmanlar kızılötesi ısı teknolojinin tamamen güvenli olduğunu söylüyor.
- C) Yapay zekâ çalışmaları son yıllarda olağanüstü bir gelişme kaydetti.
- D) Kaza haberini az önce televizyondaki altyazıda gördüm.
- E) Bu eski dostla bir akşamüzeri küçük bir kır kahvesinde buluştuk.

9. Donmuş Yukon Irmağı üzerindeki ana yoldan ayrıldı(I) dik bir bayırdaki ladin ormanlığın arasından az çiğnenmiş toprak yola saptı(II) hava soğuk mu soğuk(III) ortalık puslu mu pusluydu. Gökyüzünde bulut mulut yoktu(IV) güneş de yoktu, dahası güneşin varlığını belirtecek en küçük bir ışık kırıntısı bile yoktu. Adam(V) gitgide dermansız ve çaresiz hissetmeye başladı kendini.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. • Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgülün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Divan şiirinin en büyükleri arasında yer alan Fuzuli, Baki gibi şairler, isimlerini çok da anmadığımız Hoca Dehhani, Ahmedî gibi şairlerin gölgesinde yazmasalardı günümüze kalabilirler miydi?
- B) Öykü çok zengin bir tür olduğundan hepimiz; her gün bir öykü dinliyor, anlatıyor, yaşıyoruz.
- C) Küçük bir sürü, dört inekle birkaç koyun, köye giren geniş yolun ağzında durmuş; kendilerini yaylaya çıkaracak çobanı bekliyordu.
- D) Tahsin Yücel okumayı düşünenler, bireyin iç dünyasına yapacakları yolculukta sade ve özenli bir dille karşılaşacaklarını bilirler.
- E) Evet, günümüzde gençlerin nasıl bir ruh hâlinde olduklarını iyice analiz edip ona göre gençlerle iletişim kuralıyız.

11. sen bir yalnızlığı koşup gittin de
bir yerde buluşulur diye, belki de...

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz düşmesi
- B) Ünlü düşmesi
- C) Ünlü daralması
- D) Ünsüz yumuşaması
- E) Ünsüz benzeşmesi

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 2

1. İnsanoğlunun dünya yüzünde dolaşmaya başlamasından bu yana, adım adım geliştirdiği ve bugün bilim adını verdiğimiz özel alanın, belirli sınırlara erişip belirli yollara sahip olmasının tarihi çok uzaklarda aranmamalı.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Zarf tümleci – özne – yer tamlayıcısı – yüklem
B) Özne – zarf tümleci – yüklem
C) Zarf tümleci – yer tamlayıcısı – özne – yüklem
D) Özne – yer tamlayıcısı – yüklem
E) Zarf tümleci – özne – belirtili nesne – yüklem

2. Bugün içinde yaşadığımız dünyanın bilimin yarattığı bir dün-

ya olduğunu söyleyebiliriz. Uzaya atılan roketler, yapay peykler, laboratuvarlarda test tüpleri içinde canlı hayatı yaratma çabaları, bir kutu aspirin ya da trafiği düzenlemek

üzere yapılan araştırma, bilim dünyasının bir parçasıdır. Ço-

ğumuz, insanoğlunun yarattığı bu yapay çevrede hayatlarını

sürdürürken bu çevrenin tüm hayatın gidişini nasıl etkilediğini fark etmez. Buna karşılık çevresi ile uyanık ilişkiler kurmuş olanlar, uyanmış bir bilinçle içinde yaşadıkları çev-

renin, bilimin yarattığı bir çevre olduğunun farkındadırlar.

Bu parçada altı çizili fiilimsilerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İnsan vücudu, son derece karmaşık bir makinedir.

Vücudumuzun tıpkı bir arabadaki gibi kablo, boru ve motor işlevi gören parçaları vardır ve çalışabilmesi için yakıtı

gereksinim duyar. Bu yakıtı öğüttükten sonra da atık üretir.

Günümüzde bir insanla bir araba arasındaki benzerlikler bu

noktada sona erer ancak yakın gelecekte makinelerin, özellikle yapay kas teknolojisinin yaygın olarak kullanılmaya başlamasının ardından insanlara çok daha fazla

benzeyeceğine inanılmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I ve II B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

4. İngilizcede “laptop” olarak da bilinen günümüzün taşınabilir dizüstü bilgisayarları, aslında onlarca yıl süren araştırma ve farklı türlerdeki taşınabilir bilgisayarların evrimleşmesi sonucu günümüzdeki hâlini almıştır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat B) Sıfat-fiil C) Zarf-fiil
D) İsim-fiil E) Sıfat grubu

5. (I) Uyku davranışı insana benzeyen sinekler vardır. (II) Bunların arasında en çok benzeyen tür, meyve sineğidir. (III) Bu sinekler gece uykusuz bırakılırsa gündüz, telafi uykusuna yönelir. (IV) Uykusuz kalan sinekler, basit labirentlerden kolayca çıkamaz ve öğrenme güçlüğü çeker. (V) Uyku getiren kimyasallara da insanlarınkine benzeyen tepkiler verir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde yer alan tamlamalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede belirtisiz isim tamlaması vardır.
B) II. cümlede belirtili isim tamlaması vardır.
C) III. cümlede, birden fazla isim tamlaması kullanılmıştır.
D) IV. cümlede hem sıfat hem ad tamlaması vardır.
E) V. cümlede birden fazla sıfat tamlaması vardır.

6. (I) Terasta yemlerini yiyen güvercinlerden biri, aniden başının üzerinde kurşundan bir gölge hissetti. (II) Çatıya tünleyen martı, şişmanlığından umulmayan bir çeviklikle güvercinin tepesine inmiş, zavallıyı yerden iki metre yükseklikte vurmuştu. (III) Balıkla beslendiğini bildiğimiz martılar niçin güvercin avlıyor ve neden böyle yoldan çıktılar? (IV) Ağaçları tıraş ettik, balıkların kökünü kuruttuk, havayı mazotla doldurduk. (V) Büzülüp kaldığım odada martıya mı, güvercine mi, yoksa kendi hâlime mi ağlayacağımı bilmeden donup kaldım.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler yapıları bakımından ikiyeşerli eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Karanlık sokaklara karıştı bir yarasa,

I

Bir kedi sırtı gibi niçin yükseldi dağlar?

II

Sırtlarında ışıktan bir el mi gezdi yoksa?

Şimdi yükselen ayı aç köpekler selamlar,

III

Kaldırım taşlarına uzanır bir derbeder.

IV

Boğulan bir çan gibi diner bütün sedalar.

V

Bu dizelerdeki numaralanmış eylemlerden hangisi yapıcı diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Dilimizde her iki ögesi de asıl anlamını koruduğu hâlde yaygın bir biçimde gelenekleşmiş olarak bitişik yazılan kelimeler vardır.

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük bu kurala örnek gösterilebilir?

- A) Ne zaman azıcık öksürsek annem kuşburnu kaynatmaktan bahseder.
B) Küçük kardeşim suçiçeği çıkarınca hepimiz iyice telaşlanmıştık.
C) Bahçedeki mısırlarımızın en büyük düşmanı danaburnu idi.
D) Ağabeyimin küçük kızı bu yıl anaokuluna başlıyor.
E) Yemekten sonra teyzem bize çayla vezirparmağı ikram etti.

9. • Cümle içinde ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için virgül kullanılır.
- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür ve takımları birbirinden ayırmak için noktalı virgül kullanılır.
- Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
- Kendisiyle ilgili örnek verilecek, açıklama yapılacak cümlelerin sonunda iki nokta kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, belirtilen noktalama işaretlerinin kullanımlarıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Yetişme yıllarım ve ilk gençliğim üç büyük romancıyla donanmıştı: Orhan Kemal, Kemal Tahir ve Yaşar Kemal.
- B) İmlamız lisanımız düzelince, lisanımız da kafamız düzelince düzelecek çünkü o da ancak onlar kadar bozuktur, fazla değil!
- C) Türk edebiyatının bu usta yazarını, 1930'lu yılların kadın yazarlarından Safiye Erol'u, sahalarda tesadüfen bulduğum bir romanıyla tanıdım.
- D) Sıcak, susuz, durağan ve bomboş... Çölde canlı varlık izi görmek bile olanaksız, çölün de kendine özgü canlılarla dolu olduğunu görmek için biraz daha dikkatli bakmak gerekiyor.
- E) *Kutadgu Bilig*'de adalet, mutluluk, akıl ve akıbet dört ayrı kişiyle; *Mantıkü't-Tayr*'da vahdetivücut anlayışı kuşlarla; *Harname*'de başkalarına özenenlerin, elindekiyle yetinmeyenlerin sonu bir eşekle; *Hüsni ü Aşk*'ta ilahi aşk iki kişiyle sembolize edilmiştir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretlerinin kullanımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) O sanatçının hamurunda vardı başkalarına benzemek... Şiirlerinde öylesine marjinal imgeler kullanır ki okuyucu şaşırıp kalır. Bunlarda her zaman farklı bir tat, muhteşem bir gizem, sizi uzak diyarlara alıp götüren bir hava yakalarsınız.
- B) Ebeveynler, nohudun ağaçtan toplanmadığını bilen; patates, soğan, sarımsak, pancar, zencefil denince toprağın altında yetişen sebzelerden söz edildiğini anlayan çocuklar yetiştirmelidir ki insanımız doğayı tanısin.
- C) Dünyaca ünlü ressam, genç şaire, "Benim gibi yap, renk uyumuna dikkat et ve renklerin neleri karşıladığını önemse. Ortaya çok iyi bir şiir çıkacaktır." diyerek deneyimlerini aktarmıştı.
- D) Kalabalıklar içindeki melankolik yalnızlığımı paylaşan bu şairi kendime çok yakın buluyordum. Neydi onu bu kadar bana yakın kılan? Sanırım bu sorunun iki cevabı var: şiir ve hüzün kardeşliği.
- E) Karacaköy'den ayrılan bir yol, sizi deniz kenarındaki Yalıköy'e götürüyor. Yolun yaklaşık 5. kilometresinde Evcik İskeleyi adlı kumsala giden altı yedi kilometrelik dar bir yol çıkıyor karşınıza.

11. Hindistan'da filler çok küçükken onların ayağını kalın zincirle

bir kazığa bağlıyor ve tutuyorlar. Yavru filler, zaman geçip koskoca fil olduğunda ayağının bağlı olduğu kazığı rahatlıkla çekip koparabilecek güce ulaşmasına rağmen bunu denemiyor. Neden biliyor musunuz? Çünkü çok küçükken bu, ona iyice öğretilmiş oluyor.

Bu metindeki numaralanmış sözcüklerde yer alan ses olayları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Ünlü düşmesi	Ünlü türemesi	Ünsüz yumuşaması	Kaynaştırma
B)	Ünsüz düşmesi	Kaynaştırma	Ünsüz yumuşaması	Ünsüz türemesi
C)	Ünlü düşmesi	Kaynaştırma	Ünsüz yumuşaması	Ünlü daralması
D)	Ünlü düşmesi	Ünsüz sertleşmesi	Ünsüz düşmesi	Ünlü daralması
E)	Ünsüz düşmesi	Ünsüz sertleşmesi	Ünsüz türemesi	Kaynaştırma

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 3

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öğelerine yanlış ayrılmıştır?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar / Doğu-Batı çatışmasının işlendiği çok önemli romanlardan biri olan *Huzur*'da / Mümtaz ile Nuran'ın aşkını / anlatır.
- B) Sovyetler Birliği Dönemi'nde / Kırgızların *Manas* destanını söylemesi ve okuması / uzun yıllar / yasaklanmıştır.
- C) Homeros'un yazdığı / Yunan destanı *İlyada* ve *Odysseia*'da / Truvalılar ile Akhalar arasında yapılan Truva Savaşı / anlatılır.
- D) Divan şairleri / zengin hayalleri / sebkihindi akımından etkilenecek / karmaşık mazmunlar, alışılmamış bağdaştırmalar ve mübalağalarla / aktarmışlardır.
- E) Güney Anadolu'da yaşayan Varsak boyu ozanları tarafından özel bir ezgiyle söylenen varsağılarda / talihten yakınma ve yiğitçe bir hava / vardır.

2. İnsanların başına gelen felaketlerin başlıca nedeni, aklın dışlanıp duygulara esir olunmasıdır. Çünkü duygularıyla hareket edenlerin hata yapma payları daima yüksek olmuştur.

I

Bu gerçeği de başlarına felaket geldiğinde anlarlar.

II

Oysa düşünen, neden ve niçin diye sorgulayan insanların

III

olacakları önceden görme şansları oldukça yüksektir.

IV

V

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Annem, ulu bir nehrin devamlı suladığı ovalarda doğmuştu.

I

Oraların insanları sağlıklıdır, diridir. Hayat akar çeşme-

II

lerden. Nehir insanlara bereket taşır. Bazen köpürür, bembeyaz olur, bütün ekinleri ellerinden alıp denize götürür.

III

Bazen bir kenarda kendi kendine oynayan bir çocuk

IV

gibi sessiz sedasız akar. İşte o deli nehrin hayat verdiği

V

bir kadını annem.

Numaralanmış sözcüklerden hangileri birden çok yapım eki almıştır?

- A) I ve II B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

4. Bana göre, şiir okumayı sürdüren, şiirle ilgisini kesmeyen her şair, kendinden sonraki güzel yapıtlar karşısında şevke gelir ve varsa biraz cevher, yani eskiden kalma bir şeyler varsa, bir öz varsa onda; şiirini tazeler, sürdürür.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Dönüşlülük zamiri
B) Sıfat-fiil
C) Edat
D) İsim-fiil
E) Zarf-fiil

5. (I) Şiire heceyle başlayan, serbest ölçüyle birçok ürün veren Fazıl Hüsnü Dağlarca; ilk kitabından bu yana kolay öykünülemeyecek bir şiir gerçekleştirmiştir. (II) “Türkçem benim ses bayrağım.” diyen şair kendine özgü bir dil yapısı, bir biçim yaratmıştır. (III) Sanatçı, Kurtuluş Savaşıyla ilgili epik-lirik şiirlerini *Üç Şehitler Destanı* adlı kitapta toplamıştır. (IV) Onun kimi şiirleri Cumhuriyet Dönemi’nde saf şiire ilgi duyan şairlerin şiirlerine yaklaşıp. (V) Fazıl Hüsnü hemen her dönemde bağımsız kalarak özgün bir şiir çizgisi oluşturmayı başarmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi “özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem” şeklindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir zamirle sağlanmıştır?

- A) Bu romanı kimin hediye ettiğini ona sordun mu?
B) Öğrencileri ne zaman geziye götüreceğimize bu toplantıda mı karar vereceğiz?
C) Okul kütüphanesine ne tür kitaplar alındığını kim biliyor?
D) B-12 vitamini daha çok hangi besinlerde bulunuyor?
E) Mars’ta yaşam olup olmadığını kaç yıldır tartışıyoruz?

7. Bu yaşlı adamın, kendisine bunca kötülük yapan en yakın akrabalarını bile affettiğini öğrendiğimde çok şaşırmıştım.

Bu cümledeki altı çizili sözcükte aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz türemesi
B) Kaynaştırma
C) Ünsüz yumuşaması
D) Ünlü değişimi
E) Ünsüz benzeşmesi

8. İkinci kelimesi -dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü) kalıplaşmış belirli geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir sözcük vardır?

- A) Yolcular, bahar mevsiminde sayılı günlerde esen turgageçidi fırtınasına yakalanmıştı.
B) Hayatımda yeni komşumuz kadar çıtkırıldım birine rastlamadığımı söyleyebilirim.
C) Yurt dışından gelen ve ara sıra öksüren yaşlı adamın üzerinde balıksırtı bir palto vardı.
D) Önceki gün çevre yolunda kazaya karışan kişilerin gözaltı süresinin dolduğunu söyledi.
E) Onunla geçen gün ayaküstü yaptığımız konuşmada bazı kararlar almıştık.

9. Türk Sanat Müziği'nin birçok makamı vardır: Acem, Hicaz,
 I II III
 nihavent... Ayrıca kendine özgü bir terminolojiye sahiptir.
 Bu anlamda bir şarkının sözlerine "güfte", notayla kayda
 alınmış musikî kısmına "beste" denir. Şarkı sözleri özel
 IV

olarak üretilebileceği gibi Türk Edebiyatı'nın seçkin şiirleri
 V

de şarkı sözü olarak kullanılabilir. Bir şarkının sözsüz kıs-
 mının icrasına "enstrümantal" denir.

**Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisinde bir
 yazım yanlışı yoktur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. "Türkçe çok zor bir dilmiş!.."

Bu sözü pek çok kez duymuşsunuzdur. Kime göre, kimlere
 göre zor bir dilmiş Türkçe? Türkçe öğrenmeye niyetlenen
 Batılılara göre. Onların Latince kökenli dillerine göre zor.
 Gerçekte zor değil, olsa olsa farklı bir dildir. Türkçe hak-
 kında başkalarının yargılarıyla karara varmamızdan daha
 şaşılması durum. En büyük hatamız; Fransızca'yı, İngilizce'yı,
 Almancayı örnek almamız, onların gramerlerinde gördü-
 ğümüz her şeyi Türkçede de aramamız, bulamayınca da
 uydurmamızdır bence. Dillerde pek çok şey ortaktır ama
 ortak olmayanlar, dillerin kişiliğini oluşturur. Tıpkı insan-
 lardaki kişiselliği kol bacak, ağız burun benzerliğinin değil,
 benzersizliğinin oluşturması gibi.

**Bu parçada kullanılan noktalama işaretlerinin görevle-
 riyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Tırnak işareti, bir alıntıyı belirtmek için kullanılmıştır.
 B) Virgül, hem eş görevli sözleri hem de sıralı cümleleri
 ayırma göreviyle kullanılmıştır.
 C) Ünlem, alıntı sözde belirtilen yargıya inanılmadığını
 vurgulama amacıyla kullanılmıştır.
 D) Soru işareti, soru bildiren ancak soru sözü içermeyen
 bir cümleden sonra kullanılmıştır.
 E) Noktalı virgül, ikiden fazla eş değer öğeler arasında
 virgül bulunan cümlede özneyi belirtmek için kullanıl-
 mıştır.

- 11.

- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları ayırmak için konur.
- Öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri bir-
 birinden ayırmak için konur.

**Noktalı virgölün (;) kullanımıyla ilgili kuralların hangisi-
 nin örneği aşağıda verilmemiştir?**

- A) Unumuz, yağımız, peynirimiz, bulgurumuz boldu; mev-
 simine göre -havalarda da uygun giderse- meyvemiz de
 oluyordu.
- B) Vitamin ve mineral eksikliklerinin belirgin işaretleri;
 iştahsızlık, kilo kaybı, dikkat aralığının kısılgılığı, öğren-
 mede gecikme, hafıza zayıflaması ve hâlsizliktir.
- C) "eminim", "katiiyen", "mutlaka" düşünsel katılığa; "sanı-
 rım", "galiba", "herhâlde" düşünsel esnekliğe işaret
 olarak kabul edilir.
- D) Ülkemizde, dünyada hatta kutuplarda bile küresel ısın-
 ma kendini hissettiriyor; seller, sıcak hava dalgaları,
 sayısı artan orman yangınları gibi ekstrem olaylara
 maruz kalıyoruz.
- E) Süreli yayınlara gazete, dergi; süresiz yayınlara kitap,
 ansiklopedi örnek olarak gösterilebilir. Günlük, hafta-
 lık, aylık ve 45 günlük süreli yayınlar olabileceği gibi
 dönemlik, üç aylık, mevsimlik süreli yayınlar da vardır.

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 4

1. Akdeniz foklarının ana yurdu olarak bilinen Foça, ---- .

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse öge dizilişi “özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem” şeklinde olur?

- A) adını eski Yunancada tombul hayvan anlamına gelen “foka”dan alıyor
- B) nesli en fazla tehlikede olan memelilerden biri olan foklara yüzyıllardan beri kucak açıyor
- C) yıllardır ciddi çalışmalar yürüten Su Altı Araştırmaları Derneği (SAD) üyelerini ağırlıyor
- D) İzmir’in kuzeyindeki en güzel sahil ilçesi olarak ülke turizmine hizmet ediyor
- E) nüfusunun ve tekne sayısının çok artması nedeniyle eski cazibesini kaybediyor

2. (I) İki gündür aralıksız yağan kar, akşamüzeri durdu. (II) Moskova’nın gri silüeti geceyle birlikte mavi bir ayaza büründü. (III) Bu yaşlı kent, pusulasını yitirmiş, nereye gittiğini bilmeyen buzdan bir gemiye benziyordu. (IV) Rüzgâr, önüne kattığı kar bulutunu, kahramanımızın ayaklarına çarptı. (V) Beyaz tanecikler genç adamın siyah postallarına, kadife pantolonunun yumuşak yüzeyine tutundular.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yer tamlayıcısı içinde yer almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu’muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz.

Bu dizelerdeki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “bilmeyiz” sözcüğü geniş zamanın olumsuz biçimiyle çekimlenmiştir.
- B) “dururken” sözcüğü zarf-fiildir.
- C) “yazılmamış” sözcüğü geçmiş zamanlı olumsuz bir fiildir.
- D) “Anadolu’muz” sözcüğü I. çoğul şahıs iyelik eki almıştır.
- E) “ayrılıyor” sözcüğü edilgenlik eki almış bir fiildir.

4. Endemik bitkiler yeryüzünün çok dar bir bölgesinde doğal olarak yetişen bitkilerdir. Yayılış alanları bir dağ, bir ada, bir yarımada, dağlar arasındaki derin bir vadi veya çukurlar olabilir. Bu tür alanlarda, farklı iklim özelliklerinin (mikroklima alanı) görülmesi endemik türlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Ülkemizde tespit edilmiş 12.000 civarındaki bitki türünün yaklaşık 3.800’ü endemik türlerden oluşur.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük birleşik yapıli isimdir.
- B) II. sözcük bir isim-fiildir.
- C) III. sözcük sıfat tamlamasının kaynaşmasıyla oluşmuş bir isimdir.
- D) IV. sözcük, isim tamlamasını niteleyen bir sıfattır.
- E) V. sözcük, gövde hâlinde bir isimdir.

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L
I

5. Kötünün kötülüğünün kaynağı varoluşsal bir durum değildir.
 I II
 Tercih yapabilme özgürlüğüne sahip olmasına rağmen iyi
 olandan yana tavır almaması; yanlışa, kötüye, yok ediciye
 III IV V
 bile isteye destek vermesidir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi adlaşmış sıfat değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Metropol kentlerde yaşayanların çalışma şartlarının ağırlığı, bireyleri düzenli spor yapmaktan alıkoymuyor. Oysa Dünya Sağlık Örgütü, kalp hastalığı riskini azaltmak, Tip 2 diyabet ve kanser gibi kronik hastalıkların tedavisine destek olmak hem de bu hastalıklardan korunmak için insanlara haftada en az 150 dakika fiziksel aktiviteye katılmalarını öneriyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Adlaşmış sıfat-fiil
 B) İsim-fiil
 C) Birleşik fiil
 D) Geçişli fiil
 E) Yeterlik fiili

7. (I) "Biyoloji" kavramı, Yunanca "hayat" anlamına gelen bios ile "bilim" anlamına gelen logos kelimelerinin birleşmesiyle oluşmuştur. (II) Biyoloji; canlıları, bunların özelliklerini, yapı ve işlevlerini, canlı ve cansızlarla etkileşimlerini bilimsel olarak inceleyen bilim dalıdır. (III) Biyoloji ile ilgili çalışmalar yapan bilim insanları biyolog olarak adlandırılır. (IV) Son yılların en popüler bilim dallarından biri olan biyoloji, kavram olarak ilk kez 1800 yılında Karl F. Burdach tarafından kullanılmıştır. (V) Bundan iki yıl sonra G. Reinhold Treviranus, filozofların doğa üzerine düşüncelerini açıklayan yapıtına *Biyoloji* adını vermiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi özne ve yüklemden oluşmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Her iki kelimesi de *-dı / -di / -du / -dū, -tı / -ti / -tu / -tū* belirli geçmiş zaman veya *-r / -ar / -er* geniş zaman eklerini almış ve kalıplaşmış bulunan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uygun bir örnek yoktur?

- A) Ankara çevresinde bir zamanlar çok gecekondu vardı, şimdi sayıları iyice azaldı.
 B) Ülkemizde okuryazar sayısının yüzde doksanların üzerine çıktığını söyleyebiliriz.
 C) Okul Aile Birliği toplantısının oldubittiye getirilmesine asla izin vermeyeceğiz.
 D) Hasat mevsiminin geldiğini yol boyu gördüğümüz biçerdöverlerden anlıyoruz.
 E) Konargöçer toplumlarda refah düzeyinin artış göstermemesi normal görülmeli.

9. • Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.
- Sözü bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için konur.
- Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.
- Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır.

Üç noktanın kullanımıyla ilgili bu kuralların hangisinin örneği aşağıda verilmemiştir?

- A) Yarışma günü yaklaştığında öğretmenimiz bize moral vermek için, "Uluslararası başarı kazandığımız pek çok spor dalı var: halter, atletizm, güreş... Bunu biliyorsunuz." dedi.
- B) Toprağa yapışmış sarı çiğdemler, çalı diplerinde boynu bükük mor menekşeler, oradan oraya akan yılanlar, çiçeklerle dans eden arılar... Doğa, kayalar, elenmiş bulgur gibi toprak; yumuşak, ılık efildeyen ince bir yel... Dağlar nennileniyordu.
- C) Köşeyi dönünce karşımızda yüksekçe bir duvar... Ne yapacağımızı şaşırıp kaldık. Eriklerini kopardığımız bahçe sahibi bizi yakalarsa ne olacak, ne yapacağız şimdi?
- D) — Hadi söyle, korkma, bu vazoyu sen mi kırdın?
— ...
— Neden cevap vermiyorsun?
— ...
- E) Otobüsün şoförü K... 'a yaklaştığını söylüyor, ikide bir fırsat bularak otobüsün yan koltuğuna doğru başını çevirip ne düşündüğümüzü anlamaya çalışıyordu.

10. Bir bilim insanı olarak şunu açıkça ifade etmeliyim ki bilimsel çalışmaların temelinde öncelikle gerçeği anlama, öğrenme ve saygı duyma vardır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çatı uyumsuzluğu
B) Nesne eksikliği
C) Yer tamlayıcısı eksikliği
D) Özne - yüklem uyumsuzluğu
E) Tamlama yanlışlığı

11. Felsefenin tarihsel seyrine bakıldığında onun ilk izleri Doğu medeniyetlerinde görülür. Özellikle bu medeniyetlerin ahlak ve siyaset alanında ileri sürdüğü pratik düşünceler temelinde insan ilişkilerine getirdiği yorumlar, felsefenin buralarda var olduğunu kanıtlar niteliktedir. Ama varlık alanında başlattığı araştırmalar ve teorik tartışmalar nedeniyle felsefenin MÖ 6. yüzyılda Antik Yunan medeniyetinde sistematik hâle geldiği kabul edilir.

Bu metinde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi
D) Ünlü daralması
E) Kaynaştırma

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 5

1. (I) Donmuş Volga Nehri'nin iki yakasında karanlık ladin ağaçları sıralanmıştı. (II) Ağaç dallarının üzerinde rüzgârın sertleştiği ürpertici bir soğuk kol geziyordu. (III) Gitgide silinen gün ışığı altındaki ağaçlar kopkoyu, korkunç karaltılar hâlinde birbirlerinin üzerine abanıyordu. (IV) Cansız, kımıltısız, acı bile duyulamayacak kadar ıssız ve soğuk olan bu yabancı coğrafya üzerine ağır bir sessizlik çökmüştü. (V) Bu yabancı topraklarda, öyle kolay kolay pes etmeyen direngen bir yaşam vardı.

Numaralanmış cümlelerin hangisi öğeleri ve öğelerinin sıralanışı yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) 1474 yılında Sevilya doğumlu Banolomto de las Casas, uluslararası hukuk ve insan hakları normlarının ilk savunucularından ve köleciliğe karşı çıkan ilk Avrupalıdır. (II) Dönemin itibarlı eğitim kurumlarından Salamanca Üniversitesinde hukuk eğitimi alan Casas, Kristof Kolomb'un birinci yolculuğunu ve hayatını kaleme aldı. (III) 1502 yılında Hispaniola Adası'na gitti, bazı keşif seferlerine katıldı ve burada yerli halkın yaşamına tanık oldu. (IV) 1512'de Yeni Dünya'ya papaz ünvanıyla atandı, birkaç yıl sonra İspanya'ya döndü ve yerlilere yapılan işkenceleri anlattı. (V) 1520'de İspanya Kralı V. Carlos'un huzuruna çıkarak yerlilere yapılan muameleyi eleştirdi ve uzun tartışmalardan sonra Kral Carlos'a köleciliği yasaklayan bir yasa çıkarttırdı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcükler yapı bakımından özdeş değildir?**

- A) Saksıda incilendi yapraklar senin için,
Söylendi gelmez diye uzaklar senin için...
- B) Bir kömür dumanıyla tütsülendi akşamlar,
Gurbete düşmüşlerin başına çöktü damlar...
- C) Son yolcunun gömüldü yolda son adımları,
Bekçi sert bir vuruşla kıldı kaldırımları.
- D) Mezarda ölü gibi yalnız kaldım odamda:
Yanan alnım duvarda, sönen gözlerim camda.
- E) Yuvamı çiçekledim, sen bir meleksin diye,
Yollarını bekledim görüneceksin diye.

4. (I) Bilim merkezleri bilimsel gerçekleri ve olayları her yaştan ziyaretçi için anlaşılır hâle getirmeyi amaçlar. (II) Bu merkezlerde bulunan sergi düzenekleri, yapılan deneyler ve etkinlikler tüm duyularımıza hitap eder. (III) Buralarda okuyarak, izleyerek ya da deneyerek birçok şeyi öğrenme fırsatımız olur. (IV) Bilim merkezleri ister okul gruplarıyla ister bireysel olarak istenirse de ailecek gezilebilir. (V) Bu merkezlerin esas amacı, toplumda bilime ve teknolojiye olan ilgiyi artırmaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Ne Amerikalılar ne Ruslar tek bir seferde Dünya'dan kalkıp Ay'a gittiler. Bu projeler bir sürü ara adımdan oluşuyordu. Benzer ara adımlar söz konusu ülkelerde aynı zamanda yürütülmekteydi. Her iki ülke de diğerinin adımlarını dikkatlice takip etmek zorundaydı. Rusların başlangıç adımı, Yuri Gagarin'i ilk defa uzaya göndermeyi başarmış olmalıdır. Amerikalıların başlangıç adımı ise Mercury projesidir. Amerikalılar bu projede tek astronotlu bir uzay aracını Dünya'nın çevresinde döndürerek dünyaya geri getirmeyi başardılar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Belgisiz sıfat
- B) Edat
- C) Bağlaç
- D) Belirteç
- E) Belgisiz zamir

6. (I) Dinozorları neyin öldürdüğünü biz hâlâ bilmiyoruz. (II) Nobel ödüllü fizikçi Alvarez ve pek çok bilim insanı, dinozorları artan bir ciddiyetle bir tek şeyin değil birkaç şeyin birlikte veya üst üste hareket etmesinin öldürdüğünü düşünüyorlar. (III) Dinozorların son dönemlerinde iklim zaten onların yaşamını zorlaştıracak kadar değişmiş, sıcaklıklar artmıştı. (IV) Meteor çarpmaları ve yanardağ patlamaları da büyük bir ekolojik stres yarattıklarından hayat pek çok tür için dayanılmaz hâle gelmişti. (V) Sonuçta elimizde pek çok ciddi kanıt var ama dinozorları neyin öldürdüğünü hâlâ tam olarak bilmiyoruz.

Bu parçadaki cümlelerin türleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle, girişik birleşik bir fiil cümlesidir.
- B) II. cümlede farklı özneler tek bir yüklemle bağlanmıştır.
- C) III. cümle, özne ortaklığı olmayan sıralı bir cümledir.
- D) IV. cümle birden çok fiilimsi içeren bir fiil cümlesidir.
- E) V. cümle, yüklemi ortak kullanılmış bağlı bir cümledir.

7. Seneler geçip gider, büyürsün.
Bir gün olur, hepsi biter:
Endişeler, o çocuk üzüntün
Hepsi biter.
Aydınlanır senden ötürü geceler,
Ceylanlar gibi görünürsün.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Ünsüz türemesi
- C) Ünlü daralması
- D) Ünsüz yumuşaması
- E) Ünsüz benzeşmesi

8. Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler *etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak* yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses değişmesine veya ses türemesine uğradıklarında bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Hâkim, sanık avukatlarının tahliye talebini reddedince mahkemede hava iyice gerildi.
- B) Son günlerde havalar öyle sıcak hâle geldi ki evlere hapsolmaktan başka çaremiz kalmadı.
- C) Bana göre trafik kurallarına uyulmadığı zaman herkese hakettiği cezayı vermek gerekir.
- D) Bu kadar eşyayı bir şehirden başka bir şehre nakletmek kolay mı sanıyorsunuz?
- E) Annem, kendimi iyi hissetmezsem beni hemen hastaneye götürebileceğini söyledi.

9. Kahveci uyuklayan ihtiyara seslendi ()

— Ömer Efendi () Sen kuş meraklısısın. Ucuz bir saka var () alır mısın?

İhtiyar adam “kuş” sesini işitince gözlerini açtı, çocuğu yanına çağırarak kafesi eline aldı, dudaklarını bükerek ()

— Yaramaz () dedi.

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:) (...) (.) (;) (!)
- B) (.) (?) (.) (.) (.)
- C) (:) (!) (.) (:) (.)
- D) (;) (!) (.) (;) (!)
- E) (;) (!..) (;) (:) (...)

10. Bu filmde oynayacak oyuncuların seçimi üç aşamada yapıldı. İlk önce başaktörler ve aktrisler, ardından figüranlar, en

I

II

son da çocuk aktörler seçildi. Aktörlerin seçimi her zaman ki

III

yöntemle yapıldı. Seçilenlerin yüzlerinin, filmde anlatılan olayın geçtiği zamanın yüzleriyle benzeşmesine çok dikkat edildi. Hepsi de “eski bir fotoğraftan fırlamış” dedirtecek

IV

türden olmalıydı. Bunun için az çaba da harcamadık. Kuzey Almanya'daki hemen her köyü gezip uygun yüzler

V

aradık.

Bu cümledeki altı çizili sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Aşağıdaki metinlerde yay ayraçla belirtilen yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Özdemir Asaf dendiğinde akla çeşitli sıfatlar, yakıştırmalar, birbirini bazen tamamlayarak bazen de eksilterek sıralanabilecek özellikler geliyor hemen. Neler denmemiş ki onun için () Türk şiirinin ince filozofu, şiirin özgün cambazı, aşkın ve yalnızlığın şairi, aykırı bir dil adamı, sohbetine doyulmayan yaşama ustası...
- B) Yüzyıllar boyunca yazarları üslup kadar uğraştıran başka bir sorun olduğunu sanmıyorum. Hikâye, karakterler, betimlemeler... Hepsi hazır olduğu zaman bile cevap verilmesi gereken büyük bir soru kalıyor ortada () Nasıl yazmalı?
- C) Cümle içinde cümle kurarak yeni yapılar üretir Yaşar Kemal. Eksiltili, tek sözcüklü cümlelerin yerini elli altmış sözcüklü cümleler alır. Bir soruyu yanıtlarken şöyle açıklar bunun nedenini () “Ne halt edeyim duran bir dağın karşısında? Dağın gölgesini, bulutunu nasıl keseyim ben? Nasıl keseyim de nokta koyayım? Anlattığın şeyin devinimi, senin cümleleri de yaratır.”
- D) Küçültme ekleri isimlere küçültme, azaltma ya da küçümseme anlamıyla -yerine göre- acıma, sevme, küçümseme anlamlarını da kazandırır () kuşcağız (acınan ya da sevilen küçük kuş), adamcağız (zavallı adam), kuzucuk (sevimli ya da zavallı kuzu)...
- E) Fotoğraf makinesi, resim sanatını öldürür mü? Bu soru zaman içinde ve zaman tarafından yanıtlandı. Fotoğraf resmi öldürmedi () kendine ayrı bir yer açtı, kendini kabul ettirdi.

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 6

1. Adana, ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse öge dizilişi “özne – zarf tümlecisi – yer tamlayıcısı – yüklem” şeklinde olur?

- A) Türkiye'deki büyük metropoliten alanlardan biri olup ülkemizin önde gelen tarım, ticaret ve kültür merkezleri arasındadır
- B) sürekli üreten ama eğlenmeyi de bilen, sanatın yenilikçi yüzüne sevgiyle bakan insanlarıyla hayat dolu bir kenttir
- C) Anadolu yarımadasının güneyinde ve Akdeniz kıyısında 36°30-38°25 kuzey enlemleri ile 34°48-36°41 doğu boylamları arasında yer almaktadır
- D) tarihte Batılılar tarafından daha çok Kilikya olarak bilinen Çukurova'ya bir giriş kapısı olarak hizmet eden Akdeniz'in kuzeydoğu kenarında bulunmaktadır
- E) zengin su kaynaklarına ve verimli topraklara sahip olduğundan tarımsal üretimde öncü olmuştur

3. Kardır yağan üstümüze geceden
Yağmurlu, karanlık bir düşünceden
Ormanın uğultusuyla birlikte
Ve dörtnala, dümdüz bir mavilikte
Kar yağıyor üstümüze, inceden

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

- A) Yönelme
- B) Ayrılma
- C) Belirtme
- D) İli
- E) Bulunma

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı fiilimsi olan bir tamlama yer almaktadır?

- A) O gün geldiğinde kar, çoğu evin girişini hatta kuytadaki evlerin tamamını kapatarak ulaşımı zorlaştırmıştı.
- B) Bembeyaz kar örtüsünün üstünde sıra sıra yüzlerce kişi, öndeki liderin söylediklerini büyük bir coşkuyla tekrar ediyordu.
- C) Kaçkar coğrafyasının çetinliği ve ikliminin sertliği bu rotada kendini daha çok göstererek insanı zorluyordu.
- D) 23-25 Şubat tarihli Yedinci Çağrankaya etkinliğine beklenenin çok üstünde bir katılım sağlanmıştı.
- E) Ülkenin hemen her yerinden hatta yurt dışından doğa tutkunları, yürüyüşçüler, sporcular ve fotoğrafçılar bu festivalde buluştu.

4. Beni bu güzel coğrafyaya bir kez daha kavuşturan neydi acaba? Büyük şehrin karmaşası mı, içimdeki gezme arzusu mu bilemedim. Her ayrıntısını doya doya yaşayacağım günlere yelken açmak için kendimi zor tutuyorum. O yerlerde uyanmak, oraları adım adım gezmek ne mutluluk!

Bu parçada aşağıdaki zamir türlerinden hangisi yoktur?

- A) Belgisiz zamir
- B) Dönüşlülük zamiri
- C) İşaret zamiri
- D) Kişi zamiri
- E) Soru zamiri

5. Sözcükler; kavramları zihinde canlandırmaya yarayan

I

kısa, kolay ifade araçlarıdır. Ama karmaşık düşünceleri anlatma hususunda sözcükler yetersiz kalır. Şairin “Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel / Kelimelerinse bu kadar kifayetsiz olduğunu” dizesinin hepimizde somut bir

II

karşılığı vardır. Beyinlerin kelimelerden öteye geçememesi aslında bir çeşit beyinsel ölümdür. Kendimize giden yolda

III

kelimeler çok sığ kalır. Yaşamaksa sanırım yalnızca nefes alıp vermek değildir. İnsan, kendi çöllerinde susuz ve soluksuz kalmak istemiyorsa sözcüklerin ötesine geçmelidir.

IV

V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi hem yapım hem çekim eki almış bir sözcüğe örnek gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem bir söz öbeğidir?

- A) Her anlamda refah içinde olan Zeugmalılar, asalet göstergesi olarak yüksek, manzaralı yerlere villalar yapmışlar.
B) Yazının bulunduğu, tarımın ilk defa uygulandığı, ilk kanunların oluşturulduğu olağanüstü bir coğrafyada yaşıyoruz.
C) Fırat Nehri, Taş Devri’nden itibaren rengârenk bir yelpaze gibi, birbirinden farklı insan topluluklarına ev sahipliği yaptı.
D) Boğaz’ın bu sakin bölgesinde ilk yerleşimin 17’nci yüzyılda Avrupa’dan İstanbul’a gelen Musevilerle başladığı söylenir.
E) Afyon’un güzeller güzeli Eber Gölü, Sultan Dağları ve Akarçay Dağı’ndan gelen kaynak sularıya beslenir.

7. (I) Yazmaya kararlıydım ama neyi yazacaktım? (II) Bunu cevaplamak da bir sıkıntıymış, bir yorgunlukmuş. (III) Ama ne yazacağım basamağından nasıl yazacağım basamağına geçince iş iyice arapsaçına dönüşmüştü. (IV) Nitekim bende de öyle oldu; aradım, aradım, aradım o üslup denen büyüğü. (V) La Bruyere’in *Karakterler*’de söylediği sözü tasdikledim sonunda: Şimdiye değin güneş altında söylenemedik söz kalmamıştı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ek-fiil yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Sınavlarda sorulan soruları anlamak onları çözmenin ilk ve büyük adımıdır. Bununla çok bilindik bir anahtarı vardır: okumak. Roman, şiir, öykü... Derler ki beynin iki lobunu da çalıştıran bir eylemdir okumak. Madem böylesine muhteşem bir sihir var elimizde, neden kullanmayalım?

Bu parçada kullanılan noktalama işaretlerinin görevleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur.
B) Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna soru işareti konur.
C) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
D) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül konur.
E) Anlamca tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta konur.

9. I. Antalya Kaş'taki Subaşı Yaylası hem sürülerini otlatmak isteyen yaylacıları hem de ülkenin farklı yerlerinden gelen doğa tutkunlarını ağırlıyor.
- II. Kızık Yaylası'nda evlerin merdivenlerinin ağaçtan oyularak yapılma tekniği ne yazık ki yeni yapılarda pek kullanılmıyor.
- III. Ahşabı siyaha dönmüş yayla evlerinin ve arkalarındaki zirvenin fotoğraflarını çekip tam ayrılacaktık ki yaşlı çoban bizi çağırdı.
- IV. Uluslararası Buz Tırmanışı Festivali'nin her yıl düzenlendiği Erzurum'un Uzundere ilçesi yarınki etkinliklere hazır hâle geldi.
- V. O güne kadar sudan koyun atlatma festivalinden hiç haberdar olmamıştım oysa ki nerede bir festival olsa ajandama not ederdim.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde “ki”nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. İki şehri var gecenin, biri gözümde tütüyor, birinin dumanı üstünde yağmur gibi çöken siste, bana bu uykusuz şehri niye bıraktın, göze alamadığım

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Ünlü değişimi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Ünlü daralması
E) Ünsüz düşmesi

10. Anadolu(I) tarih boyunca pek çok hukuki, sosyal, kültürel(II) ticari gelişmeye tanıklık etmiş benzersiz bir bölge. Coğrafya bu kadar zengin olunca Anadolu'yu tanımak(III) onun geçmişi hakkında bilgi sahibi olmak için çokça okumak(IV) araştırma yapmak ve gezmek gerekiyor. Bu durum kimi zaman meraklılarının gözünü korkutmuyor değil. Ancak Anadolu'yu(V) Anadolu tarihini keşfetmenin çok keyifli bir yolu daha var: Anadolu Medeniyetleri Müzesi.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ -7

1. (I) Isparta'nın "çiçek bahçesi" olarak bilinen Keçiborlu ilçesine bağlı, 250 kişinin yaşadığı şirin bir köy Kuyucak. (II) "Lavanta Kokulu Köy" olarak anılan Kuyucak, temmuz ve ağustos aylarında Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen konuklarını ağırlıyor. (III) Bu küçük köyün ziyaretçileri, lavantaların çiçek açmasıyla birlikte bu görsel şölenle buluşuyor. (IV) Torosların eteğinde lavanta tarlalarıyla çevrili köy, Isparta'ya 47 kilometre uzaklıkta. (V) Geçmişte kıraç ve susuz arazileri yüzünden göç veren köyün şansı lavanta sayesinde açılmış.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi "özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem" şeklindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Sağlık yaklaşımı ile ilgili çalışmayı amaçlayan bilim insanlarını bir araya getirmek ve bu konuda kamuoyunda farkındalığın artırılmasını sağlayarak iş birliklerinin oluşturulmasına katkıda bulunmak için TÜBİTAK tarafından desteklenen/sonuçlanan projeler kapsamında "Tek Sağlık Sanal Konferansı" düzenlendi.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Çocukları dillerini geliştirmeye teşvik etmek için kullanabileceğiniz stratejiler bulunmaktadır. Bu stratejilerden

bazılarını farkında olmadan kullanıyor olabilirsiniz ya da çevrenizdeki çocuklara öğrenme fırsatı vermek için yaptıklarınızı biraz değiştirebilirsiniz.

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük isim-fiil eki almıştır.
B) II. sözcük ek-eylem eki almıştır.
C) III. sözcük tamlayan eki görevi üstlenen durum eki almıştır.
D) IV. sözcük yönelme durumu eki almıştır.
E) V. sözcük belirtme durumu eki almıştır.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı, diğerlerinden farklı türde bir sözcükle sağlanmıştır?**

- A) Göl sözcüğünü duyduğunuzda aklınıza ilk olarak hangi canlılar gelir?
B) Küresel iklim değişikliğine deniz kirliliğinin nasıl bir etkisi olabilir?
C) Elektronik aygıtlardan bir günlüğüne uzak kalsaydınız neler yapardınız?
D) Hafta sonu düzenlenecek okul gezisine kaçır kişilik gruplar katılacak?
E) Bu parça, iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf kaçınıcı cümleden başlar?

5. Seni saklayacağım inan
Yazdıklarımda, çizdiklerimde,
Şarkılarımda, sözlerimde.
Sen kalacaksın, kimse bilmeyecek
Ve kimseler görmeyecek seni,
Yaşayacaksın gözlerimde, unutma ki ben
Sensiz çok mutsuzum.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Adlaşmış sıfat-fiil
B) Çekimli eylem
C) Birleşik zamanlı eylem
D) Kılış bildiren eylem
E) Dilek kipiyle çekimlenmiş eylem

6. (I) Kaptaki suya deterjan ekleyip hızlıca karıştırdığımızda bol baloncuklu köpük elde ederiz. (II) Bir kurbağa türü de benzer biçimde köpükten yuvalar hazırlayarak yavrularını dış etkilere koruyabiliyor. (III) Tungara kurbağaları ürettikleri deterjan benzeri kimyasalı suya bırakıp ayaklarıyla karıştırarak onun köpürmesini sağlar. (IV) Böylece yavruların korunması için yüzebilen güvenli bebek bakım yuvaları hazır hâle gelir. (V) Bu kurbağaların yaptıkları köpükten yuvalar, yavrular büyüüp köpükten ayrıldıktan sonra bile günlerce bozulmadan kalabilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle yüklemine yerine göre kurallıdır.
B) II. cümle yapısına göre bağlı cümledir.
C) III. cümlede birden fazla yan cümle vardır.
D) IV. cümlelerin yüklemine sözcük türü fiildir.
E) V. cümle anlamına göre olumludur.

7. Şükrü Erbaş'ın, Montaigne'den ilhamla söylediği bilgece bir söz var () "Ölen () ölümü bilmez () ölüm () yaşayanlar içindir."

Bu sözde boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (,) (;) (,)
B) (;) (,) (;) (,)
C) (,) (,) (;) (,)
D) (:) (;) (,) (,)
E) (:) (;) (,) (,)

8. "-r / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırı bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bilinen ve günümüzdeki saatlerin mantığında çalışan çalar saat, Levi Hutchins tarafından 1787'de icat edilmiştir.
B) Tükenmez kalem, yazı yazmak için kullanılan ve içerisinde mürekkep bulunduran yazı gereçlerine verilen genel isimdir.
C) UFO ve uçan daire terimlerinin ortaya çıkmasından önce belirli sayıda, tanımlanamayan tuhaf hava fenomenleri raporları tutulmuştu.
D) Kurum içinde çalışan personel nitelik ve derece sınıflandırılmasına göre farklı oranlarda döner sermayeden pay alır.
E) Yörük kültürünün hâkim olduğu Balıkesir yöresi yerel kıyafetleri de büyük oranda konar göçer yaşam biçimine göre şekillenmiştir.

9. (I) Kitapsever insanla, kitap delisini birbirine karıştırmamalıyız. (II) Kitap delilerine bir örnek olan Paris belediye başkanlarından Boulard, her gün Seine rıhtımlarını dolaşıp gezer ve ayırım yapmadan yüzlerce kitap alırdı. (III) Kitaplığında yer açmak için, sahibi olduğu altı bin dükkândan bütün kiracılarını çıkarttı, her yeri kitap ile doldurdu. (IV) Kaybettiği bir kitabı böyle bir ortamda bulması mümkün değildi. (V) Bu, okuma tutkusu değildi; yalnızca kitaba sahip olma hırsıydı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Franklin D. Roosevelt (I) "Korktuğumuz biricik şey korkunun kendisidir." demişti. O (II) korkunun insanları titrettiğini, paniklettiğini kararlar alarak harekete geçme yeteneğinden yoksun bıraktığını herkesten çok daha iyi biliyordu. Korku ve telaş, hemen her bilinmeyen şeyden gelebilir. Biz; görmediğimiz (III) değip dokunamadığımız veya daha önceden denemiş olmadığımız şeylerden korkarız. Bu, tabii bir şeydir ve ancak bilgi ile yenilebilir. Bilgi ise esaslı bir objektif tahlilin (IV) analizin sonucudur. Işığa çıktığında korku (V) kuvvetini kaybeder. Böylece probleme yaklaşmak için bir metot düşünmek ve tespit etmek mümkün olur.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bir edebiyat öğretmeni olarak yaptığım kompozisyon sınavlarında öğrencilerin anlam inceliğine dikkat etmeden kullandıkları kelimeleri not eder, onların doğru kullanımlarını sınıfta tek tek anlatırdım. Mesela "Senin sayende düşük not aldım." diyen öğrencimi "Senin yüzünden düşük not aldım." demelisin, diye uyarırdım. Keza "Şubat ayında fidanları ekeceğiz." diyen öğrencimi "Fidan dikilir, tohum ekilir." diye uyarırdım.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğretmenin bahsettiği türden bir yanlışlık söz konusudur?

- A) On yıl kadar önce yol kenarlarına belli bir düzen içinde dikilen ağaçlar şehrin görünümünü epeyce değiştirmiş.
B) Göz alabildiğine kar her yanı örtmüş dersem Van Gölü bu sözüme darılıp gücenerek belki bana kızabilir.
C) Dosyayla ilgili çalışmalarını bitirmeden sakın tatile çıkayım, demeyesin.
D) İzleyeceğim oyunu daha iyi değerlendirme olasılığına kavuşmak için çeşitli araştırmalar yaparım.
E) Halk şiiri geleneği, Cumhuriyet Dönemi şiiri için son derece mühim ve önemli bir kaynak olarak etkisini günümüzde de sürdürüyor.

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 8

1. I. Su altı yanardağlarının patlamaları sonucu açığa çıkan durgun lavlar, soğuk suyla temas ettiğinde hızlıca katılaşır.
- II. Avustralya'da yaşayan ve otobur bir hayvan olan koala, okaliptüs ağaçlarının dallarında barınır.
- III. Bilim insanları, ormanların albedo etkisini yani Dünya'ya gelen güneş ışınlarının yansıtılmasında yeterince yararı olup olmadığını tartışıyorlardı.
- IV. Bitkiler, su ve mineral gereksinimlerini genellikle topraktan kökleri yardımıyla karşılar.
- V. Günlük yaşamı kolaylaştıran pillerin çoğu, bir süre kullanılıncaya ömrünü tamamlayıp atık hâline gelir.

Numaralanmış cümlelerin öğeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin öznelerinde isim tamlaması vardır.
- B) II. cümlelerin yer tamlayıcısı zincirleme isim tamlamasıdır.
- C) III. cümlelerin nesnesi sıfat-fiil grubundan oluşmuştur.
- D) IV. cümlelerin yüklemi bir söz öbeğidir.
- E) V. cümlelerin öznelerinde niteleme sıfatı ve belgisiz zamir bulunmaktadır.

2. (I) Kartepe, kış tatili tutkunlarının yeni gözdelelerinden biri. (II) Tesisler İstanbul'a yakın olması sayesinde hafta sonları kalabalıklaşıyor. (III) Manzara eşliğinde kayak yapabileceğiniz Kartepe'de dört tesis mevcut. (IV) Toplamda 42 kilometre uzunluğunda 14 adet pist her zorluk derecesinde kayak yapma imkânı sunuyor. (V) Kartepe sadece kış sporları için değil, Maşukiye'den başlayan, 17 kilometre uzunluğundaki orman yolu ile doğa yürüyüşleri ve kampçılık için de ideal.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Canlıların yaşamlarını ortak olarak devam ettirmesine

I II

simbiyoz adı verilir. Ortakyaşarlık da denen bu birliktelikler

III

bir bitkiyle mantar, bakteriyle hayvan ya da diğer çeşitli

IV

canlılar arasında olabilir.

V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Teknik, insanın kendi gereksinimleri bakımından doğada yaptığı bir reformdur. (II) Bu reforma da insanı doğanın vazgeçilmez cazibesi itmiştir. (III) Çünkü insan, o eksik olan yapısı ile kendisine acı çektiren bu kırıncı, zorlu doğa içinde yaşayamazdı. (IV) Yaşayacaksa çevresine böyle enerjik bir tepkide bulunmalıydı. (V) Bu tepki ile de insan, doğayı kendi ihtiyaçlarına göre her geçen gün değiştirmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede belgisiz sıfat vardır.
- B) II. cümlede işaret sıfatı vardır.
- C) III. cümlede niteleme ve belirtme sıfatı almış isim vardır.
- D) IV. cümlede isim tamlamasını niteleyen sıfat vardır.
- E) V. cümlede hem edat hem de işaret sıfatı vardır.

5. I. Büyük oğlumuz, hiç aksatmadan her hafta sonu bize uğruyor.
 II. Yirmi beş yaşındayken köylerinden tanıdığı bir kızla evleniyor.
 III. Elif Hanım, oğlunun mezuniyet töreni için yakında İzmir'e gidiyor.
 IV. Veteriner, karşı odada kedim Boncuk'u muayene ediyor.
 V. Annem, geçen yıl gittiğimiz o komedi filmini hatırladıkça gülüyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde kip kayması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Birçok kişi, mutluluğun "doğal hâlimiz" olduğuna inanır. (II) Ancak istatistiklerde bu düşüncüyü destekleyen rakamlar ya da oranlar söz konusu değil. (III) İnsanlar için doğal olan nerede, ne yaptığına bağlı olarak gün boyunca olumlu ve olumsuz duygu akışlarını deneyimlemektir. (IV) Duygularımız, duyularımız ve durumlarımız hava durumu gibidir; an be an değişir. (V) Gün ve sene boyunca hep güneşli, yeknesak bir hava döngüye uygun değildir; mevsimlerin yok olması, yaşamın da yok olması değil midir?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Dünyaca tanınmış sanatçı, düzenlediği bir basın toplantısıyla son eserinin çalıntı olduğuna dair söylencelere cevap verdi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "düzenlediği" sözcüğü yerine "yaptığı" getirilerek
 B) "Dünyaca" sözcüğü cümleden çıkarılarak
 C) "tanınmış" sözcüğü yerine "bilinen" getirilerek
 D) "çalıntı" sözcüğünden önce "başkasından" getirilerek
 E) "söylencelere" sözcüğü yerine "söylentilere" getirilerek

8. Dilimlenmiş bir elmanın kararmasının nedeni, elma kesildiğinde açığa çıkan bir enzim yani kimyasal tepkimelerin hızlanmasını sağlayan maddedir. Bu enzimin etkinliği havadaki oksijenle artar ve meyve dokularının oksijenle girdiği tepkimeyi hızlandırır. Tepkime sonucundaysa koyu renkli ürünler açığa çıkar yani elma kararır. Kararmayı önlemenin yolu, enzimin oksijenle temasını kesmek ya da farklı maddelerle etkinliğini azaltmaktır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisinde diğerlerinden farklı bir ses olayı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Mehmet Kaptan ne de olsa eski toprak, bu sıkıntılı durumu da atlatır.
- B) Ateş kırmızısı kravatı ile herkesin dikkatini çeken bu adamı bir yerlerden hatırlıyordum.
- C) Bal köpüğü saçlar en çok beyaz tenli ve buğday tenli kişilere yakışıyor.
- D) Gece yarısını geçmiş olmasına rağmen, hiç olmazsa, arkadaşım pekâlâ beni bekleyebilirdi.
- E) Kasaba halkı, gelen yeni kaymakamın ne çetin ceviz olduğunu henüz bilmiyordu.

10. Su () hidrojen ve oksijen atomlarından oluşan tatsız ve kokusuz kimyasal bir bileşiktir. Böyle tanımladığımızda kulağa biraz basit geliyor () öyle değil mi () O zaman bir de şöyle tanımlayalım () Su () bedenimizin yaklaşık yüzde 70'ini oluşturan, canlıların yaşamını devam ettirmesi için gerekli olan, pek çok canlıya ev sahipliği yapan, hidrojen ve oksijen atomlarından oluşan tatsız ve kokusuz kimyasal bir bileşiktir.

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (;) (,) (?) (:) (,)
- B) (,) (:) (?) (:) (,)
- C) (,) (,) (,) (:) (,)
- D) (,) (,) (?) (:) (,)
- E) (,) (,) (!) (:) (,)

11. Gezim boyunca birçok gönüllü rehberim oluyor (I) O kadar candan ve yardımsever ki Trakyalılar (II) Yaşadıkları şehri tanıyan, sahiplenen, anlatan keyifli insanlar (III) Bu kentin her yeri, her saati huzurlu (IV) Kısa sürede bu kentin insanlarıyla canciğer oluyorum; insanın doğanın ve kentin güzellikleri yaşama sevinci veriyor bana (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 9

1. Aziz Sancar, ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse öge dizilişi “özne - zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem” şeklinde olur?

- A) 1997 yılından beri ABD'deki Kuzey Karolina Üniversitesinde biyokimyager olarak görev yapmaktadır
- B) hücrelerin hasar gören DNA'ları nasıl onardığını ve genetik bilgisini koruduğunu haritalandırması sayesinde 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanmıştır
- C) 1946'da Mardin'in Savur ilçesinde, orta gelirli çiftçi bir ailenin sekiz çocuğundan yedincisi olarak dünyaya geldi
- D) vermiş olduğu bir röportajda 40 yaşına kadar günde 18 saat çalıştığını, daha sonra ise bunu günde 12 saate düşürdüğünü söylemiştir
- E) eşiyile ABD'de okuyan Türk öğrencilerine yardım etmek ve Türkiye-Amerika ilişkilerini geliştirmek için bir vakıf kurmuştur

2. I. Sürekli yağmur yağan Doğu Karadeniz'de şemsiye vazgeçilmez bir eşyadır.
 II. Geceleri çok sessiz bir ortamda avlanma özelliği baykuşların işine çok yarar.
 III. Temel geometri bilgileriyle yapılan işlemler sonucunda Dünya'nın çevre uzunluğu hesaplandı.
 IV. Üretilmiş en büyük ve en güçlü uzay teleskobu geçtiğimiz yılın son haftasında fırlatıldı.
 V. Kış olimpiyatları, kış sporları müsabakaların yapıldığı uluslararası bir spor etkinliğidir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı türde bir fiilimsi yer almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Ya Tutarsa

Bir adam Hoca'yı göl kenarında görmüş, bakmış ki Hoca kap kacak yıkıyor:

— Hayrola Hoca, demiş. Yine ne eğirip ne dokuyorsun?

Hoca, adamı tepeden tırnağa şöyle bir süzmüş:

— Hiç demiş, bir şey eğirip dokumuyorum. Göle yoğurt çalıyorum.

Adamcağız duyduklarına inanmamış:

— İlahi Hoca, demiş. Bu görülmüş şey mi? Göl maya tutar mı hiç?

Hoca,

— Ben de biliyorum, demiş. Tutmaz, tutmaz ama ya tutarsa!

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

- A) İlgî B) Ayrılma C) Yönelme
 D) Bulunma E) Belirtme

4. İnsanların çok çeşitli ihtiyaçları vardır. Ülkeler, insanların ihtiyaçlarını karşılamak için üretim yapar. Bir ülkenin bölgeleri arasında, yetiştirilen ürün ve üretilen mallar bakımından farklılıklar vardır. Bu durum ülkeler için de geçerlidir. Ülkeler kendi ülkelerinde üretilemeyen veya talebi karşılamayan ürünleri başka ülkelere alırlar. Kendi ürettikleri ürünleri de başka ülkelere satarlar. Hangi ürünlerin alınıp satılacağı ise değişen şartlara göre farklılık gösterir.

Bu parçada aşağıdaki sıfat türlerinden hangisi yoktur?

- A) İşaret sıfatı
 B) Niteleme sıfatı
 C) Belgisiz sıfat
 D) Sayı sıfatı
 E) Soru sıfatı

5. I. Türküler, ülkemizin farklı yörelerinin kültürel özelliklerini kimi zaman duygusal kimi zaman da eğlenceli bir hâlde yansıtır.
- II. Rize'nin Çamlıhemşin ilçesi Şenyuva köylüleri, komşuluk ilişkilerinin bozulacağı gerekçesiyle Sal Yaylası'na televizyonu girdirmedi.
- III. Asurlu tüccarlar ihtiyaç duydukları malları almak için eşeklerle Anadolu'nun içlerine kadar yolculuk ederlerdi.
- IV. Orta Asya'dan Anadolu'ya taşıdığımız kültürel öğemiz halıcılık, kuşaktan kuşağa binlerce yıldır tezgâhlarda dokunmaya devam ediyor.
- V. Teknolojinin gelişmesi birçok alanda hayatımızı kolaylaştırırken kültürümüzde, yaşam biçimimizde önemli değişikliklere yol açmaktadır.

Numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede işten etkilenen öge zincirleme isim tamlamasıdır.
- B) II. cümlede yüklem, oldurgan çatılı bir fiildir.
- C) III. cümlede amaç, araç ve yer ilgisi kuran edatlar vardır.
- D) IV. cümlede ortak özne kullanımı söz konusudur.
- E) V. cümlede birleşik yapıli belgisiz sıfat bulunmaktadır.

6. (I) Bizim bağ evimizin bahçesinde çeşitli bitkilerimiz var. (II) Geçen yıl bahçeye ektiğimiz sümbül ve lale soğanları kışın yağmurda ve karda toprak altındayken ilkbahara doğru güneşi gördükçe yaprak çıkarmaya başlıyor. (III) Sıcaklık artmaya başladıkça yaprakları gelişiyor ve her geçen gün biraz daha büyüyor. (IV) Büyüyen yapraklar, rüzgârda sallanıyor, yağmur yağdığında yapraklarındaki su birikintileri çiçeğin gelişimine katkı sağlıyor. (V) Her geçen gün büyüyen bitki, mis kokulu çiçeğini açıyor.

Bu parçadaki cümlelerin çatı özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. cümleliin yüklemi, özne-yüklem ilişkisine göre etkenlidir.
- B) II. cümleliin yüklemi, nesne-yüklem ilişkisine göre ettirgendir.
- C) III. cümleliin yüklemi, yüklemliinde çatı özelliği aranmaz.
- D) IV. cümleliin yüklemi, özne-yüklem ilişkisine göre edittirgendir.
- E) V. cümleliin yüklemi, nesne-yüklem ilişkisine göre geçişlidir.

7. (I) Günümüz toplumları geçmiş toplumlarla kıyaslandığında pek çok konuda daha şanslı görölmektedir. (II) Geçmişte toplumların yaşadığı pek çok soruna günümüzde çözüm bulunmuştur. (III) Örneğin, sağlık alanındaki gelişmelerle pek çok hastalık tedavi edilmiş, ortalama yaşam süresi uzamıştır. (IV) Ayrıca çağımızdaki bilimsel ve teknolojik gelişmeler de büyük değişimlerin gerçekleşmesini sağlamıştır. (V) Ekonomi, siyaset, eğitim, kültür değişiminin yaşandığı alanlardan bazılarıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla çekimli fiil yer almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Edirne, hafta sonları Bulgaristan ve Yunanistan'dan

alışveriş için günü birlik gelen komşuları ağırlıyor. Yunanlılar

II III IV

ekmek, yufka, baklava almadan dönmüyor. Valilik ve Edirne Ticaret Odası, "AB ile Sınır Ötesi İş Birliği Çalışmaları"

V

kapsamında Bulgaristan ve Yunanistan'la yeni projelere hazırlanıyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) Adana Orman Bölge Müdürü, Anadolu Ajansı muhabirine yaptığı açıklamada, odun dışı orman ürünlerinde Türkiye'nin önemli potansiyele sahip olduğunu söyledi.
- B) Körfez Ülkelerinden Doğu Karadeniz'e gelen Arap turist sayısının çoğalması, bu bölgedeki yatak kapasitesini ve yabancılara gayrimenkul satışlarını arttırmıştır.
- C) Kral Yolu sayesinde kervanlar Anadolu'nun zenginliklerini farklı ülkelere taşıyor, atlı kuryeler haberleri süratle iletiyor, devlet işleri sorunsuzca hallediliyormuş.
- D) Türk yaş meyve, sebzelerini ihraç pazarına daha hızlı ulaştırmak ve değerinde satmak için hava kargosu talebinde bulunan gıda ihracatçılarının çağrısına, Türk Hava Yollarından olumlu yanıt geldi.
- E) Bazı dünya devi şirketlerin dron ile kargo teslimatı konusunda attığı adımlardan sonra Doğu'nun rekabetçi şirketleri de bu alanda çalışmalar yürüttüğünü açıkladı.

- 10.**
- Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
 - Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
 - Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.
 - Bazı kısaltmaların sonuna konur.

Noktanın kullanımıyla ilgili bu kuralların hangisinin örneği aşağıda verilmemiştir?

- A) Prof. Dr. Fuat Sezgin'i anmak ve anlamak amacıyla hazırlanan sempozyumun ilk günü sona erdi.
- B) Okulda düzenlenecek programın 13 Haziran Perşembe günü 09.30'da başlayacağı katılımcılara bildirildi.
- C) Kitabın künyesinde "Refik Halit Karay, *Memleket Yazıları-2- Kırk Yıl Evvel Kırk Yıl Sonra Anadolu'da*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 2004." yazıyordu.
- D) 4. Uluslararası İzmir Sanat Bienali, Adnan Saygun Sanat Merkezinde 4-11 Mayıs tarihleri arasında düzenlenecek.
- E) "Ani Bir Zafer" adını taşıyan fotoğraf sergisi 03.06.2023 tarihine kadar ücretsiz olarak ziyaret edilebilir.

- 11.** Ne kış tam olarak şehri terk etti ne bahar tam olarak geldi. Böyle iki arada bir dere, dışarıda oturmayı gözüm kesmeyerek bindim ada vapuruna. Çantamda bir simit, vapurdan aldığım bir bardak çay... Kuyruklu yıldız altındaki izdivaç bakalım hangi gökyüzünün altında yazılmış diye düşler kurarak Heybeliada'ya doğru yollandım.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması
- B) Ünlü düşmesi
- C) Ünsüz benzeşmesi
- D) Ünsüz yumuşaması
- E) Ünlü değişimi

GELİŞİM KONTROL DENEMELERİ - 10

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi “özne - yüklem” şeklindedir?

- A) Meteorolojik ölçümler sonucunda en sıcak yer ünvanını ilk kez 1913 yılında ABD’de Death Valley (Det Vali) almıştır.
- B) 2003 yılı yazında Avrupa’da hava sıcaklıkları uzunca bir süre mevsim normallerinin üzerinde seyrederek sıcak hava dalgası oluşturmuştur.
- C) Günümüzde meteoroloji istasyonlarına bağlı kalmadan uydu teknolojileri yardımıyla da sıcaklık ölçümleri yapılabilmektedir.
- D) Yakutsk, dünyada elmas üretiminin beşte birinin gerçekleştirildiği ve Rusya’da bulunan altın madenlerinin yüzde 40’ının bulunduğu bir şehir.
- E) 2012 yılında Orta ve Doğu Avrupa’da yaşanan aşırı soğuklar ile kar yağışının yaklaşık bir ay devam etmesi nehir ve göllerin donmasına neden olmuştur.

2. I. Kocaeli’ndeki silolarda muhafaza edilen buğdaylar, korkunç bir patlayıcıya dönüştü.
- II. Şampiyon takımın sempatik oyuncusu Melisa Vargas, Malatya’da halkın büyük sevgisi ile karşılandı.
- III. Eskimiş fikirler, paslanmış çiviler gibi çürütücü bir etkiye sahiptir.
- IV. Eski zamanlarda sürülerimizi ormanda fütursuzca dolaştırdık.
- V. Muzaffer Erdost, İkinci Yeniciler isminin mucidi olduğunu ama onları anlamadan değerlendirdiğini itiraf eder.

Numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede yansıma kökten türemiş isim vardır.
- B) II. cümlede fiilden türemiş soyut isim vardır.
- C) III. cümlede soyut çoğul tür adı vardır.
- D) IV. cümlede çoğul eki almış topluluk adı vardır.
- E) V. cümlede isim-fiil vardır.

3. A Millî Kadın Voleybol Takımımız, ABD’nin Teksas eyaletindeki Arlington kentinde oynanan 2023 FIVB Milletler

I

Ligi’nin finalinde Çin’i 3-1 yenerek tarihinde ilk kez

II III

şampiyon oldu. Filenin Sultanları, Cumhuriyetimizin 100. Yılı’nda bu tarihî zaferle Türk voleybol tarihinde ilk kez dünya sıralamasında birinci basamağa çıktı.

IV

V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Yönetmen, senaryo yazarı ve aktör olan Vedat Örfi Ben-

I

gü’nün 1922’de üç cilt hâlinde yayımlanan *Binbir Gece Hikayeleri*’nden naklettiği *Gülnihâl Sultan* serisi, şimdiye

II

kadar sinema literatürüne girmemiş ancak Türkçe yayımlanmış ilk sinema kitabı.

IV

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) İsim - sıfat - bağlaç - sıfat
- B) Sıfat - sıfat - edat - zarf
- C) İsim - sıfat - edat - isim
- D) Sıfat - zarf - bağlaç - sıfat
- E) İsim - zarf - edat - sıfat

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç diğerlerinden farklı bir ögeyi bağlamıştır?

- A) Yazarlar ya da ozanlar vermek istedikleri dünyayı somutlamak için dilin, kendilerine sunduğu olanakları kullanırlar.
- B) Orta Toroslar'da Aladağlar ve Bolkar Dağları yaz aylarında çok kurak bir görüntü sunar.
- C) Yerli halk, bahçelerine genellikle kayısı ile elma ağacı dikmişti.
- D) Hem Aylin hem de Nisa bu proje için yurt dışına çıkmayı düşünüyor.
- E) Ne Ankara ne de Eskişehir, Bursa kadar beni etkiledi.

6. (I) Hikâyeciliğimizde gerçek modernleşmeyi Sait Faik başlatır. (II) *Semaver* adını verdiği öyküsünde gündeliğe geçiş ve var oluşu gündelik yaşam içinde arayış sorunu göze çarpar. (III) O, çok yinelenmiş bir tanımla, "ben" in hikâyecisidir. (IV) "Ben" gündelikte yaşar; kimi zaman toplumsal ortamın, kimi zaman da kişisel tasaların içindedir. (V) Toplumsaldan kişiye bir geçiş, yazarımızı bütünüyle kendine özgü tutumlara yöneltir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede eylem haber kipiyle çekimlenmiştir.
- B) II. cümledeki eylem anlamca kaynaşmış birleşik eylemdir.
- C) III. cümlede isim tamlaması ek-fiilin geniş zamanıyla yüklem olmuştur.
- D) IV. cümledeki eylem basit yapıdır.
- E) V. cümlede eylem türemiş yapıdır.

7. Gerek edebiyat dünyasının vazgeçilmez ögesi olan yazarın

I

psikolojisinin anlaşılması, gerek o psikolojinin esere yansımalarının ip uçlarının elde edilmesi gerekse eserde

II

yaratılmış olan kurmaca evreni teneffüs eden metin

III

kişilerinin iç dünyalarına nüfuz edilebilmesi bakımından edebiyat ve psikolojinin ortak noktalarının tespiti gerekmektedir. Bu ve benzeri pek çok sorunun cevabını, ancak

IV

edebiyat ile psikolojinin ortak ve ayrılan noktalarını tespit ettikten sonra bulabiliriz.

V

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yangın esnasında ilk kurtarılabilecek olanlar, o kuruma ait olan demirbaşlardır.
- B) Yalıçapkını hem kuş olarak hem de şarkı olarak daima sevgimi kazanmıştır.
- C) Yazın köyümüzde tüm çocuklarla dedektif misali, ateş böceği izi sürerdik.
- D) Bazen hiçbir eylemde bulunmadan sadece sırtüstü yatmak istiyorum tüm gün.
- E) Denizyılanı, denizlerin yanı sıra nehirlerde de rahatlıkla yaşam alanı oluşturabilir.

9. Mustafa Kutlu [1947- (I)], günümüz yazar ve sanatçılarından. İslami duyarlılıkla öyküler yazmaktadır. Eserlerinde kentleşmeyi ve sosyal değişmeyi irdeleyen, toplumsal sorunlar karşısında hassas bir yazardır. Yazar (II) edebiyat öğretmenliği, dergi yöneticiliği (III) ansiklopedi yazarlığı, gazetecilik ve televizyon programcılığı da yapmıştır. Öykülerinin yanı sıra deneme ve inceleme çalışmaları da vardır. Yazarın bazı eserleri şunlardır (IV) *Ortadaki Adam*, *Gönül İşi*, *Yokuşa Akan Sular*, *Yoksulluk İçimizde*, *Ya Tahammül ya Sefer*, *Bu Böyledir* (V)

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (...) (;) (,) (:) (...)
B) (?) (;) (,) (;) (...)
C) (...) (,) (,) (:) (...)
D) (?) (;) (,) (:) (.)
E) (...) (,) (;) (:) (...)

10. Arkadaşım *Bilim Çocuk*,

Ben seninle 2019 yılının Haziran ayında tanıştım. Ondan sonra da seni her ay almaya başladım. Özellikle Şah Mat köşesini merakla bekliyorum. Çünkü satranç oynamayı çok seviyorum. Her sayında yeni şeyler öğreniyorum ve sayende vaktimi çok verimli geçiriyorum. Senin hazırlanmanda emeği geçen herkese teşekkürler. Gelecek sayıda görüşmek üzere hoşça kal sevgili arkadaşım *Bilim Çocuk*.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması
B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünsüz düşmesi

11. Oysa büyük olasılıkla ne o bizi bir daha görecekti ne de biz onu.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki anlatım bozukluğunun özdeşi yer almaktadır?

- A) Son dönem yazarlarının öykülerini beğenerek okuyorum, edebiyatımızın ne kadar geliştiğinin göstergesi.
B) Halkın diline sinmiş yabancı kelimeleri atıp yeni alternatifler bulmaya çalışmak dilin zenginleşmesini engelleyen bir tutumdur.
C) Gerçek bir sanatçı eserlerine kendi damgasını vurur ve kişilik özellikleriyle süslerse başarının kapılarını aralar.
D) Sağlayacağı yararı, göstereceği etkiyi düşünerek yazılmış bir metin; edebiyat eseri sayılmamalıdır.
E) Öğrencilere verilecek ders kitaplarındaki fotoğraflar, resimler, tablolar ilgi çekici bir şekilde ve yazılar silik olmamalıdır.

IV. ÖNGÖRÜ DENEMELERİ

Bu denemelerdeki sorularla ilk üç bölümde edinilmesi zor olduğu öngörülen kazanımlarla ilgili sorulara ağırlık verilir. ÖSYM'nin sorabileceği öngörülen yeni nesil sorulara da yer verilir.

Bu denemeleri çözüp çözümleyen öğrenci bilgilerini pekiştirir, çıkması muhtemel farklı soru tipleriyle her senaryoya hazır hâle gelir.

2021 / TYT 9. SORU

İnsan; **daha** güçlü canlılara **karşı** tek başına **kendini** koruyamaz, tek başına ihtiyaçlarını **karşılayamaz** dolayısıyla bir arada yaşamak tabii ve zaruridir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Niteleme sıfatını niteleyen zarf
- B) Yönelme durumuyla kullanılan edat
- C) Yeterlilik bildiren olumsuz fiil
- D) Üçüncü çoğul iyelik eki almış isim
- E) Belirtme durumu eki almış zamir

A şıkkını "**daha**" sözcüğü,

B şıkkını "**-e karşı**" sözü

C şıkkını "**karşılayamaz**" (karşılayabilir) fiili

E şıkkını "**kendini**" sözcüğü karşılamaktadır.

"İhtiyaç**larını**" sözcüğünde sırasıyla "**çoğul eki**, 3. tekil şahıs iyelik eki, **belirtme eki**" bulunmaktadır.

2022 / TYT 9. SORU

Ahmet Hamdi Tanpınar, ilk baskısı 1946'da yayımlanan Beş Şehir denemesinin asil konusunun hayatımızda kaybolan

I
şeylerin ardından duyulan üzüntü ile yeniye karşı beslenen

II
özlem olduğunu söyler. Sadece milletlerin değil bireyin asıl manasını maziyle tanımlayabileceğini düşünen yazara göre mazi, daima vardır. Kendimiz olabilmek için maziyle

III
hesaplaşmaya mecburuz. İşte Beş Şehir böyle bir mecburiyetin

IV
sesidir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Sıfat - zarf - edat - zarf
- B) Sıfat - edat - zarf - sıfat
- C) İsim - edat - sıfat - zamir
- D) İsim - zarf - zarf - edat
- E) Zamir - sıfat - zarf - bağlaç

AKILLI ÇÖZÜM

I. sözcük sıfat,

II. sözcük edat,

III. sözcük zarf ve

IV. sözcük sıfattır.

2022 / TYT 8. SORU

Trenin son vagonuna gelene kadar bir sonraki vagona nelerle karşılaşılacağı ile ilgili merak ve beklentiler yaşamın sürükleyici güçlerindendir; tıpkı heyecanlı bir film izlemek gibi. Son vagon, yolculuğa dair beklentilerin de sonudur; heyecan diner ve deneyimlenmemiş duygulardan uzaklaşılır.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

- A) İlgi
- B) Ayrılma
- C) Yönelme
- D) Bulunma
- E) Belirtme

AKILLI ÇÖZÜM

A şıkkında istenen ilgi eki "yaşamın" ve "beklentilerin" sözcüklerinde

B şıkkında istenen ayrılma durum eki "duygulardan" sözcüğünde

C şıkkında istenen yönelme durum eki "vagonuna", "yolculuğa" sözcüklerinde

D şıkkında istenen bulunma durum eki "vagona" sözcüğünde bulunmaktadır.

Belirtme durum eki kullanılmamıştır.

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 1

1. (I) Mantıksızlık ya da aşırı duygusallığın savunuculuğunu yapmak benim işim değil. (II) Ama kişileri ve toplumları etkileyen sorunlardan bazılarının hatta çoğunun tutkuya dayandığına inanıyorum. (III) Yunan düşünürler ile Aydınlanma'nın öncüleri doğru çıkarımlar yaparak aklın batıl itikatları ve ilkel duyguları defetmesinin dünyayı yaşanılır kılacağına hükmettiler. (IV) Çağımızda bile radikalizm/köktencilik (fundamentalizm) birçok ülkede kişisel yaşam tercihlerini tehdit etmeyi sürdürüyor. (V) Bu eğilimleri kusur gibi görmeyi bırakıp onların nasıl ortaya çıktıklarını anlamamız sorunun çözümünü yahut doğuşunu önlemeyi kolaylaştıracaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinin öge sıralanışı "zarf tümlecisi - özne - yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yüklem" şeklindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Hiç işlenmemiş bir mermer bloğundan büyüleyici heykeller yapanları sizler de görmüşsünüzdür. (II) Bu heykeltıraşlar, mermerin on farklı yerini oymayı değil her seferinde zihninde tasarladığı bir bölümü titizlikle oymayı tercih ederler. (III) Sabırla, aşama aşama ve tasarıyla yontuyu karşılaştıra karşılaştıra mermeri muhteşem bir esere dönüştürürler. (IV) Bu yontu ilkesi yeni ve iyi bir hayat inşa ederken de referans noktası olmaya uygundur. (V) Aynı anda birçok alan üzerinde çalışmak isterseniz stres seviyeniz yükselecek, bunalıp pes edeceksinizdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil ve sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Edebiyat sanatıyla bilimin işlediği konular aynı olabilir. Ama
I II
konuyu işleyiş ya da sunuş biçimleri aynı olamaz. Bu, niçin
III IV
böyledir? Böyle olmasının en önemli nedenini uzmanlar belirlemiş: amaç farklılığı. Bilim insanı; öğretme, aydınlatma, ispatlama, çürütme gibi didaktik amaçlar güder yahut yararlı olmayı amaçlar oysa sanat insanı, dolaylı yünden yararlı olsa dahi, yararlı olma amacı taşımaz; didaktik bir tutum içinde olamaz. Bilim insanı gerçeğe, sanat insanı gerçeküstüne ulaşmayı çabalar.

V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Çatışmacı kuram taraftarları, eğitimden herkesin eşit yararlanmadığı savından hareketle eğitim sisteminin toplumsal eşitsizliği artırdığını öne sürerler.
II. Eğitimin işlevine etkileşimci görüşe bağlı olarak yaklaşanlar, insanların düşünme kapasitelerine sahip olmalarından dolayı düşünsel becerilerini toplumsal etkileşimle geliştirdiklerini vurgularlar.
III. Eğitim olgusuna işlevselci yaklaşımı benimseyerek yaklaşanlar; bilgi aktarımı, mesleğe hazırlama, toplum normlarını ve değerlerini aktarma gibi işlevleri yerine getiren eğitimin doğru bir eğitim olduğunu ifade ederler.
IV. Eğitimin toplumdaki yeri ve önemi konusunda birçok teori var ise de bunların hepsini bir arada düşünen sosyologlar, farklı teorileri çeşitli yönlerden sentezlemektedir.
V. Eğitimin sosyolojik farklılıklar dikkate alınarak, çağın gerekleri de göz önünde bulundurularak planlanması gerektiğini bugün hepimiz biliyoruz.

Numaralanmış cümlelerin yüklemine oluşturan eylemlerin yapısı aşağıdakilerden hangisinde doğru biçimde sıralanmıştır?

- A) Birleşik - türemiş - birleşik - türemiş - basit
B) Birleşik - türemiş - basit - türemiş - basit
C) Basit - türemiş - birleşik - türemiş - basit
D) Basit - türemiş - birleşik - basit - türemiş
E) Türemiş - basit - türemiş - birleşik - basit

5. Günümüzde yaygın biçimde kullanılan “Toprağı bol olsun.” sözü, ne anlama geliyor? Bunu bilmeyen yoktur. Ama bu sözün Friglere dayandığını çoğumuz bilmiyoruz. Daha net biçimde söyleyelim: Frigler, ölülerine duydukları sevginin ve saygının bir ifadesi olarak tümülüslerle toprak atarmış. Tepe ne kadar yukarı çıkarsa sevgi ve saygı o kadar fazla demekmiş. “Tuttuğun altın olsun!” duası da Frigya Kralı Midas’ın dokunduğu her şeyin altına dönüşmesi söylencesine dayanmaktadır.

Bu parçada aşağıdaki zarf türlerinden hangisi yoktur?

- A) Zaman zarfı
B) Üstünlük zarfı
C) Soru zarfı
D) Yer-yön zarfı
E) Durum zarfı

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem sıfat tamlamasından oluşmuştur?

- A) Biyodizel, yenebilen veya yenemeyen yağlardan elde edilen yağ asitleri olarak adlandırabileceğimiz metil esterlerinin bir karışımıdır.
B) Üretim maliyetleri ile kullanılan ham madde ve katalizöre bağlı olarak değişen biyodizel yakıtların üretim maliyetleri düşürülmeye çalışılmaktadır.
C) Biyodizel yakıtlar, daha düşük karbondioksit ve partikül emisyonuna yol açtığı için diğer yakıtlarla kıyaslandığında çevre dostudur.
D) Biyodizel yakıt üretiminde kullanılan ham maddeler, bitkisel bazlı doğal yağlar ile hayvansal yağlar yahut atık yağlardır.
E) ABD ve Brezilya’nın öncüsü olduğu biyodizel üretiminin bu ülkeler için yepyeni bir ihracat imkânı ve gelir kaynağı olduğu unutulmamalıdır.

7. I. Orhan Pamuk, *Benim Adım Kırmızı* romanı ile uluslararası birçok ödül kazanmıştır.
(Özneye göre etken, nesneye göre geçişli)
II. *Benim Adım Kırmızı* romanı, çevrildiği dillerin konuşulduğu ülkelerde yılın kitabı seçilmiştir.
(Özneye göre edilgen, nesneye göre geçişsiz)
III. Nakkaşlar üzerinden sanatta üslup, özgünlük, Doğu-Batı konularını işleyen roman hakkında birçok eleştirmen tartışmıştır.
(Özneye göre işteş - nesneye göre geçişsiz)
IV. Orhan Pamuk; İhsan Oktay Anar, Bilge Karasu, Nedim Gürsel ve Rasim Özdenören gibi sanatçılarla birlikte 1980 sonrasındaki postmodernist romanın temsilcisidir.
(İsim cümlesi, çatı özelliği aranmaz.)
V. Zarif Efendi’nin kendi işlerini engelleyeceğini düşünen nakkaşlardan birinin Zarif Efendi’yi öldürmesiyle romanın karmaşık örgüsü başlar.
(Özneye göre etken, nesneye göre geçişli)

Numaralanmış cümlelerin hangisinin çatısıyla ilgili belirleme yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Zihin inşa etmek; bir ruh, bir psikoloji, bir şahsiyet yani bir I
birey inşa etmektir. Bireyleri iyi inşa edilmiş toplumlarda şevkat vardır; empati, içgörü, adalet, nahiflik hâkimdir. II
İyilik, doğruluk ve değerlere teşfik vardır. Bu inşanın temeli III
li 0-6 yaş aralığında küçük antrenmanlarla yani somut IV
pratiklerle atılır. Kardeşlerle, arkadaşlarla, aileyle; hayvan- V
larla, bitkilerle, havayla, suyla ilişkileri değerler üzerinden yapılandırmak gerekir.
Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Bir türlü büyümemiş insanların çocukluk ülkesine sığınıp, kendileriyle diyaloglar yaparak yazdığı metinlere biz “şiiir” deriz.
- II. Yazar; ölüm, ruh, ölümsüzlük, aşk gibi konuları yetkin bir üslupla, geniş çağrışımlı imgelerle kaleme alıyor.
- III. İddialı yahut evrensel konuları ele alınca, sanatsal olgunluğu yakalayacağını zanneden nice sanatçının hevesi kursağında kalmıştır.
- IV. Milan Kundera’nın *Ölümsüz* romanında anlattığı türden ölümsüzlüklerin de örneği çoktur: Yunus Emre’nin, Dante’nin şiirleri yedi yüz yıldır hâlâ insanların yüreğinin telini titretir; Mevlana, insanlığı hâlâ birliğe ve dirliğe çağırır...
- V. Klinik Psikolog Beyhan Budak, *Kendine İyi Davran Güzel İnsan ve Mutluluğu Kaybettiğin Yerde Arama* adlı kitaplarında şu vurguyu yapıyor: İlaç niyetine hayatımıza aldığımız şeyler, bazen bizi zehirler ama biz asla o zehri sonuna kadar solumamalıyız.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Özgün biçimleri tek heceli olan bazı Arapça kökenli kelimeler; *etmek, eylemek, olmak, edilmek, olunmak* yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine, ses değişmesine yahut ses türemesine uğradıklarında bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamasından doğan yazım yanlış vardır?

- A) Bilgiyle bilincini birleştiren insanlar, olup biten şeylere karşı “farkındalık” içindedir ve olacakları da çabuk fark ederler.
- B) İnsan, bazen her şeyi çabucak kavrar ama kendi içinin labirentlerinde kayıp olur.
- C) Bir insanın makul ve doğru bir isteğe ulaşmasını engellersek onun gelişme talebini reddetmiş oluruz bazen.
- D) Ortak bir tehdidi veya belayı birlikte defetmiş insanların arasında akrabalıktan daha güçlü bir bağ kurulur.
- E) Yazarı yazmaya sevk eden faktör, onun kalıcı olup olmayacağını da belirler; en çabuk sünen alev de şöreti yakalama arzusudur.

11. • Kendinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ya da teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.
- Açıklayıcı ara sözlerin ya da ara cümlelerin başında ve sonunda konur.
- Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelime ya da kelime gruplarından sonra konur.
- Art arda gelen sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için cümlelerin arasına konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgölün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Filozof Alfred Souza, şöyle demişti: “Uzunca bir süre hayatın, arzu ettiğim gerçek hayatın, başlamak üzere olduğunu düşündüm.”
- B) Ama önüme hep bir engel, öncelikle yapılması gereken bir iş, tamamlanacak bir çalışma, bitirilmesi gereken bir görev, ödenecek bir borç çıktı.
- C) Düşüncem, yön değiştirdi; arzu ettiğim hayat daha sonra başlayacaktı fakat sonunda bir şeyi anladım: Evet, bu engeller benim hayatımdı.
- D) Souza’ya göre hayat, bir engelli koşudur; engellerle karşılaşınca, bu engeller karşısında zorlanınca pes edebiliriz yani durumu kabulleniriz ya da radikal bir kararla bilinmezlelere doğru açılırız.
- E) Bazen “evet” der gibi “hayır” deriz, bazen “hayır” der gibi “evet” deriz ve duygularımıza yer açar, onların o yere yerleşmesine zaman tanırız.

12. Meşhur şiirlerden, orta malı dizelerden

Kaçtığına güzelsin

I

Kaybolduğunca gizemli

II

Yalnızlık düşünce payıma

Daha çok düşlüyorum seni

III

Yalnızlıktan hoşlanıyorum

IV

Yalınlık demek

Yazdığım şiir demek

V

Sen demek

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangisinde hem ünsüz benzeşmesi hem ünsüz değişmesi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 2

1. Yahya Kemal Beyatlı ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle devam ettirilirse öge dizilişi “özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem” şeklinde olur?

- A) yani asıl adıyla Ahmet Ağâh, yurt içindeki eğitiminden sonra Fransa’da Sorbonne Üniversitesinde yüksek öğrenimini tamamladı
- B) Fransızların ünlü tarihçisi Albert Sorel’in övgü dolu sözlerinden etkilenerek Türk tarihine merak saldı.
- C) Balkan Savaşları sebebiyle ayrıldığı ana vatanı Üsküp’ü -nedendir bilinmez- tekrar ziyaret etmez
- D) *Sessiz Gemi* ve *Süleymaniye’de Bayram Sabahı* gibi şiirlerle aruzu Türkçeye uyarlama akımını hızlandırmıştır
- E) Divan şiiriyle modern şiiri sentezleyerek öz şiir anlayışının öncülüğünü yapmıştır

2. (I) Başka kişilerin duygularını, durumlarını, eylemlerinin kaynağını anlamaya “empati” denir. (II) Az ya da çok her insanda var olan bir eğilim ve bir yetenektir empati. (III) Bu konuda bu yetinin ne kadar kullanıldığını anlamalıyız yani işlevsellik meselesi burada empati işinin nirengi noktasıdır. (IV) Evet, pasif bir iyilik ya da meziyet bir işe yaramaz; onu yeri gelince kullanmazsak zaman içinde kaybederiz. (V) Bu bağlamda şöyle bir hüküm cümlesi kurabiliriz: Empatinin yitimi; insanın, insanlığın, değer ve estetiğin yitimidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Kuşkusuz her tanımlama yahut kesinleme bir sınırlamadır. Ama bölmeye dayalı bir kavramlaştırmadaki sınırlama, bir anlamın başka bir anlamdan ayrılması işlevindedir. Yani kavramlaştırma, aslında bir daraltma değil, bir kavramın tapulu anlam arazisi ile bir başka kavramın anlam arazisi arasına çit çekme işidir. Kavramlar, aklın elidirler. Akıl ise doğal ışık demektir. Yani kavramlar ilişkin oldukları “ne”liğe ve o “ne”liğin gerçekliğine ışık tutarlar.

Bu parçada aşağıdaki isim çekim eklerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) İlgi durumu eki
- B) Yönelme durumu eki
- C) Belirtme durumu eki
- D) Ek-fiil eki
- E) Bulunma durumu eki

4. I. Mezopotamya’nın kuzeyinde MÖ 1900’den 612’ye kadar hüküm sürdü Asurlular.
- II. Asurluların yaşadığı bölge dağlarla kaplı olduğu için doğal kaynaklar azdı.
- III. Asurlular, yaşadıkları çevreye ve yaşam biçimlerine göre bir geçim yolu buldular: ticaret.
- IV. Anadolu’nun hemen her şehrinin dışında ticaret yapmak için kurdukları “karum” denen pazarlarda ürettikleri kap kacakları sattılar.
- V. Asurlular, paranın icadına dek değişim aracı olarak kalay madenini kullandılar.

Numaralanmış cümlelerde kullanılan edat gruplarının görev ve anlamlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. de kullanılan edat grubu sıfat görevindedir.
- B) II. de kullanılan edat grubu neden-sonuç ilgisi kurmuştur.
- C) III. de kullanılan edat grubu uygunluk anlamında ve nitelme sıfatı görevinde kullanılmıştır.
- D) IV. de kullanılan edat grubu amaç-sonuç ilgisi kurma işlevindedir.
- E) V. de kullanılan edat grubu zarf görevi üstlenmiştir.

5. Ben kendimi suçüstü yakaladım
I
Acının büyüyen yerlerini kesiyordu
II
Antik bir bohçaya tıktırıyordu
III
Sonra törpülüyordu sığmayan yanlarını
Karanlıktı o yüzden gördüm rahat
IV
Yolup yolup atıyordu
Ulusal parklarda yeşeren otları
Ve yerine küresel anıtlar dikiyordu
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangi ikisi tür bakımından diğer üçünden farklıdır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) III ve IV

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi işten etkilenen ögesi (nesnesi) ortak bağlı cümledir?

- A) Antalya'da düzenlenen Altın Portakal Film Festivali, 60'ıncı yılını kutlayacak ve festivalde 14 kategoride ödül verilecek.
B) Her yıl Akşehir'de bir aktör veya oyuncunun eşeğe ters binerek canlandığı Nasreddin Hoca'yı 64. kez anıyoruz ve ona saygılarımızı sunuyoruz.
C) MFÖ'nün solisti Özkan Uğur'u geç tanıyıp çok sevdi fakat 4. kez nüks eden kanser sebebiyle erken kaybettik.
D) Sezen Aksu'nun *Rüya* adlı şarkısını ondan defalarca dinledim, genç şarkıcıların ağzından da tekrar dinledim.
E) Yaşayan insan hazinelerinden Hayri Dev'in ölümü, "sipsi"yi öksüz bıraktı, sipsiseverlere büyük acı yaşattı.

7. (I) Homo sapiens kavramı, tam olarak çift akıllı insanı ifade eder. (II) Bu çift akıllı insan, hem biyolojik akla hem de lojik akla sahiptir. (III) Bilim insanları, somut olan biyolojik akla animal akıl; soyut olan lojik akla ise hümünal akıl demektedir. (IV) İnsanı diğer canlılardan ayıran şey, somut yani animal akıl değil soyut yani hümünal akıldır. (V) İnsanoğlu, 15 bin yıl önce inşa etmeye başladığı soyut aklını çok geliştirmiştir; aklını yöneten ve akılla ürettiklerini biriktiren insana diğer canlılar boyun eğmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin nesnesi sıfat tamlamasıdır.
B) II. cümlelerin yer tamlayıcısı sıfat tamlamalarından oluşmuştur.
C) III. cümlelerin öznesi belirtisiz isim tamlamasıdır.
D) IV. cümlelerin yüklemine içinde fiilimsi vardır.
E) V. cümlelerin öznelerinden biri birleşik yapılmış isim, diğeri sıfat tamlamasıdır.

8. I. Geçen yıl Türk Dili dergisinde Türk dilinin sorunlarını anlatan *Türk Dilinin Sorunları* adlı bir makale okumuştum.
II. 20 Mayıs Salı günü Psikolog Feriha Hanım'la Doktor Kemal Bey'in nikâh törenleri yapılacak.
III. Divan Edebiyatı Dönemi'nin 1860'ta kapandığı kabul edilse de divan şiirinden beslenerek şiir yazan birçok şair ortaya çıkmıştır.
IV. Arkadaşım, Çıkırıkçılar semtinde Sipahiler Mahallesi, Sıraç Sokağı'nda tek katlı bir evde oturuyordu.
V. II. Dünya Savaşı'nda Alman Orduları tarafından işgal edilen Fransa'da Mareşal Petain, radyodan şöyle seslendi: Dostlarım, zevk bizi mahvetti.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Bir gün, bir adam, Aristo'nun yanına varır ve ona şöyle yalvarır (I) "Lütfen, bana bildiğin her şeyi öğret!" Aristo, "Gel benimle." der. Adamı yakındaki nehre götürür ve hemen arkasından ilginç bir şey yapar (II) Nehre bir taş atıp adamdan o taşı nehirden çıkarmasını ister. Adam, deneni yapmak üzere ırmağa eğilir (III) Tam o sırada Aristo, adamı ensesinden kavrar ve kafasını suya sokar. Adam, kendi kendine şöyle düşünür (IV) Bu adam beni öldürecek ama acaba bunu niye yapıyor? Tam nefessiz kalıp çırpınmaya başlayınca filozof, adamı serbest bırakır. Niye böyle yaptığını soran adama çok kıymetli bir cevap verir (V) Yaşamak için nefes almaya duyduğu kadar öğrenmeye gereksinim duymuyorsan öğreteceklerim senin için bir anlam ifade etmeyecek.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Zico, Brezilya Millî Takımı'nın en teknik futbolcularından biriydi. Teknik bilgisini de sürekli geliştiriyordu. Aktif futbolu bıraktıktan sonra Türkiye'de antrenör olarak görev yaptı. Neşeli antrenmanlarına katılan futbolcuların enerjilerini yükselten bir şey vardı: kendilerini değerli hissetmek. Yalnızca Fenerbahçe'ye Şampiyonlar Ligi'nde çeyrek final hediye etmedi. Her takımdan taraftarın beğenisini ve saygısını kazanan bir duruş insanı olarak hafızalara kazındı.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz düşmesi
E) Ünsüz türemesi

11. Bir ya da iki ögesi emir kipiyle çekimlenmiş fiillerden oluşan kalıplamış birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırılıktan doğan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Mine çiçeğinin bir diğer adı da unutmabenedir ve farekulağı da denen bu çiçekle ilgili birçok efsane bulunmaktadır.
B) Hayatını kurtarıp önündeki bütün engelleri bir sıçrama tahtasına dönüştüren bu müşfik insana "Sağol kaptan!" diye haykırdı.
C) Kendisi olmayı değil de kendini göstermeyi önemseyen hevesli sanatkarlar gibi albenili, cafcacılı cümleler kuruyordu.
D) Hem oturmaya hem yatmaya yarayan çekyatlar, çok pratik ev araçları arasındadır ve eskiden oturma grubu olarak da çokça tercih edilmiştir.
E) Yalnızlığına yalıtkan ve tutkal sürüp onu yüreğine yapıştıran bir şair tanıyorum; o, artık şiirlerini sükûtun kalemiyle yazıyor.

12. — Asıl görülmesi gerekeni gözler göremez, diye yineledi Küçük Prens. Unutmamalıydı bunu. Gülünü senin için önemli kılan, onun için harcamış olduğun zamandır. "Onun için harcamış olduğum zaman..." diye yineledi Küçük Prens, unutmamalıydı bunu.

— İnsanlar unuttular bunu, dedi tilki. Ama sen unutmamalıydın. Evcilleştirdiğimiz şeyden sorumlu oluruz, sen gülünden sorumlusun.

— Ben gülümden sorumluyum, diye yineledi Küçük Prens. Bunu da unutmamalıydı.

Bu parçada noktalama işaretlerinin görevleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eş değerde kelime grupları arasına virgül konulmuştur.
B) Tırnak içine alınmamış aktarma sözlerden sonra virgül konulmuştur.
C) Bir cümlede bitmemişlik nedeniyle üç nokta kullanılmıştır.
D) Sıralı cümleleri ayırmak için virgül kullanılmıştır.
E) Yüklemden uzak düşen özneyi vurgulamak için virgül kullanılmıştır.

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 3

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin öge dizilişi “Ev ortamında yaşayan canlıların gıda tüketimini sürdürülebilir hâle getirmeyi amaçlayan böcek proteini üretimi ve tüketimi istikrarlı bir artış sergiliyor.” cümlesiyle özdeştir?

- A) Dünya et ve balık tüketiminin %20'sini evde yaşayan hayvanların tüketiyor olması, bilim insanlarının böcek proteini üretimi çalışmalarını hızlandırmasına yol açtı.
- B) Böcek proteini üretimi, birçok ülkenin ihracat kaleminde yüksek oranda yer almaya başladı.
- C) 2027 yılına kadar böcek proteini pazarının 3,3 milyar dolara ulaşacağını tahmin ediyoruz.
- D) Böcek proteini üretiminin önemine değinen uzmanlar “Bu teknik, geleneksel protein üretimine göre daha az toprak ve su istiyor.” diyorlar.
- E) Açlıkla mücadelede önemli bir yere sahip olacağı öngörülen böcek proteini üretiminin şimdilik evcil hayvanlarla sınırlı kaldığı belirtiliyor.

2. Dag Solstad ve Peterson gibi son dönem romancılarının tek kahramanın etrafında ve o tek kahramanın bakış açısıyla olayları, durumları ve kişileri anlatmalarının gerekçesi,

I
klasik romandaki her şeyi bilen, gören, hisseden tanrısal

II
anlatıcının bakış açısına bir başkaldırı idi. Tanrısal bakış açısının açmazlarını, çıkmazlarını göstermeyi yeğleyen yeni

III
romancılar, başka teknikler kullandılar. Nitekim bir romancı; kadın, erkek, bebek, çocuk, ergen, orta yaşlı; öğretmen, öğrenci, doktor, psikolog; Türk, İngiliz, Meksikalı herkesin her kesimden insanın ruhunu bilecek ve anlatacak güçte

IV
biri olacak, üstelik de buna bizi inandıracak. Bu mümkün mü? Ne mümkün, kardeşim!..

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Kırılıp dağlarda kalan sol arka makası yerine şasinin altına, dingilin üzerine budaklı bir gürgen kütüğü sarmış olmasına rağmen

I II
ve kalp ağrılarıyla
ve on kilometrede bir
karanlığa yaslanıp durduğu hâlde
ve vanilatöründe dört kanattan ikisi noksan iken
III

Şahsının vakarlı kudretini resmen biliyordu
6 Ağustos emrinde ondan ve arkadaşlarından
IV

“... ihzar ve teşkil edilmiş bulunan
ve cem'an 300 ton kabiliyetinde kabul olunan
yüz kadar seri otomobil...” diye bahsediliyordu.
bu meydana Ahmet'in kamyoneti
insanların, silahların ve kağnıların yanından geçip
V

Afyon - Ahır Dağları ve imtidadına doğru iniyorlardı.

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük belirtme durumu eki almıştır.
- B) II. sözcük iyelik eki almıştır.
- C) III. sözcük bulunma eki almıştır.
- D) IV. sözcük ayrılma eki almıştır.
- E) V. sözcük tamlayan eki almıştır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayrı ve bitişik yazılma kurallarına uyulmaması yazım yanlışına yol açmıştır?

- A) Akıllamaz bir teşebbüs gücü, olağan dışı bir cesareti ve yanlıştan dönme yeteneği vardı.
- B) İnsanoğlu olarak hiçbirimizin her şeyi bilebilecek kadar gelişmiş ve eğitilmiş bir beyni olamaz.
- C) Depremlerden sonra çalılık ve çimenlik alanlarda karayılanın, sulak alanlarda ok yılı ve su yılının çoğaldığı gözlemlendi.
- D) Sinirlendirilen bir devekuşunun bazı köpekbalıklarından bile daha tehlikeli olabileceği belirtiliyor.
- E) Dereotu, semizotu ve çörek otunun yoğurtla tüketilmesinin antioksidan etkisi oluşturduğu ortaya konmuştur.

5. Mark Zuckerber'in sahibi olduğu Threads'in çatı şirketi Meta bünyesinde Facebook, Instagram ve WhatsApp da var. Bu uygulamalar 2021'de çıktığında dünya borsaları bile I II çok kötü sarsılmıştı. Bu uygulamalardaki ticaret döngüsü III bıçakla kesilmiş gibi kesintiye uğramıştı. Threads, doğru- IV dan Instagram'a bağlı olarak açılabilir. Bu ne anlama geliyor? Aynı biçimde üçü çökerse Threads de çökmemeli. Zira şirketin elinde 2 milyar kullanıcı var. V

**Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıda-
kilerden hangisinde doğru belirtilmiştir?**

	I	II	III	IV	V
A)	Zamir	Bağlaç	Sıfat	Edat	Bağlaç
B)	Sıfat	Zarf	Zarf	Edat	Bağlaç
C)	Sıfat	Bağlaç	Zarf	Edat	Bağlaç
D)	Sıfat	Edat	Zarf	Edat	Bağlaç
E)	Sıfat	Edat	Sıfat	Bağlaç	Edat

6. (I) Ömer Seyfettin'le bağımsız bir tür hâline gelen Türk hikâyeciliği, Memduh Şevket ve Fahri Celal Göktulga gibi ustaların ivme kazandırdığı bir alandı. (II) Sabahattin Ali'yle Refik Halit Karay'ın köy-kasaba ve memleket hikâyeciliğine getirdiği temiz hava 1940'ların hikâyecilerine nefes aldırdı. (III) Sait Faik tam da o yıllarda bir olayı değil bir durumu yani bir yaşam parçasındaki duygu durumunu işlemeyi tercih etmişti. (IV) O, bir tez savunmak yerine bir yaşam kesitinde insan yüreğini tasvir etmeyi yeğliyordu. (V) Onun insan, doğa, hayvan hasılı yaşama sevgisi dolu kocaman, hümanist bir yüreği vardı.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki-
lerden hangisi söylenemez?**

- A) I. cümlede ek-fiil, sıfat tamlamasını yüklem yapmıştır.
B) II. cümlede yüklemi anlamca kaynaşmış birleşik fiildir.
C) III. cümlede yüklemi birleşik yapı, birleşik çekimli fiildir.
D) IV. cümlede yüklemde birleşik zaman oluşturan ek-fiil vardır.
E) V. cümlede yüklemi basit çekimli, basit yapı bir fiildir.

7. I. Dünyada 1 milyar 500 milyon kişinin suya ve gıdaya ulaşmada zorluk yaşadığı bildirildi.
II. Benzer anlayıştaki sanat, bilim ya da felsefe insan-
larının birtakım ruhuyla hareket etmesiyle "ekol"ler oluşur.
III. II. Mehmet 29. V. 1453 tarihinde İstanbul'u ve halkın gönlünü fethederek Fatih Sultan Mehmet ünvanını aldı.
IV. Çocukluğumuzda birdirbir, dokuztaş ve beştaş oynar; derelerin temiz sularında, kendi yaptığımız havuzlarda yüzerdik.
V. 1'inci ve 2'nci salonda yüz yirmişi kişilik kontenjanın yaklaşık %90'lık kısmı dolmuştur.

**Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili bölüm-
de bir yazım yanlış yapılmıştır?**

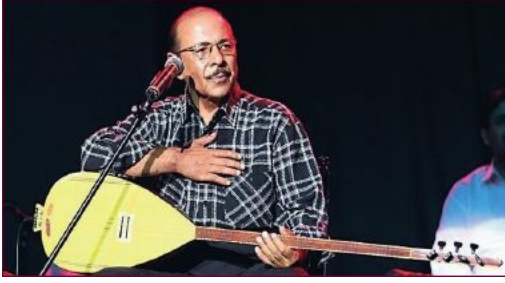
- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Geleceklerini iyi tasarlamışlar, dedim içimden. Bu yıl ba-
dana, sonbahara mutfak, gelecek yıl kırmızı güller ve evin onarımı... Acaba ablamın dikiş makinesi var mıydı yoksa o da üç yıl sonra mı alınacaktı? İyi bir hayat yaşamak, da-
yanabilmek için çırpınır duruyorlardı. Bir sevgiyi kurtarabil-
mek, koruyabilmek için... O sırada Nuri Bey, eniştem yani, avluya girdi. Yanında oğulları vardı. Ablama küstah küstah bakıyorlardı.

**Aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu parçada kulla-
nılan noktalama işaretlerinden herhangi biriyle ilgili
değildir?**

- A) Tırnak içinde olmayan aktarma ya da alıntı cümlelerin sonuna virgül konur.
B) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
C) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna virgül konur.
D) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına virgül konur.
E) Kaba sayıldığı için veya başka bir sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine üç nokta konur.

9.

(1938-2012)

Şu garip hâlimden bilen şiveli, nazlı...

Gönlüm hep seni arıyor, neredesin sen?

Tatlı dillim, güler yüzlüm, ey ceylan gözlüm,

Gönlüm hep seni arıyor neredesin sen?

Ben ağlarsam ağlayıp gülersem gülen,

Bütün dertlerim anlayıp gönlümü bilen,

Sanki kalbimi bilerek yüzüme gülen,

Gönlüm hep seni arıyor, neredesin sen?

Neşet Ertaş'ın bir türküsünden alınan bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Ünsüz değişmesi
- C) Ünsüz benzeşmesi
- D) Ünlü daralması
- E) Kaynaştırma

10. (I) Kahramanmaraş merkezli depremler, Adıyaman'da da büyük yıkıma yol açmıştı. (II) Adıyaman'ın Kâhta ilçesinde bulunan 2 bin yıllık Karakuş Tümülüsü'ndeki sütun da depremde devrildi. (III) Kommagene Kralı I. Antiokhos'un oğlu Kral II. Mithridates'in kız kardeşi Laodike ile tokalaşma kabartmasının yer aldığı "Tokalaşma Sütunu" için restorasyon başlatıldı. (IV) Restorasyon kısa sürede tamamlanarak tarihî sütun yeniden ziyarete açıldı. (V) Dağılan parçaları birleştiren, restorasyon ve konservasyon çalışmaları tamamlanan sütunun orijinalinden farksız hâle getirildiği gözlemlendi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi "Selçuk Baran'ın (1933-1999) hikâyelerinde yalnızlık ve umutsuzlukla örülü ilişkiler, düşsel, duygusal ve şiirli bir atmosfer bulunmaktadır." cümlesiyle aynı yapıdadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Sürdürülebilir tarım denince bir alan öne çıkıyor () agroforestry yani tarımsal ormancılık () Aslında çok eski dönemlere dayanan bu üretim şekli () modern tarımla unutulmaya yüz tuttu () modern tarım sistemi, ne yazık ki belli mahsul-lerin üretimini yaygınlaştırarak ekolojik dengeyi de bozdu ()

Bu parçada ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (:) (.) (.) (.) (!..)
- B) (:) (...) (.) (.) (!)
- C) (;) (.) (.) (.) (.)
- D) (;) (...) (.) (.) (...)
- E) (.) (...) (.) (.) (.)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi bir kelime grubundan oluşmamıştır?

- A) David Hume, 1757'de bir makalesinde insan tabiatının zevk konusunda genel prensiplerinin genelgeçer olduğu savını ileri sürdü.
- B) İki bin yıl önce Atina ve Roma'ya keyif veren Homer, günümüzün Parislilerinin ve Londralılarının hâlâ zevk kaynağıdır.
- C) Bir sanatsal eserin güzel olduğu veya güzel olmadığı konusunda sanattan anlayan herkes birleşebilir.
- D) Beethoven'in *Pastoral Senfoni*'si kültürlerin ve tarihin ötesine uzanan bir sanat ürünüdür.
- E) Zevkin ve estetik güzelliğin göreceli olduğu iddiası sanat konusunda donanımlı olanlar için geçerli değildir.

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 4

1. I. Güneş sisteminde bulunan tüm gezegenler ve Ay hem kendi etrafında hem odaklarından birinde Güneş bulunan bir eliptik yörüngede dolanmaktadır.
- II. Gezegenlerin, doğal ve yapay uyduların yörüngelerinin eliptik olmasının sebebi kendi aralarındaki kütle çekim kuvvetidir.
- III. Gezegenlerin ve Ay'ın hareketleri boyunca açısal momentum korunduğundan gezegenlerin ve Ay'ın Güneş'e yakın olduğu noktalarda hızları artarken Güneş'ten uzaklaştıkları bölgelerde hızları daha düşük olur.
- IV. Yörüngesi belirlenen bir uydunun, Dünya'nın çekim alanından sıyrılıp yörüngesine oturtulabilmesi, belli bir hız değerine ulaşmadan gerçekleştirilemez.
- V. Yerden yapılan uzay gözlemlerinde Dünya atmosferinin birçok elektromanyetik dalgayı filtrelemesinden kaynaklanan bazı olumsuzluklar söz konusudur.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede öznesinde hem isim hem sıfat tamlaması vardır.
- B) II. cümlede yüklemde ilgi ekiyle türetilmiş sıfat vardır.
- C) III. cümlede öznesinde sıfat-fiil vardır.
- D) IV. cümlede zarf tümlecinde zarf-fiil grubu vardır.
- E) V. cümlede yer tamlayıcısında sıfat-fiil grubu vardır.

2. Necip Fazıl, *Bir Adam Yaratmak*'ı iki yılda yazdı; bu eser 1937-1938 sezonunda defalarca sahnelendi. Yanlış hatırlamıyorsam yazar, "İstanbul'da yaşayan bir tiyatro yazarının ruh çilesini anlatan bir eser" olarak nitelendirmiş idi bu eseri. Halk, tiyatrodaki yer kapabilmek için izdiham yaratmış idi. Muhsin Ertuğrul yönetmen, Necip Fazıl yazar olarak defalarca sahneye davet edilip coşkuyla alkışlanmış idi.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz değişmesi
- B) Ünsüz benzeşmesi
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünlü daralması
- E) Ünlü türemesi

3. (I) Fosil bazlı ham maddeler gibi tükenen kaynakların kullanımına bağımlı olmaktan kurtulup yenilenebilir kaynak temeline dayalı kimya endüstrisine geçmemiz gerekiyor. (II) Yani kimya endüstrisinde üretim süreçlerini doğru yönetmeli; doğrusal olan üretim-tüketim ilişkisinin, döngüsel bir yapıya kavuşmasını sağlamalıyız. (III) Toksik özellik taşımayan kimyasalların ve ürünlerin tasarımında kimya, toksikoloji, genetik ve ilgili diğer alanlardan oluşan uzmanların multidisipliner çalışmalar yapması sağlanmalı. (IV) Kullanılması gereken kimyasallarla ilgili moleküler mekanizmaların analizi, fiziksel ve kimyasal özelliklerin saptanması, farklı ortamlardaki tepkinirlik ve etkileşimlerin incelenmesi ve toksik etki modellerinin çıkarılması sağlanmalı. (V) Geleceğin kimyasallarının çevreye ve canlılara zararlı olmayan nitelikteki bileşenlere kolay ve hızlı dönüşecek şekilde tasarlanması bir an önce gerçekleştirilmeli.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem sıfat-fiil hem de zarf-fiil yer almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Tolstoy'un popülaritesi arttıkça, evi bir tarikat şeyhinin evi

gibi ziyaretçilerle dolup taşttıkça "Tolstoyculuk" diye bir akım da oluştu. Bu durum, Rusya'nın 1890'larının kilisesini ve

siyasi otoriteleri rahatsız etti. Karısı Sofya ile yaşadığı prob-

lemeler ise ona en büyük bunalımı yaşatıyordu. Sonunda kilise onu aforoz etti. Hatta cehennemde yandığını gösteren ikonlar bile hazırlattı. Diriliş, Savaş ve Barış gibi kitaplarının telifini, topraklarının mülkiyetini yoksulların, ezilmişlerin dertlerine çare olsun diye bağışlıyordu. 1828'in 8. ayı-

nın 28. günü doğan ve 28 sayısını uğurlu sayan Tolstoy,

28 Ekim 1910'da Kafkasya'ya giden bir trene binip evini, karısını terk etti.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Akşam erken iner mahpushaneye

I II
Ejderha olsan kâr etmez

Ne kavgada ustalıgın

III
Ne de çatal yürek civan oluşun

IV
Kâr etmez, inceden içine dolan

V
Alıp götüren hasrete

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin türleri hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	Zarf	Zarf	Bağlaç	Sıfat	İsim
B)	Zarf	Zarf	Zamir	Sıfat	Zamir
C)	İsim	Zarf	Bağlaç	Sıfat	Zamir
D)	Zamir	İsim	Edat	İsim	Zamir
E)	İsim	Zarf	Bağlaç	Sıfat	İsim

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara söz farklı bir ögenin açıklayıcısıdır?

- A) Karaburunlu çiftçiler, organik tarımda yelpazeyi genişlettiler; artık nergisin dışında da bazı ürünler -üzüm, narenciye, enginar- yetiştiriyorlar.
- B) Dünyanın efsaneye göre en yakışıklısı Narkissos'u, nergisin isim babasını, Zeus bu bölgede cezalandırmış.
- C) Karaburun'da çiftçiler 2000 dekarda ürettikleri nergisi, 1500 dekarı kuru ve 500 dekarı sulu yetişen nergisi, kasımdan şubata kadar hasat ederler.
- D) 2018'den beri İzmir'in doğası bozulmamış küçük ilçesi Karaburun, Ege'nin gizli cenneti, Karaburun Nergis Festivali ile adını duyuran bir kıyı kentidir.
- E) Karaburun'a gelen turistler, yöreye özgü ürünleri -nergis, hurma zeytini, kopanisti peyniri vb. ürünleri- hediye olarak alıyorlar.

7. Türkiye'nin her bölgesi, baharla birlikte bir festival cennetine döner: kiraz festivali, ayçiçeği festivali, boğa güreşi festivali... Bu festivallerden biri de İzmir'in Selçuk ilçesinde yapılan, ünü ülkemiz sınırlarını aşan bir festival: Uluslararası Efes Selçuk Deve Güreşleri Festivali. Seyirci sayısıyla *Guinness Rekorlar Kitabı*'na giren bu festivalin 2023 Temmuz'unda 41'incisi yapıldı; bu etkinlik, 10 binlerce kişinin katılımına ve büyük heyecanına sahne oldu. Seyirciler, sabahın erken saatlerinden itibaren festival alanına gelerek mangallarını yakmaya başladılar; mangal dumanları, bu festivalin âdeti ayrılmaz bir parçası hâline geldi.

Bu parçada noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili aşağıdaki kurallardan hangisinin örneği yoktur?

- A) Yazılışları bir, anlam ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için uzun olan ünlülerin üzerine düzeltme işareti konur.
- B) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme eklerini belirtmek için kesme işareti konur.
- C) Kendisiyle ilgili örnek veya açıklama verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur.
- D) Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.
- E) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için virgül konur.

8. İkinci kelimesi yahut her iki kelimesi anlamını koruyan birleşik kelimeler -renk sıfatlarıyla kurulup kalıplaşanlar hariç- ayrı yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırılıktan doğan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bazı Anadolu köylerinde kuşüzümüne "perpil" dendiğini duymuştum.
- B) Sırtında baklaçiçeği tişört bulunan genç adam ile narçiçeği entarili kız ayaküstü konuşuyorlardı.
- C) Kuraklıkla beraber yetiştirilmesi zorlaşan kuru fasulyenin fiyatı her yıl biraz daha artıyor.
- D) Kızılçam ve karaçam ormanlarının kerestesi ve odunu, fıstık çamının ise çekirdeği ekonomik değer taşımaktadır.
- E) Kızılanlar ve eşek arıları, bal arılarının kovanlarını istila etmek için fırsat ararlar.

9. • Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla ilişkisinin olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için virgül kullanılır.
- İki den fazla eş değ er ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde öz neden sonra noktalı virgül kullanılır.
- *Arasında ve, ile, ila, ... -den... -e* anlamlarını vermek için kelimeler ve sayılar arasında kısa çizgi kullanılır.
- Tırnak içinde verilen cümlelerin içinde yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü belirtmek için tek tırnak kullanılır.
- Sonunda iyelik eki bulunan özel ada bir iyelik eki daha getirilirse kesme kullanılmaz ancak iyelik dışında bir ek gelirse kesme kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi noktalama işaretleriyle ilgili bu kurallardan birine örnek gösterilemez?

- A) Salda Gölümüzün, Maldivler Adası'na benzeyen bembeyaz kumları ülkemizin korunması gereken doğal güzelliklerindendir.
- B) Alfred Adler, "Karşılaşmış olduğu her görevi güç bulan kişilerin ayırt edici niteliği 'yüreksizlik' olarak tezahür eder." diyor.
- C) Dostoyevski'yi ve Peyami Safa'yı okuyanlar, eminim psikoloji-edebiyat ilişkisinin insanı anlayıp anlatmada muhteşem ikili olduğunu kabul eder.
- D) Bilim, teknik; sanat, edebiyat alanlarında ilerlemiş toplumlarda yaşamak, rahat ve anlamlı yaşamak demektir.
- E) Müdür, odasına çağırdığı kütüphane kolu görevlileriyle okulun kütüphanesini nasıl işlevsel hâle getirebileceklerini görüştü.

10. Bir psikolojik rahatsızlıktır ve bir kişilik bozukluğudur narsisizm. Evet, narsist kişi; dinî, millî, ahlaki konularda I II III IV V ya da bilgi, kültür, makam, zenginlik konularında kendini diğerlerinden üstün görme, sıradışı bulma şeklinde tavırlar sergileyebilir. Sosyal medyada dolaşırken herhangi bir insan hakkında yorum yaparken hastalıklı bir ruh hâline sahip olduğunu açıkça belli eder.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Fiilimsi eklerinin içerdiği anlamı bir de kelime veya kelime gruplarıyla belirtmek "duruluk" ilkesine aykırıdır ve anlatım bozukluğuna neden olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmaması anlatım bozukluğuna yol açmıştır?

- A) Hakkârî'ye giden 18 kişilik doğasever grubu, pazar günü 4 bin 135 rakımlı Cilo-Sat Dağları'na çıktı.
- B) Yapay zekâ kullanımı, birçok mesleğin icrasında büyük kolaylıklar sağlarken öte yandan meslek mensuplarını inovasyona zorluyor.
- C) Türkler, dünya tarihinde at binmedeki ve ok kullanmadaki üstünlükleriyle öne çıkmış; bu becerileri onları muzaffer kılmıştır.
- D) Traktörün, tarım makinelerinin ve yapay gübrenin kullanılması yaygınlaşması, milyonlarca tarım işçisini gereksiz hâle getirdi.
- E) Kapitülasyonların kesin olarak kaldırılması, "azınlık yurdu" taleplerinin reddedilmesi, Lozan heyetinin taviz vermeyeceği hususlardı.

12. Hoyrattır bu akşamüstüler daima

Gün saltanatıyla gitti mi bir defa

Yalnızlığımızla doldurup her yeri

Bir renk çılgınlığı içinde bahçemizden

Lavanta çiçeği kokan kederleri

Hoyrattır bu akşamüstüler daima

Ahmet Muhip Dıranas'ın bu dizelerinde numaralanmış sözlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. söz, birleşik yapıldır.
- B) II. söz, birden fazla yapım eki almıştır.
- C) III. söz, hem yapım hem de çekim eki almıştır.
- D) IV. söz, belirtme eki almıştır.
- E) V. söz, bir belirtme sıfatıdır.

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 5

1. I. İngiliz bilim insanları yaşlanmış, işlevini yitirmiş ve “zombi”leşmiş hücreleri seçerek, sağlıklı olanlara zarar vermeden yok eden yepyeni bir hücre üretti.
- II. Ölmeyen ancak normal hücreler gibi mevcut işlerini de yapamayan zombi hücreler; kireçlenme, damar tıkanıklığı, bunama, nörolojik dejenerasyon, kanser gibi hastalıklara kapı aralıyor.
- III. İnsan, gençken zombi hücreleri onarabilirken yıllar içinde bağışıklık sistemi yaşlandıkça onarma işleminin yavaşlamasına paralel olarak zombi hücrelerin sayısı vücutta arttıkça artıyor.
- IV. CUDC-907 diye bilinen molekülün hem kansere hem de kanserin nüks etmesine çare olabileceği *Aging* adlı bilimsel dergide geniş bir araştırma sonucuyla ortaya kondu.
- V. *The Independent* gazetesinin haberinde CUDC-907'nin yaşlanma karşıtı yeni tedavilerin önünü açabileceği büyük bir müjde olarak belirtildi.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlelerin nesnesi sıfat tamlamasıdır.
 B) II. cümlelerin öznesi sıfat tamlamasıdır.
 C) III. cümlelerin öznesi isim tamlamasıdır.
 D) IV. cümlelerin nesnesi sıfat tamlamasıdır.
 E) V. cümlelerin yer tamlayıcısı isim tamlamasıdır.

2. Büyük Patlama, evrenin doğuşuna yönelik soruya kabul görmüş bir açıklama getirmiş; söz konusu olayı takip eden I genişleme ve soğuma sürecinde olup bitenleri bu sayede III büyük bir doğrulukla tahmin edebiliyoruz. Ama nötrinoların ilk dönemlerdeki varlığı hâlâ dolaysız deneysel doğrulanmanın elinden sıyrılmayı başarıyor. Patlamadan yaklaşık 2 saniye sonra termal dengeye ulaşan nötrinoların, diğer parçacıklarla bağlarından kurtuldukları varsayılıyor. IV
- O zamandan bu zamana uzayda rahatça dolaniyor olmaları V gerekiyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İçinde yaşadığımız yeryüzü gezegeni bir şeyler yapmak I II isteyip de bu isteğini gerçekleştirme yollarını arayanlar için III bir bakıma fırsatlar denizidir. Ama inci ve mercan çıkarma arzusunu denize dalma korkusundan dolayı bastıran kişi- IV V ler için böyle bir denizin bir çölden farkı yoktur, onlar da görür bir şeyler: serap, serap, serap...

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapım ve çekim eklerini birlikte almış bir sözcük değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Dağıtım sorunu, dergi ve kitap konusunun çözüme bir türlü kavuşmayan sorunudur. (II) Şimdi maliyetlerin artmasıyla birçok kitap mağazasında dergi bulunmuyor. (III) Bazı önemli dergiler kapandı, bazıları ise zararına da olsa ayakta kalmaya direniyor. (IV) Bu, şu anlama geliyor: Okuyucu, edebiyatın günlük seyrini takip edemiyor, nabzını tutamıyor. (V) Bu yıl 90. yılını kutladık *Varlık* dergisinin ama bunun kim ne kadar farkında?

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim tamlaması yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Ormanlı, koca bir dağın eteğinden Ceyhan Irmağı'na doğru üç tepecik ve dört vadi uzanıyordu. Vadi içlerindeki düzlüklerde etli toprak vardı. Bu topraklarda hormonsuz, pestisitsiz yetişen sebzelerin, meyvelerin apayrı bir tadı vardı. "İnsan, yediğinden ibarettir." kuralı, gereğini icra ediyordu: Burada yaşayan insanlar da hormonsuz, doğal insanlardı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Miktar zarfı
B) Küçültme adı
C) Pekiştirilmiş sıfat
D) Bağlaç
E) Edat öbeği

6. I. Din veya felsefe, insanın ölüm denen ürkütücü olguyu soğukkanlılıkla karşılamasına yardımcı olur. (Özne-yer tamlayıcısı-yüklem)
II. Düşünce (fikir) adı verilen ürünü beyin hücrelerine ulaşan elektrokimyasal uyarılara verilen biyokimyasal tepkiler ortaya çıkarır. (Nesne-özne-yüklem)
III. Gündüzleri korkarak yaşayan insanlar, rüyalarında çok cesur davranırlar. (Özne-yer tamlayıcısı-zarf tümleci-yüklem)
IV. Aykırı düşünmenin yok oluşu, düşünsel gelişimin ve keşiflerin yolunu tıkayan zincirleme trafik kazasıdır. (Özne-yüklem)
V. Beynin altyapısı olan donanımı duyu organları ve loblar oluştururken üst yapısı olan işletim sistemini zihin ve akıl oluşturur. (Özne-zarf tümleci-nesne-yüklem)

Numaralanmış cümlelerin hangisinin öge sıralaması araç içinde yanlış gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Hititler, Kızılırmak Nehri'nin çevresindeki geniş ve verimli arazilerde tarım ve hayvancılığı geçim kaynağı hâline getirmişlerdi. (II) Tarım arazilerini sulamak için barajlar, sulama kanalları ve göletler inşa etmişlerdi. (III) Hitit mahkemeleri, tarım arazilerine, ekili tarlalara ve meyve ağaçlarına zarar verenleri çok ağır biçimde cezalandırıyordu. (IV) Hititler, kıtlık zamanlarında orduyu ve halkı korumak amacıyla tahıl ambarları yapmaya da yönelmişlerdi. (V) Hititler, başkentleri olan Çorum'da 2 metre derinliğinde 12x18 metre boyutlarında 11 adet tahıl deposu yapmışlardı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yüklem geçişsiz bir fiilden oluşmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. İnsan, yüz yüze iletişim kurduğu birine karşı kötülük düşünemez ve benmerkezci davranamaz.
II. Onun verdiği insanüstü çaba, beni git gide ona bağlamıştı.
III. Beklersin, umarsın, çabalarsın olmaz; sonra birdenbire kesilmeye başlayan umudu yeşerten bir şey olur.
IV. Aramızdaki küçük problemin büyümesini önlemek için bire bir görüşüp baş başa bir yemek yiyecektik.
V. Altüst olan duygu durumumu düzeltebilmek için çok sevdiğim bir şey yaptım: Seyahate çıktım.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Çok önemli bir ilke var (I) Belli bir amacınız olmadan herhangi bir şeyi düşünemez ve yapamazsınız. Pekî, amacınıza ulaşmak için ne gerekir? Bence amacın yanına iki şey daha koymak gerekir (II) yetenek ve onun düzeyini bilme içgörüsü. Öyleyse gelecek için yapılan hazırlıklarda çocuklara amaç yükleyin (III) Bunu asla ihmal etmeyin. Amaç yükleme, misyon oluşturma işlerini gerçekçi biçimde yapmak zorundayız. Çocuğa yeteneklerinin altında veya üstünde bir görev yüklersek, bir tutku, bir amaç oluşturursak iki şeyden biri ortaya çıkar (IV) kendini gerçekleştirememek veya başarısız olup yıkıma uğramak. Çocuğun ilgilerini, eğilimlerini, yeteneklerini açık biçimde gösteren çok önemli bir olay vardır (V) oyun. Ama oyunlar da eğitici-lerin ve ebeveynlerin keyfî uygulamalarından ve gelişigüzel fikirlerinden ibaret olmamalıdır.

Bu parçada yay ayrıçla belirtilen yerlerden hangisine farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Neden ve nasıl dönüyor dünya
Dönüp dönüp geliyor ocakta zemheri
Her şubat yoruyor kalbimi, neden?
Mahcubiyetim, meczupların eğlencesi,
Oluyor işte, oluyor nisan gelincikleri kızarınca...
Zannımı, şüphemi alıp gitsin bir şey deyince
Neden doğuyor / doğuruyor / Gün/eş

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması
B) Ünsüz türemesi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz yumuşaması
E) Ünlü düşmesi

11. İkinci kelimesi veya her iki kelimesi anlamını koruyan birleşik kelimeler -renk sıfatıyla kalıplaşanlar hariç- ayrı yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırılıktan doğan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Patlıcanın en güzel hâllerini sergileyen iki yemek biliyorum: karnıyarık ve imambayıldı.
B) Kurak bölgelerde biten ve develerin geveleyerek susuzluğunu giderdiği bir bitkidir deve dikenî.
C) Başıbozuk metinlerin başıboş cümlelerine gelişigüzel fırlatılmış, bağlamsız bir sözcüksün sen.
D) Yürüdüğümüz keçi yolunun eğimi çok fazlaydı, düşmemek için dikkatli yürüyor ve etraftaki güzelliklere bakamıyorduk.
E) Bahçemdeki karadut, bizim şerbet yaptığımız zamanların hatırasını yaşatmak istiyordu ama karatavuklar buna müsaade etmiyordu.

12. • Özel isme getirilen tamlayan (ilgi durumu) ekiyle diğer durum iyelik ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
• Özel olarak vurgulanmak istenen kelimeler ve kelime grupları tırnak içine alınır.
• İki den fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde öz neden sonra noktalı virgül kullanılır.
• Bir kelimenin kendisinden sonraki kelime veya kelime grubuyla yapı ve anlam bakımından ilgisinin olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için virgül kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi noktalama işaretleriyle ilgili bu kurallardan birine örnek gösterilemez?

- A) Mağrur Babil'in, üstünde savaş arabaları için yol olan duvarını ve Alpheus'taki Zeus Heykeli'ni ve Asma Bahçeleri'ni orijinal hâllerıyla görmek isterdim.
B) Antik Çağ'ın "yedi harika"sından biri de eski adı Apasas olan Efes'teki Artemis Tapınağı'dır.
C) Efes; tarihî, doğal, kültürel varlıkları ve Meryem Ana Evi sayesinde dünyaca tanınıyor hatta buradaki bazı mekânlar, Hristiyanlar için hac mekânı sayılıyor.
D) Arvalya Höyüğü ve Çukuriçi Kazı Alanı; iğneler, ağırsaklar, obsidyen ve çakmak taşları, deniz kabukları, öğütme ve perdah aletleriyle taş ve bronz baltalar gibi birçok eşyaya ev sahipliği yapıyor.
E) Helen hakimiyeti başlamadan önce büyük ana tanrıçanın adı Kibele idi; Helenlerden sonra bu isim, Artemis ile yer değiştirdi.

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 6

1. (I) Derviş gönüllüdür zeytin ağacı. (II) Bilen bilir, nazlanmak yoktur onun kitabında. (III) Öyle olmasa dağ bayır, gümüş renkli zeytin denizi olur muydu Akdeniz'de, Ege'de? (IV) Ah delice ağaç, derviş gönüllü ağaç, nicedir senin saldıgın sevdadır içimde yanan? (V) Yabani zeytine "delice" denir ki meftun olduğum bir kelimedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlelerin öznesi belirtisiz isim tamlamasıdır.
B) II. cümlelerin yer tamlayıcısı belirtili isim tamlamasıdır.
C) III. cümlelerin öznesi zincirleme isim tamlamasıdır.
D) IV. cümlelerin yüklemi sıfat tamlamasıdır.
E) V. cümlelerin dolaylı tümleci sıfat tamlamasıdır.

2. Tavanı kağşamış bir konaktayız

Duvarlar han döşeli, yorgan-döşeksiz

Deniz deniz örtünmeyi çekiyor canım

Doldurdukça alan kirli çıkıda daha neler kışlar?

İnsan metelikleri belleğimde

Onda zor ağarmış telekler var.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. posta arabalarından söz et bana

kan var bütün kelimelerin altında

Ezop'un şu lanetli dilinden söz et

umulmadık bir gün olabilir bugün

aslan kardeşçe uzanabilir kayalıklara

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. MÖ 8'inci yüzyılda yaşadığı sanılan Homeros'un kaleme

aldığı destanlarda da zeytin ağacına ilişkin tasvirler vardır.

Anadolu'nun Ege kıyılarını ziyaret eden Homeros bir gün zeytin ağaçlarının altında dinlenir ve ağaç, Homeros'un

kulağına fısıldar: "Herkese aidim ve kimseye ait değilim; siz gelmeden önce de buradaydım, siz gittikten sonra da burada olacağım."

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdaki-lerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Sıfat - fiil - edat - zamir
B) Zamir - isim - sıfat - zamir
C) Sıfat - isim - edat - bağlaç
D) Sıfat - isim - bağlaç - zamir
E) Zarf - sıfat - bağlaç - edat

5. O akşam her günden daha geç, daha yorgun gelmiştim. Gündüz hava pek sıcaktı. Baş ağrısı bana eski ve pis otelin aç tahtakurularını bile duyurmadı. Fakat sabahleyin zurna ve davul seslerine karışan naralar, türküler beni uyandırdı. Gözlerimi açtım. Tozlu ve soluk kırmızı perdelerden yakıcı bir güneş taşıyor, bütün odayı dolduruyordu. Pencereye yaklaştım. Dışarıda karmakarışık bir kalabalık dalgalanarak, kaynaşarak karşıdaki tepeciğe doğru akıp gidiyordu.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Pekiştirme sıfatı yer almaktadır.
B) Derecelendirme zarfı vardır.
C) Yer-yön zarfı bulunmaktadır.
D) Edat ve bağlaç kullanılmıştır.
E) Ek-fiilin iki farklı görevi örneklenmiştir.

6. (I) Amcam, oğlu Nihat Çanakkale’de şehit düştüğü günden beri beni onun yerine koymuştu. (II) Geçen sene de yengem kederinden öldü. (III) Şimdi bu talihsiz adam, saraya benzeyen köşkünde hizmetçileriyle oturur. (IV) Ara sıra kendisini görmeye giderim. (V) Ömrümde tanıdığım insanların en ahlaklısı, en faziletlisi amcamdır.

Numaralanmış cümlelerden hangisinin öge dizilişi “zarf tümleci - özne - yer tamlayıcısı - zarf tümleci - yüklem” şeklindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Bir saat sonra Papazbayırı’na çıkan dik yolu tırmanıyordum. (II) Hava çok güzeldi, gökte ufak bir duman bile yoktu. (III) Sırtlarda beyaz hudut kuleleri parlıyordu. (IV) Hafif bir rüzgâr estikçe sanki güneşin sıcaklığını artırıyor-du. (V) Bir sel yarıntısının içinde yürürken hayranlıkla etrafı seyreliyordum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?**

- A) Eski arkadaşlarından, hayat tarzından kendini azadettiği için okumaktan başka yapacak bir şeyi kalmadı.
B) Okumaya o kadar vakit ayırıyordu ki bunu yapan sıradan gözler olsa şimdiye on kere bozulmuştu.
C) Bir sürü kitap okudu ama içindeki huzursuzluk gitgide azalacağı yerde daha da büyüdü.
D) Etrafına, üç beş kitabına şefkatle baktı; yanında kalan yoldaşları sadece onlardı.
E) Her bir kitabın tek tek her sayfası bilgi âlemine açılan birer gözetleme deliği idi.

9. Zweig'in ısrarla Dosto'da görüp de hapse düşmüş olan diğerlerinde; Verlaine'de, Wilde'da göremediğini ifade ettiği şey budur işte (I) Kendi ızdırabında bütün bir beşeriyetin ızdırabını görerek bu yaradan korkmamayı öğrenmesi (II) Bu çok engin bir deneyim, herkese nasip olmayacak bir yaşantıdır (III) Fakat bedeli çok ağırdır. Sonsuz acılar içindeki evreni bir an içinde ve bütün varlığı ile benliğinde hissetmesi Dostoyevski'ye ilk belirgin sara nöbetini armağan eder (IV) Ve Dosto; o anda, oracıkta, ağzından köpükler saçarak yere yığılıverir (V)

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Zengin olmanın birçok yolu vardır, hemen hepsi de kötüdür. En iyilerinden biri tutumlu olmaktır ama bu da kusursuz değildir. Çünkü insanı cömert olmaktan, hayır işlemekten alıkor. Toprağı işlemek en tabii zengin olma yoludur. O zaman servet, toprağın, o büyük anamızın, bir nimeti olur. Ama bu iş ağır ilerliyor.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünlü daralması
C) Ünsüz yumuşaması
D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz düşmesi

11. Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbirini veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Bu kurala göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Türkiye'de kıyıya 200 metre mesafede köpek balığı tehlikesi yaşandı.
B) Bahar geldi mi bahçedeki can eriğinin altı mahallenin çocuklarıyla dolardı.
C) Açık öğretimin uzaktan öğretimden farkı derslerin canlı ders olarak yapılmamasıdır.
D) Akdeniz ormanlarından toplanan keçi boynuzu meyvelerini işleyip pekmez üretiyoruz.
E) Reklamlarda minicik geçen alt yazılar, tüketicileri aldatmaktadır.

12. • Kendinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul, teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.
• Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.
• Anlamı güçlendirmek için tekrarlanan kelimeler arasına konur.
• Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgülün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Peri masallarından, dev masallarından çocukluğumda bile pek hoşlanmadım.
B) Öyle başka, bambaşka, öyle kapanık ki içine ve titreyen dudaklarının çevresinde Karamazovların sapsarı kahkahası sallanmakta.
C) Puşkin koskoca bir Rus edebiyatının milâdıdır, der Nazan Bekiroğlu.
D) Haydi, oldu olacak şu yarım kalan işi tamamlayalım da efelik bizde kalsın!
E) Saman doldururken harara, ot biçerken ineğe, odun kırarken sobaya ve su verirken pamuğa dünyanın en metin insanıdır o.

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 7

1. (I) Epiktetos, birinci asırda yaşamış bir Yunanlı feylesoftur. (II) Sert, ilkeli köşeli ve soğukkanlı bir ahlâk felsefesi kurmuştur. (III) Ahlak konusunun üzerinde eski Stoacılar daha çok durmuştur. (IV) Stoacı yaşam biçimine uygun olarak öğretim ve entelektüel arayış içinde son derece sade bir hayat sürmüştür. (V) Kendi hayatlarımızın efendisi olmak, onun savunduğu temel düşüncedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangileri “özne ve yüklem”den oluşmaktadır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

2. (I) İstasyonun önü karanlıktı; atlarının renk ve şeklini, arabacısının yüzünü görmeden bir faytona atladık. (II) Şimdi ismini hatırlayamadığım fakat herhâlde palaslıkla alakası olan han bozması bir otelin önünde durduk. (III) Bize gösterilen odada, verilen kati teminata ve insanı sersem eden fitil kokusuna rağmen tahtakurularından uyuyup dinlenmenin mümkün olamayacağını tecrübelerimle biliyordum. (IV) Bir tek ümidim, ayakta duramayacak kadar yorgun oluşumdu. (V) Arkadaşım folklor tetkikleri yapmak, hikâye ve şiir toplamak için seyahate çıkmış genç bir âlimdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil örneği vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Uzanmış koca burun açık denize doğru,
Karanlıkla başlar bir dünya sevgisi
Deniz feneri parlar
Talihe aldırmadan kayalar üzerinde
Bulutlar birleşir alaca düzlüklerde
Çöker uzak limanlardan bir sis
Bir sıkıntı başlar karanlığında kaderin

Bu dizelerde aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

- A) Yönelme
B) Bulunma
C) Ayrılma
D) İlgî
E) Belirtme

4. Konak, çamurlu ve bozuk bir yolun sağına kurulmuştu.
I
Her yandan seller akıyor, erler sırayla yerlerine geliyorlar,
II
çadırlar kuruluyor, kazanlar indiriliyor, ötede beride ateşler parlıyordu. Bu kalabalığın arasında Tosun Bey'in al atıyla
III
süzüldüğü görüldü. İki konak geriden orduya yetişmişti.
IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdaki-lerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Sıfat - zarf - zamir - zarf
B) İsim - sıfat - zarf - isim
C) Sıfat - zarf - sıfat - isim
D) Sıfat - zarf - zarf - isim
E) Zarf - sıfat - zamir - zarf

5. Kapı açıldığı zaman hep birden içeri sokulmak istediler. İbrahim de aralarına karıştı, bir saat kadar da doktorun kapısında bekledi. Kimsenin sıra mıra dinlediği yoktu. On beş seneden beri bu hastanenin başhekimisi olan kırk beşlik Tatar yüzlü operatör, muayene odasının kapısını kendisi aralıyor, dışardakileri gözden geçiriyor; sanki yardımına o anda en çok muhtaç olanı arıyor, sonra eliyle bir işaret edip onu içeri alıyordu.

Bu parçada yer alan tamlamalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zincirleme isim tamlaması vardır.
B) Birden fazla sıfat tamlaması vardır.
C) Birden fazla belirtili isim tamlaması vardır.
D) Tamlayanı ortak isim tamlaması vardır.
E) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması kullanılmıştır.

6. (I) Gecenin yarısında bavulum elimde, ıssız sokakta, ortada kaldım. (II) Tekerlekler, atlar göçük sesler çıkarak uzaklaştılar hızla. (III) Yok oldular, âdeta bir yumuşaklığa dalıvermiş gibi. (IV) Kaskatı evlerin birbirine yaslanmış duvarları arasında sesler hiç yankılanmadı. (V) Çinko oluklar, çatılan kristal parıltılarla evleri çevreliyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?**

- A) Şu dünyada herbirmiz alnımızın teriyle ekmeğimizi çıkarmak zorundayız.
B) Konuyu saplandığı bu varoluşsal boyuttan çıkararak hafifletmek istedi.
C) Ona hayran olanlarımız pek çok ama onu hakıyla okumuş ve anlamış bulunanlarımız pek azdır.
D) Bugünden yarına yiyecek ekmeği olmayanlar için para ve mal her şeyden üstündür.
E) Fakat o bir çift gözü hayalinden, rüyasından hiçbir şey silemedi.

8. I. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başında ve sonunda kullanılır.
II. Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak veya ekleri göstermek için kullanılır.
III. Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır.
IV. *Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e* anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi kısa çizginin belirtilen görevlerinden herhangi birine örnek gösterilemez?

- A) Durum eki olan *-den*, tamlayan eki görevi üstlenebileceği gibi bazen yapım eki özelliği kazanabilir.
B) Mesela akrabalarından biri *-dayısının oğlu-* birkaç sene evvel İzmir'e gidip bir fabrikaya amele yazılmıştı.
C) Dün gece hava sıcaklığı *-3* dereceye kadar düşmüştü.
D) Birleşik sözcükler içerdikleri kelimelere bakmadan hecelenir: ha-nı-me-li, gö-kalp...
E) Manas Destanı'nda soy-dil-din üçgeni üzerinde araştırmalar yapmıştı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralması yoktur?

- A) İnsanlar eskiden iki vardiya hâlinde uyuyordu, belki de yeniden öyle yapmalıyız.
 B) Salon boşalmaya başladı, biz şiirler okuyup dinliyoruz.
 C) Yüzünü niçin saklıyor, üzüntüsünü okumamdan mı korkuyor?
 D) Bir adam, mütemadiyen telefonu açıp kapayarak ısrarla bir yeri arıyor.
 E) Anası sabaha kadar yavrusunun saçlarını tarıyor, düşünüyor, ürküyordu.

10. Bugün düne benziyor, yarın bugüne benzeyecek. Çeşit
 I
 çeşit güzellikler var yöremizde; güneş doğuyor, batıyor,
 II
 yıldızlar parlıyor. Karanlık, soğuk, kasırgalı gecelerin bile
 bir tadı var. Çiçekler açıldı, yarın solacak, hepsi ayrı
 III
 bir duygu veriyor kişiye. Akış, hayatta oluş, nefes
 IV
 alış ve bunları bir sonraki güne bir sonraki mevsime taşıyış
 güzel, hepsi de güzel ama hep biteviyelik içinde geçen
 bu güzellikler biktırıyor, biteviye ve tekdüze olduğu için
 V
 çirkinleşiyor.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisinin kullanım amacı diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Yer küre tarihi, oluşumundan günümüze kadar Dünya gezegeninin gelişimiyle ilgilenir.
 II. Kuzey yarım küre, Dünya'yı Ekvator hizasından bölen hayali bir düzlemin üstünde kalan yarısıdır.
 III. Yer yuvarındaki en eski kayaçlar, Kanada'nın Kuzey Amerika kratonunda bulunur.
 IV. Kanın her milimetreküpünde beş milyon kadar alyuvar bulunur.
 V. Kafatasında bir çukur içine yerleşmiş bulunan gözün yuvarlak bölümüne göz yuvarı denir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerde altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ara cümle kullanılmıştır?

- A) İnsan, çocukluk çağından kurtuldu mu yaşadığı günlerle gelecek günleri kıyaslamaktan kendini alamaz.
 B) Karışıklık, eğri büğrü oluş, ikide bir engelle karşılaşma, tıkanma, aksama, sinirleri bozmak için birebirdir.
 C) Her doğruyu söylemeye gelmezmiş; birtakım doğruları yaymamak, kamudan gizlemek gerekmiş.
 D) Gerçek, ne denli güzel ve çekici olursa olsun, hayalin süsleyip bezediği kurmaca dünyanın tahtına oturamaz.
 E) Yalnız yaşamının bir tek amacı var sanıyorum; o da daha başıboş, daha rahat yaşamak.

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 8

1. Ev sahibinin evi gözden kaybolunca ---- .

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse öge dizilişi “zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem” şeklinde olur?

- A) kabak dizili alçı duvarlar ortasındaki sokak gümüş ışıkla yıkanıyordu
- B) gün ışığında pejmürde, üstü sazlarla örtülü bir siva ve taş yığını olan köy görünüyordu
- C) sokaklarda çömelmiş rengârenk çorap ören kadınlar, alçak duvarlara dizilmiş kabaklar vardı
- D) Pembe Nine'nin evinin olduğu ıssız, dar sokağa saptım
- E) o an gümüş ışıklı gölgeleri uzaktan çağlayan Sakarya'nın füsunu içime doldu

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem sıfat-fiil hem zarf-fiil yer almaktadır?

- A) Kalın paltosuna bürünmüş Başkomiser Oçumelov, elinde pakette pazarın içinden geçiyordu.
- B) Arkasından bir polis memuru, biraz evvel el koydukları üzüm dolu bir kalburla sallana sallana geliyordu.
- C) O sırada bir köpeğin cıyıklamaya benzer havlaması işitildi.
- D) Kerestelerin yığıldığı bahçenin kapısı önünde, tarif edilen, yeleğinin düğmeleri açık adamı gördü.
- E) Adam sağ elini havaya kaldırmış, kanayan parmağını toplanan ahaliye gösteriyordu.

3. Her kitabın sahibinde ayrı bir hatırası, ayrı çağrışımları vardır. Birisini yıllar önce cebinizdeki son kuruşu vererek almış olabilirsiniz. Ötekini kenar semtlerden birinde, bir eski kitap satıcısının izbe dükkânında, genziniz yana yana tozlar arasından bulup çıkarmış ve ceketinizin astarıyla temizleyip almışsınızdır.

Bu parçada kullanılan sözcüklerin yapısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hem yapım hem çekim eki almış sözcükler vardır.
- B) Birleşik yapılı sözcük vardır.
- C) Fiilden türemiş isimler vardır.
- D) İlgi ekiyle türemiş sıfat vardır.
- E) Kurallı birleşik sıfat vardır.

4. (I) Yaşlı adam bir bacağı üzerinden öbürüne kaykılarak, gereksiz yere geriye dönüp bakarak kararsızlık içinde yürümesini sürdürdü. (II) Artık havanın keskin soğuğu kırılmış, ayağının altında karlar vıcık vıcık erimişti. (III) Yarım fersah ileride, tepenin üstünde küçük ilçe merkezi uzanıyordu. (IV) Ortalık ıpıssızdı, yalnızca hafif aksayan bir genç gidiyordu önünden. (V) O ise sırtında karısının hırkası, başında kasket, ineğine ikide bir bağırarak kasabaya doğru öksüre öksüre yürüyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde adı niteleyen bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Bazı sözcüklerin ayrı-bitişik yazımları bir kurala bağlı değildir; bunların yaygın yazılımları yani gelenekselleşmiş yazımları, doğru kabul edilir.

Buna göre yazım kurallarıyla ilgili aşağıdaki saptamalardan hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) Özçekim, özveri, özveren, özdeyiş, özeser, özsever, özbeslenen, özbeöz bitişik; öz eleştiri, öz geçmiş, öz su, öz güven, öz denetim, öz yaşam öyküsü, öz saygı, öz yapı ayrı yazılır.
- B) İlköğretim, ilköğrenim, ortaöğretim, ortaöğrenim, yükseköğretim, yükseköğrenim, anaokulu bitişik; ana sınıfı, yüksek lisans, açık öğretim, açık lise ayrı yazılır.
- C) Halk bilim, toplum bilim, dil bilgisi, dil bilim, bilim kurgu ayrı; gökbilim, yazınbilim, sesbilgisi bitişik yazılır.
- D) Öngörü, önayak (olmak), önsezi, öngörmek bitişik; ön yargı, ön söz, ön seçim, ön izleme, ön ödeme, ön deyiş, ön deyiş ayrı yazılır.
- E) Adamotu, adamkökü, semizotu, dereotu, çöreotu bitişik; çörek otu, ayrık otu, eğrelti otu ayrı yazılır.

6. Herkesin bir yas tutuşu var hayatta; kimi konuşarak, kimi susarak, kimi sessizliğe gömülerek, kimi gürültüye boğularak acısını kucaklıyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Belgisiz zamir
- B) İsim-fiil
- C) Zarf-fiil
- D) Edat
- E) Çekimli eylem

7. (I) *Monte Cristo Kontu*, kültür dünyasına tüketilmesi imkânsız bir arketip armağanetmiştir. (II) Sinemaya, tiyatroya, televizyona, bilgisayar oyunlarının uyarlanmış, hakkında besteler yapılmış bu eser, Restorasyon Dönemi'nde geçer. (III) İftiraya uğrayan Denizci Edmond Dantes, bu şüphe girdabında sevgilisi Mercedes'i, babasını, özgürlüğünü bir anda kayıp eder. (IV) Acı, korkunç tecrübelerle dolu bu dönemde takılıp kalmıyan Edmond, kaderin cilvesi ve azimle kurtulmayı başarır. (V) Artık güçlü, bilgili ve zengin biridir ve aklında tek bir şey vardır: Tanrı'nın adaletinin gereğini yapmak.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Ahmet Haşim'in yemezse öleceği yemek domatesli pilavdır. Alman Hastanesinde yattığı sırada () haşlamadan başka her şey yasak edildiği hâlde () gizlice hastanenin mutfağına sızmış ve akşamdan kalan domatesli pilavı midesine indirmiştir () "Ne yapıyorsun Haşim?" diye çıkışan dostu Yusuf Ziya'ya da "Nasıl olsa öleceğim, bari ağız tadıyla öleyim ()" demiştir.

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (;) (:) (!)
- B) (,) (,) (,) (!)
- C) (,) (,) (;) (.)
- D) (,) (;) (:) (.)
- E) (;) (,) (;) (!)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

- A) Apollo projesine ait eşyalar, Smithsonian Ulusal Havacılık ve Uzay Kurumu'nun müzesinde sergilenmektedir.
- B) 29 Temmuz 1958'de ABD Başkanı Eisenhower, Ulusal Havacılık ve Uzay Kanunu'nu imzalayarak NASA'yı kurdu.
- C) NASA, Amerika Birleşik Devletleri'nin uzay programı çalışmalarından sorumlu olan kurumdur.
- D) NASA, Ay'a dönük Apollo uçuşlarında, uzay istasyonu ve uzay mekiği gibi çalışmalarla ABD'nin uzay çalışmalarına yön vermiştir.
- E) Uzun vadeli sivil ve askerî roket çalışmaları da NASA'nın çalışma alanları arasındadır.

10. Sinema salonu sahipleri oylattığı filmin kısa olmasını

tercih ediyor, film ekipleri de dizilerin uzunluğundan şikâyetçi. Süre 45 dakikaya inerse yaptıkları işin kalitesinin artacağını

söylüyorlar. Talepleri bir türlü hayata geçemiyor. Bir yanda

televizyon kanalları, bir yanda yapımcılar, bir yanda reklam verenler var. Temsilcileriyle görüştüğümde anlıyorum ki ekonomik çıkarların getirdiği bir fasit daire var ortada.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisinde hem ünlü düşmesi hem ünsüz benzeşmesi hem de ünsüz yumuşaması vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Vay canına, şu hâle bak (I) Kendisini karşılamayı ne kadar da çok istemiştin fakat geldiğinden ne yazık ki haberim olmadı (II) Demek bu köpek onun? Ne kadar memnun oldum! Al, götür... Ne kadar da şirin, cici şey (III) Hiç parmak ısırarak hâli var mı şu minnacık hayvancağızın? Hah hah ha? Gel bakayım oğlum, gel, titreme artık! Kuçu kuçu... Hırr... Küçük yaramaz bir parça kızgın (IV) Ne tatlı köpek yavrusu, Yarabbi (V)

Bu parçada yay ayrıyla belirtilen yerlerin hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öğelerine yanlış ayrılmıştır?

- A) Etrafı kapatan dik, sivri dağlar / duman ve bulut sarılı kocaman başlarını birbirine dayayarak / çoktan / uykuya dalmışlardı.
- B) Burası / en yakın kasabaya iki gün uzakta, çıplak, yolsuz, viran bir köy idi.
- C) Kısa bir kılıç sırtı gibi parlayan ince bir dere / ayvalıklar, elmalıklar ortasında / yemyeşil / görünüyordu.
- D) Irmaktan su taşıyan çocuklar / dağ yolunda / bir ihtiyar adamın yattığını / haber verdiler.
- E) Telgraf direklerinin sıralandığı beyaz düz bir şose / kıvrıla kıvrıla dönerek / dağlara / tırmanıyordu.

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 9

1. İnsanın içindeki adalet duygusunu köreltirse insanın kendisine ve diğer insanlara duyduğu saygı yok olur.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi bu cümle ile aynıdır?

- A) Bütün yorgunluğuna, içindeki bütün karanlığa rağmen yüreğine bir yerlerden bir ışık, bir aydınlık sızıyordu.
 B) Birkaç gün sonra, bir ikindiüstü Aladağ'ın eteklerinde gök delinmiş gibi bir yağmur boşandı.
 C) O gün Aladağ'ın derin, uzun ormanlıklı, kayalık koyağı tepeden tırnağa yankılandı.
 D) Uzun bir süre böyle hızlı, soluk soluğa yürüdüktan sonra ayakları yavaşladı.
 E) Şimdiye dek onun benden bir şey istediğini, verdiğim herhangi bir şeyi kabul ettiğini bilmiyorum.

2. (I) Sokağın köşesindeki evin arkasında çeşit çeşit ağaçları olan büyük bir bahçe vardı. (II) Bahçenin kenarından geçen dereye çocuklar, fıçı çemberlerinin keskin taraflarını vurarak bir karıştan derin olmayan suda balık avlamaya çalışırlardı. (III) Ön taraftaki meydanda mahallenin neredeyse yüz yıllık bulgur değirmeni vardı. (IV) Büyük bir taş çanağın üzerinde tahta kollar vasıtasıyla döndürülen, yine taş bir yuvarlaktan ibaret olan bu değirmeni, kadınlar gülüşüp oynasarak çevirirlerdi. (V) Biraz ileride, derenin bir parça genişleyip derinleştiği yerde mahallenin büyükçe çocukları ördek dövüştürürlerdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil örneği vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat yapıcı diğerlerinden farklıdır?

- A) Taa kışa kadar hiçbir yerden, hiçbir ses çıkmadı.
 B) Kol düğmeleri madenî olduğu için yeşilimtırak lekeler bırakırdı.
 C) Ev ev dedikleri, toprak zeminli odadan ibaretmiş.
 D) Tavanın kalaslarında birkaç koçan mısır sallanıyordu.
 E) Köşede elleri kınalı bir kadın oturuyor, gelen gidene sesleniyordu.

4. Dünya'nın doğal harikalarından biri olarak sayılan kuzey

I

ışıkları genellikle kuzey yarım kürede görülüyor ve buradan

II

seyredilme imkânı buluyor. Kuzey kutup ışıkları eylülden ekime ve marttan nisana kadar olan dönemde kendi-

III

liğinden ortaya çıkıyor. Bir başka adı da Aurora Borealis olan bu ışıklar, adını Roma şafak tanrıçasının adı Aurora'dan

IV

ve Yunanca kuzey rüzgârı anlamına gelen Boreas'tan alıyor.

V

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi tamlama değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öğelerine yanlış ayrılmıştır?

- A) Kendini / bu şehrin korkunç akıntısından / etrafında ördüğü bu soğuk duvarla kurtaracağını / sanıyordu.
- B) Biraz daha yürüdükten sonra / çivitli kireçle badana edilmiş olan ev / göründü.
- C) Bahçe duvarının üstünden / iri bir incirin dalları / sokağa doğru / uzanıyordu.
- D) Karanlık ve dar yollarda / ellerinde cam fenerlerle komşudan dönen kadınlara ve birkaç sarhoşa / rastladı.
- E) İri yağmur damlaları / derenin yuvarlanan sularına düşerek / orada / küçük ve hemen kaybolan halkalar / bırakıyordu.

6. İki küçük dere; kasabanın içinden ve kaldırımlı sokakların ortasından gelerek, Aşağıçarşı'da birleşerek, biraz ileride kasabayı yalayıp geçen Büyükçay'a kavuşuyordu.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yapısına göre girişik birleşik cümledir.
- B) Anlamca olumlu bir cümledir.
- C) Yüklemine göre fiil cümlesidir.
- D) Öge dizilişine göre kurallı cümledir.
- E) Yüklemi geçişli bir fiildir.

7. İkinci kelimesi *-dı (-di / -du / -dü, -tı / -ti / -tu / -tü)* kalıplaşmış belirli geçmiş zaman ekleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) İstanbul'un çıtkırdımdı hanımlarıyla benim gibi bir kaba asker geçinemez.
- B) Kiraladıkları otlakların sahibi yıllardır Manastır'a yerleşmiş bir mirasyediydi.
- C) Gecekonduunun ışıkları yanıyor ve her şey yolunda görünüyordu.
- D) Yeşillere bürünmüş girintikıntılar, ak köpüklü dalgalarla oynamaktadır şimdi.
- E) Mısırlar, gündöndüler bozulmuş, içi tezekle sıvalı harmanlara getirilmişti.

8. (I) Biraz sonra Alanyalı Kâzım, Şube Reisi'nin oğlu Vasfi, Vasfi'nin kız kardeşi Meliha ve Şerif Efendi'nin oğlu Ali gelecekti. (II) Hep beraber bir araba tutup Akçay iskelesine gitmek istiyorlardı. (III) Fakat bu sırada Ali geldi, Kâzım'a babasının öğle yemeğinden evvel izin vermediğini söyledi. (IV) Öğleye kadar vakit geçirmek için bayram yerine gitmeye karar verdiler. (V) Yusuf, Muazzez ve Ali, her üçü de yepyeni elbiselerini giymişlerdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Kaymakam'ın yüzü, I lambanın sarı ışığı altında olduğundan daha uzun görünüyordu. Gümüş gibi beyaz saçları demet demet şakaklarına dökülüyor, II kirli bir renk alıyordu. Sakalları birkaç saat içinde uzamış, III uzun parmaklı ellerinin üzerinde mor damarlar peyda olmuştu. İçerisi ve kenarları kanlanan gözleri etrafa bakıyor, IV ama hiçbir şeyin farkında değilmiş hissini veriyordu. Bakışları, V birkaç kere kendisine sitemli gözlerle bakan Hulusi Bey'e tesadüf etti.
- Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden (,) hangisinin kullanımı yanlıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Alçalan bulutlar bir büyü fısıldıyor
I II
Sünbüller, çiğdemler, mormenekşeler
Can buluyor koyaklarda
Geciken bahara
III
Sitemli sitemli bakıyor böğürtlen kuşu
Devinen, dönüştür doğada
IV
Bir doğum telaşı
V

- Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangilerinde herhangi bir ses olayı yoktur?**
- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

11. Tek tük geçenler dönüp ona bakıyorlar () Kılığı düzgün bir adamın sokakta simit yemesi yasaktır () bütün yasaklar gibi bunun da bir kaçamak yolu yok mu () Simidi kır, cebine sok () Tek elinle bir lokma koparıp kimseye sezdirmeden ağzına at () Ama ben dişlerim sağlamken ısıracağım.

Bu parçada yay ayraç içine sırasıyla getirilmesi gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) (;) (,) (!) (.) (.)
B) (.) (,) (?) (!) (!)
C) (.) (,) (?) (.) (.)
D) (;) (:) (!) (.) (.)
E) (.) (,) (?) (...) (...)

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?
- A) Toprak kıvıldıyor yavaş yavaş
Gün doğuyor şehrin üzerine
B) Şarkılar söylemişim pencereden
Uyanıp uyanıp yine dalmışım
C) İnsan bu su misali kıvrım kıvrım akar ya
Bir yanda akan benim öbür yanda Sakarya
D) İstanbul gözlerin gibi pırıl pırıldı
Denizin dibinden geçen balıkları gördüm
E) Sükûn bir gemi olur, gece bir deniz şimdi
Kı geçer dalgaları içimden serin serin

ÖNGÖRÜ DENEMELERİ - 10

1. (I) Yağmur yağmak üzereyken yürüyerek sinemaya gidecekti. (II) Yüksekaldırım'ı tırmanıp Tünel'e varınca köşelerinden birinde kitapçı, ötekinde bakkal dükkânı olan sokağa saptı. (III) Sokağa döner dönmez çevresindeki gürültüyü yitirir gibi oldu. (IV) Eskiden haftada üç dört gün yolu burada biterdi. (V) Durup sağ ilerisindeki yapılardan birinin büyük pencereyi üst katına baktı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde farklı bir öge vurgulanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Araba devrilince yol gösteren çok olur.
II. Acıkan doymam sanır, susayan kanmam sanır.
III. Alışmış kudurmuştan beterdir.
IV. Ava gelmez kuş olmaz, başa gelmez iş olmaz.
V. Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır.

Numaralanmış atasözleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I.de zarf-fiil ve sıfat-fiil grupları vardır.
B) II.de özne görevinde adlaşmış sıfat vardır.
C) III.de özne ve dolaylı tümleç görevinde sıfat-fiil vardır.
D) IV.de cümlelerin nesnesini niteleyen sıfat-fiil vardır.
E) V.de özne görevinde isim-fiil grubu vardır.

3. Geceler haram oldu bak bu aralar

I

Daha da kanmam basit o numaralar

II III

Seni unuttum kapandı yaralar

Özlersen arama kapalı kapılar

Yanar yanar yürek uğruna aşkın

IV

Yalan yalan çoktan sınırı aşkın

Aman aman aman bu sabır taşı

V

Zaman zaman zaman özlersin aşkı

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinde ek-fiilin geniş zaman kipinin üçüncü kişinin eki olan bildirme eki düşmüştür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Mutlu olduğumuzda mutlaka iyi bir insan oluruz ama iyi insan olduğumuzda her zaman mutlu olamayabiliriz.

Bu cümlede aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi yoktur?

- A) Sıfat B) Zarf C) İsim
D) Fiil E) Zamir

5. (I) Yatak odasına ölüm sessizliği çökmüştü. (II) Odada göze çarpan her şey biraz önce yaşanan kasırgayı, kasırganın yıkıntılarını anımsatıyordu. (III) Taburenin üzerinde bir yığın şişenin, kavanozun arasında duran mum ile konsolun üstündeki büyük lamba bütün odayı parlak bir aydınlığa boğuyordu. (IV) Pencerenin önündeki karyolaya gözleri açık, yüzü şaşkınlık anlatan bir oğlan çocuğu yatırılmıştı. (V) Odadaki her şeyin öylece donup kalışında, annenin duruşunda, doktorun umursamaz yüzünde insanın içine dokunan, çekici bir şey vardı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde çekimli fiil yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bir işle severek uğraşan her insan, ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse öge dizilişi “özne - zarf tümleci - nesne - yüklem” şeklinde olur?

- A) her zaman hayatının her anından zevk alır
B) bütün toplumlarda o işe damgasını vuracak eserler ortaya koyar
C) kendinden sonra gelenlere yol açıcı birtakım izler bırakır
D) özentiye kapılmadan karşılaştığı güçlükler ile uyguladığı metotları yazmalı
E) zorlu yollardan geçerken başkaları kadar kötümser olmaz

7. • Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
• Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
• Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.
• Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.

Aşağıdakilerin hangisinde virgül belirtilen görevlerinin dışında kullanılmıştır?

- A) Evimizin arkasındaki küçük bahçemiz; güller, karanfiller ve lalelerle baharın en güzel renklerini sunuyordu bize.
B) Bazen günlerce dili tutulan birine dönüyor, sokağa öylesine girip çıkıyor.
C) Surların üstünde büyüyen ufak ağaçlar, bir bahar havası içinde eli kolu bağlı olmanın bütün acılarını içime dökerdi.
D) Hayhay, istediklerini bugün içinde yerine getirmek için elimden geleni yapacağım.
E) Vazgeçmek huyu olmadığından güneş batır batmaz kapıda belirdi; ertesi akşamlar yine, yine, yine geldi.

8. Türkçede birleşik kelimeyi oluşturan öğelerin bütününde ya da sondaki kelimedede anlam değişmesi olmuşsa bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Daha yakın zamanlarda, canlı türlerin neslini tehlike altına alan fildişi ticaretine yönelik kısıtlamalar ve yasaklar getirilmiştir.
B) Bu akşam vapurdumanı gözlüğü altında parlak ve faal duran gözleri sanki biraz gölgelenmiş, daha ziyade koyulaşmıştı.
C) Yedi yıldızdan oluşan Büyükanıt'ya halk arasında Yedikardeş denir.
D) Cemil Behçet, yine bir yaz günü Çamlıman'ından adayavrusu bir kayıkla İstanbul'a geliyordu.
E) Bu mevsimde Boğaz'da sarıkanat çıkar, çok lezzetlidir, kaçırmayalım.

9.

Isparta'nın merkeze bağlı Bozanönü köyünde önemli bir tarım yatırımı yapıldı: Kuşkonmaz dikimi töreni icra edildi. Ülkemizde son yıllarda marketlerde görmeye alıştığımız kuşkonmaz bitkisi, 400 dönüme dikildi. Artık Isparta (I) Avrupa (II) Uzak Doğu ve Amerika'ya kuşkonmaz ihraç edecek. Eşsiz lezzetinin yanı sıra bünyesinde barındırdığı vitaminler açısından vazgeçilmez bir sebzedir kuşkonmaz (III) üretimi ise talebin çok çok altındadır. Bunun farkında olan tarım koordinatörleri (IV) bunun bir başlangıç olduğunu ve 600 dönümlük ikinci aşama yatırımın üç ay sonra yapılacağını vurguladılar. 2023 yılı üretimimizin 500 ton olduğu (V) sadece Almanya'nın kuşkonmaz talebinin ise 130 bin ton olduğu düşünülürse daha katetmek zorunda olduğumuz yolun çok olduğu anlaşılır.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Bilinen ilk güneş saatini Mısırlılar yapmıştır. Genel olarak rastlanan yatay güneş saati tasarımlarında dikey olarak yerleştirilmiş bir çubuğun gölgesi, yatay yerleştirilmiş bir yüzeyde günün saatlerini gösteren kadrana düşer. Güneş gökyüzünde ilerledikçe çubuğun ucunun saat üzerinde bıraktığı gölge, farklı saat çizgilerine denk gelecek şekilde hareket eder.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Kaynaştırma ünsüzü
B) Ünsüz değişimi
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünlü türemesi

11. -r / -ar / -er, -maz / -mez ve -an / -en sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki kalıplaşmamış birleşik kelimeler ayrı yazılır ama kalıplaşma varsa bu kelimeler bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Ama bunun lafını bile etmiyor, çokbilmiş görünmek istemez.
B) Her gün cankurtaran bu insanlar daha fazla saygıyı hak ediyordu.
C) İlginç bir sonuç da çevreciliğin barışsever akımlarla çakiştığıdır.
D) Güngörmez, rutubetli mezbele hâlini almış aralıklardan sefaletin kokusu sızıyordu.
E) Bahçedeki dinamonun akımtopları arızalandı, su çıkaramıyoruz.

12. (I) Güneş saati Güneş'in gökte çizdiği harekete göre yerde bıraktığı bölgenin biçiminden yararlanılarak yapılan bir çeşit basit saattir. (II) Yere bir çubuk dikmek ve onun verdiği gölgeyi izlemekle zaman hakkında bir fikre varmak mümkündür. (III) Zaman kavramı insan için her yüzyılda değerli olmuştur. (IV) Bunu anlamak için eski zamanlarda yapılan güneş saatlerine bakabilirsiniz. (V) Belki günümüzdeki gibi hatasız değillerdi fakat o yıllar için ihtiyaçları karşıladığı bir gerçekti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle kurallı, olumlu isim cümlesidir.
B) II. cümle yapıcı bağlı, kurallı bir isim cümlesidir.
C) III. cümle basit yapılı, kurallı bir fiil cümlesidir.
D) IV. cümle yapıcı birleşik, öge dizimine göre kurallı cümle, yüklemine göre fiil cümlesidir.
E) V. cümle bağlı ve bağımlı cümledir.

V. Kazanım Pekiştirme Denemeleri

Bu bölümde yer alan denemelerle kavranması zor ama sorulma düzeyi yüksek kazanımların iyice kavratılması ve tekrar edilmesi amaçlanmıştır.

Bu bölümü çözüp çözümleyen öğrenci; dil bilgisinin sınavlarda önem verilen, öğrenilmesi zor olan ve çabuk unutulmuş kazanımlarıyla ilgili farkındalık kazanır.

2020 / TYT 12. SORU

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Bu araştırmada bizi şaşırtan bulgu, çevreciliğin barışsever akımlarla çatışmasıdır.
- B) O kadar merhametlidir ki yakın arkadaşları arasında karınca-incitmez olarak anılır.
- C) Başkent'in ortasındaki gökdelenler, etrafındaki binaları yutacakmış gibi duruyordu.
- D) İnsanlar, çokbilmiş olarak tanınan kişilerle arkadaşlık kurmaktan uzak dururlar.
- E) Orada yaşamamış, o insanlarla hiç bağ kurmamış gibi ne değerbilir ne yol yordam.

“-an/-en, -r/-ar/-er/-ır/-ir, -maz/-mez ve -mış/-miş sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır.” kuralına göre;

A şıkkındaki barışsever,

B şıkkındaki karıncaincitmez,

C şıkkındaki gökdelenler,

D şıkkındaki çokbilmiş,

bitişik yazılır.

Ancak E seçeneğinde “değerbilir” kullanıldığı bağlama bakılacak olursa bir sıfat göreviyle kullanılmamış, “Ne değer bilir ne yol yordam.” olarak kullanıldığından birleşik sözcük yapısı oluşturmamıştır.

2021 / MSÜ 8. SORU

Orta Asya'nın kurak bozkırlarında soyu kritik derecede tehlike altında bulunan, kısa fil hortumuna benzeyen ilginç

I

burunlu canlılar yaşar: Sayga antilopları. Bunlar, insanlar-

II

dan ve yerleşim yerlerinden çok uzak yerlerde yaşamayı

III

IV

tercih eder. Buna rağmen aşırı avlanma, yaşam alanlarının

V

tahribatı ve tarımsal faaliyetler gibi insan kaynaklı etkenler varlıklarını tehdit ediyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem de çekim eki almıştır?

A) I ve II

B) I ve V

C) II ve IV

D) III ve IV

E) IV ve V

AKILLI ÇÖZÜM

I. sözcükte alt-ı-n-da iyelik ve durum eki bulunduğundan yalnızca çekim eki vardır.

II. sözcükte can-lı-lar isimden isim yapan ek ve çoğul eki bulunduğundan hem yapım hem çekim eki vardır.

III. sözcükte yer-leş-im isimden fiil ve fiilden isim olmak üzere yalnızca yapım eki kullanılmıştır.

IV. sözcükte yaş-a-ma-y-ı isimden fiil, fiilden isim yapım eki ve durum eki yer aldığından hem yapım hem çekim eki kullanılmıştır.

V. sözcükte alan-lar-ı-n-ın çokluk, iyelik ve ilgi eki bulunmaktadır, yani yalnızca çekim eki bulunmaktadır.

2022 / MSÜ 13. SORU

Şiirle hemhâl olmak şiir yazmayı beraberinde getirdi. Lise ve

I

üniversite yıllarında bazı şiirler karaladım. Karaladım ama

II

şiirin ne kadar zor olduğunu, nasıl rafine bir işçilik gerektirdiğini,

III

hakiki şiirin neredeyse insanın tüm zamanını aldığını biliyordum. Tabiatımda var olan mükemmellikçilik tutkusu da şiirle

IV

uğraşmamı bir hayli zorlaştırıyordu.

V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, sıfat-fiil ve iyelik eki almıştır.B) II. sözcük, isimden fiil yapım eki almıştır.C) III. sözcük, birden fazla yapım eki almıştır.D) IV. sözcük, hem yapım hem de çekim eki almıştır.E) V. sözcük, birleşik zamanla çekimlenmiş bir fiildir.

AKILLI ÇÖZÜM

I. sözcük "ma-(y)ı" isim fiil ve durum eki almıştır.

II. sözcükte "-la" isimden eylem yapım eki almıştır.

III. sözcükte "iş-çi-lik" birden çok addan ad türeten ek almıştır.

IV. sözcükte "tut-" fiili eylemden ad türeten ek (-ku) ve "su" 3. tekil şahıs iyelik eki almıştır.

V. sözcükte eylem, şimdiki zamanın hikâyesi ile çekimlendiğinden birleşik zamanlı fiildir.

KAZANIM PEKİŞTİRME DENEMELERİ - 1

1. Romandan esinlenerek ve romanla birlikte tasarlanarak yapılan bir müze var İstanbul'da (I) Masumiyet Müzesi (II) Bu müze (III) *Masumiyet Müzesi* romanının yayımlanmasından dört yıl sonra yani 2012 yılında ziyaretçilerini ağırlamaya başladı. Açılışından iki yıl sonra Avrupa Müze Forumu tarafından yılın müzesi seçilen müze (IV) ana karakterler Kemal'in, Füsün'un, 1970'lerden 2000'lere kadar uzayan bir süreçte İstanbul'a ait hayatın görsellerini ve objelerini de içeriyor. Üç katlı, 78 vitrinli bu ilginç müzede çok farklı materyaller sergileniyor (V) resimler, metinler, nesneler, bunları birleştiren kolajlar...

Bu parçada numaralanmış yerlerde kullanılacak noktalama işaretleriyle ilgili aşağıdaki saptamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. de kendisiyle ilgili açıklama verilen bir cümle söz konusu olduğu için iki nokta konur.
 B) II. de açıklama verilip cümle tamamlandığı için nokta konur.
 C) III. de yüklemden uzak düşmüş özne belirtileceği için virgöl konur.
 D) IV. de özneneden sonra ikiden fazla eş değer öge gelmesi sebebiyle noktalı virgöl konur.
 E) V. de öğeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleyi ayırdığı için noktalı virgöl konur.

2. Edirne'ye gününbirlik gelip mutfak, giyim, gıda ihtiyaçlarını I
 karşılamamanın yanı sıra başta araç bakımı olmak üzere II
 mobilya ve alüminyum işleri gibi ustalık isteyen sektörler III IV
 içinde sanayi sitesini ziyaret eden Yunan ve Bulgar turistler, Edirne Yeni Küçük Sanayi Sitesi esnaflarının yüzünü güldürüyor. Kaporta, boya, motor ve benzeri hizmetlerden ülkelerine göre çok daha ucuza faydalanan turistler, her geçen gün artış gösteriyor. Bu durum her şeyden önce kur farkından kaynaklansa da hizmet kalitesinin uluslararası standartları yakalamış olmasını da göz ardı etmemek V
 gerekiyor.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Bir roman, bir şiir, bir şarkı...
Hangisidir yalnızlığın paydaşı
- II. Kaygısız baş, koşulsuz sevgi ve umut,
Nerede, hani şimdi nerede?
- III. Baharı yaz, yazı güz, güzü kış...
Yapıp yapip kim döndürür çemberi?
- IV. Şimdi kim soran, hatırlayan, duyan...
Mevsimden mevsime geçiren seni
- V. Dostluğa, vefaya giden cılgalar, yollar
Yokuş mudur, dik midir, gelen giden yok?

Numaralanmış dizelerden hangisinde soru farklı bir ögeyi buldurmaya yöneliktir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İşaret sıfatı ve işaret zamiri olarak kullanılan “bu” sözcüğü, “bunu, buna, bunun, bunlar, bunda, buydu, budur...” şeklinde isim çekim ekini almışsa zamirdir ama eksiz kullanılmışsa sıfat-zamir ayrımını şöyle yapabiliriz: “Bu” sözcüğünden sonra bir isim veya virgül (,) getirilebiliyorsa “bu” sözcüğü işaret zamiridir, getirilemiyorsa işaret sıfatıdır.

Bu açıklamaya göre “bu” sözcüğünün türü aşağıdakilerden hangisinde diğerlerinden farklıdır?

- A) Aşk, dumansız bir ateşmiş; bu bir farkına varışın ifadesidir.
- B) Bu benim görevim değil, çözen çözsün mutluluk denen bilmeceyi.
- C) Annem, çok masal anlatmış bana; bu da saflığının kaynağıymış galiba.
- D) İçime, iç evime döndüm, bu gurbet bitirecekti neredeyse beni.
- E) Bu şimdi yapılacak iş miydi, şaka yapar gibi gittin ve gelmedin.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yapılan açıklamayla verilen örnek uyumlu değildir?

- A) **Ek-fiil, zamirin yüklem olmasını sağlar:** Kişi kendini biliyorsa çok şey biliyordur çünkü budur bilgiye açılan kapı.
- B) **Ek-fiil, isim tamlamasının yüklem olmasını sağlar:** Deneyci, doğanın sorgu yargıcısıdır; romancı da insan tutkularının sorgu yargıcısıdır.
- C) **Ek-fiil, sıfat tamlamasının yüklem olmasını sağlar:** Kedilerin yaşadığı çevreyi çok sık değiştirmeyin; kediler, kendilerini rutinde güvende hisseden varlıklardır.
- D) **Ek-fiil, isim-fiil grubunun yüklem olmasını sağlar:** Genel kültür sahibi olmanın en güvenilir ve keyifli yolu; farklı alanlara ait kitaplar, makaleler, yazılar okumaktır.
- E) **Ek-fiil, basit çekimli fiilin birleşik zamanlı olmasını sağlar:** Gönderdiğin ilaçlar, çok etkiliymiş; vücudumdaki kırıklığı ve başımdaki ağrıyı kısa sürede giderdi.

6. Bilim insanları uykunun çeşitli aşamalarında beynin mekanizmalarına ilişkin anlayışımızı yeniden şekillendiren çıtır açıcı yeni bir çalışmaya imza attı. Araştırmacılar, uyku bozukluğu olmayan 22 kişiyi ve gündüzleri uyku atakları yaşayan narkolepsi hastası 27 kişiyi inceledi. Uykudaki kişilerin başkalarını duyup anlayabildiği ve yüz kaslarını kasarak onlara yanıt verebildiği tespit edildi. Bilim dergisi *Nature Neuroscience*'de yayımlanan araştırma, uyanıklık ile uyku arasındaki zihinsel durumun önceden düşünülen-den çok daha geçirgen olduğunu gösterdi.

Bu parçadaki altı çizili sözler aşağıdakilerden hangisinde verilen bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Bazı edatlar bir ismin sonuna gelerek onunla edat grubu oluşturur.
- B) Bazı belirtili isim tamlamalarının ögeleri arasına tamlanan ismin sıfatı girer.
- C) Bazı deyimler anlamca kaynaşmış birleşik fiil göreviyle kullanılır.
- D) Bazı birleşik fiiller bir isimle bir yardımcı fiilin anlam bütünlüğü taşımasıyla kurulur.
- E) Bazı sıfat-fiil grupları isim tamlamasını niteleyebilir.

7. Kendinden emin, görece rahat, ekonomik açıdan iyi bir çocukluk ve gençlik geçirmiş olsa da ilerleyen yıllarda kendisinin de ifade ettiği gibi tuhaf bir yalnızlık hissine kapılmış ve ölüm korkusu âdeta onun yoldaşı olmuş idi.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz türemesi
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünlü değişimi
E) Ünsüz değişimi

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayrılma durumu ekiyle birlikte kullanılan bir edat grubu yoktur?

- A) Cahit Sıtkı'nın şair olmasından dolayı babası çok üzül-müştü.
B) Roman kahramanı Oblomov'un zamanı öldürmekten başka bir meziyeti yoktur.
C) Roman ve hikâyemizin seyrini 1860'lardan itibaren izleyebilmiş bir eleştirmen var mı?
D) *Mai ve Siyah*'ı okuduğum günden başlayarak ben de böyle paralel anlatılı roman yazabilir miyim diye düşün-düm.
E) Küçürek hikâyeye yöneldiğinizden beri dil yontucusu olduğunuz söyleniyor.

9. Kitaplarla erken yaşlarda tanışması onu çepeçevre

I
kuşatıldığı acımasız dünyadan çekip alıyor, büyük acıların
II III
üşüten gölgesinden kurtarıyor; sıcacık hayallerin denizinde
IV
rahatlatıyordu.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük sıfat-fiil ve iyelik eki almıştır.
B) II. sözcük birden fazla yapım eki almıştır.
C) III. sözcük türemiş yapılı bir sıfattır.
D) IV. sözcük birden fazla çekim eki almıştır.
E) V. sözcük birleşik zamanla çekimlenmiş bir fiildir.

10. (I) Varoluşçu bakış açısına göre insan deneyimlerinin pek tabii ki nedenleri vardır. (II) Ne var ki insan, sandığımızdan çok daha karmaşık bir varlıktır. (III) Neden sorusuyla ilgilenmememizin sebebi elbetteki yaşadıklarımızın nedeninin olmayışı değildir. (IV) Tam aksine, o kadar çok ve karmaşık nedeni vardır ki bu şekilde bakarak sadece birini veya birkaçını bulup onlara sarılmış oluruz. (V) Bu da yaşadıklarımızın duygularımızdaki derinliğini görmezden gelmek demektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “ki” nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM PEKİŞTİRME DENEMELERİ - 2

1. (I) Eğitim ve bilimin, yüzyıllardır ama en çok da içinde bulunduğumuz yüzyılda en güçlü yön verici olduğu kabul ediliyor. (II) Çağımızda eğitiminizin gücü ile toplumunuzun gücünün paralel olduğunu toplumbilimciler kabul ediyor. (III) Tabii ki eğitimin tepe noktası olan yükseköğretimin yani üniversite eğitiminin kalitesi de teorinin pratikle kesiştiği bir alan olarak çok önemseniyor. (IV) Burada toplumdan topluma üniversitelere yüklenen misyon ve vizyonun ne olması gerektiği sorusu devreye giriyor. (V) Genelgeçer bir kalite kriteri olarak üniversitelerin toplumsal talepleri çağın ve evrenin gerekleriyle ne ölçüde bağdaştırdığı önem arz ediyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Beni böyle huzursuz eden neydi (I) Çözülemez bir gizemdi bu (II) Düşünürken üzerime çöken belirsiz kuruntularla da boğuşamıyordum (III) Hiç tatmin edici olmasa da şu sonuca varmak zorunda kaldım (IV) Bizi böyle etkileyebilecek basit ve doğal nesne kombinasyonları hiç şüphesiz var olsa da derinliğimizin ötesinde olan bu gücü analiz edemeyiz (V)

Bu parçada numaralanmış yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:) (.) (.) (:) (.)
B) (?) (.) (.) (:) (.)
C) (.) (.) (.) (:) (.)
D) (?) (...) (!) (:) (.)
E) (?) (.) (.) (:) (.)

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde cevap yüklemden oluşmuştur?

- A) — Kaçan şahsın evi nerede, hemen söyle.
— Alt sokağın sonunda.
B) — *Köy Hekimi* romanını kim yazdı?
— Balzac.
C) — Kafka *Bir Köy Hekimi*'ni yazarken Balzac'tan mı esinlenmiştir?
— Balzac'tan ve Alman köylülerinden.
D) — İnsanı sevimsiz ve başarısız kılmada hangi özellik etkilidir?
— İçgörü eksikliği.
E) — Arapçadan dilimize geçen "tenkit" kelimesine karşılık olarak neyi kullanıyoruz?
— Eleştiriyi.

4. Yıl 1826'ydı. Edgar Allen Poe on altı yaşında idi. Charlottesville'deki Virginia Üniversitesi'ne kayıt oldu

Edgar. Derslerde gösterdiği başarının yanı sıra sosyal ilişkileri de kuvvetliydi. Evela münazara kulübü başkanlığı

yaptı. Keskin zekâlı ama kibirli bir insandı. Spor müsabakalarının da aranan yüzüydü. Tiribün onun özel seyircileriyle doluyordu. Ne var ki çocukluğundan kalma anksiyetesine söz geçiremiyordu.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Ne tür sorularda zorlanıyorsun? (sıfat)
 II. Hâlâ ne duruyorsun, çalışmaya başla. (zarf)
 III. Dağ kadar çamaşırı ne çabuk yıkadın! (zarf)
 IV. Bu dağ başında ne buldun da bizi buraya getirdin? (zamir)
 V. Ne sağını biliyor ne solunu, sadece direksiyonu tutuyor. (sıfat)

Numaralanmış cümlelerin hangisinde “ne” sözcüğünün türü yanlış belirtilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. “değil” sözcüğü eş görevli sözleri bağlıyorsa bağlaç, diğer durumlarda edattır ve edat iken fiilin de ek fiil ile yüklem olmuş isim türünden sözcüğün de olumsuz anlam kazanmasını, sözcük zaten olumsuz ise olumlu anlam kazanmasını sağlar.

Bu açıklamaya göre “değil” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde kullanılmıştır?

- A) Yalnız şiirde değil roman ve hikâyede de dil, günlük kullanımın üzerine çıkar.
 B) Bu gül senin değil, ona yeterince emek vermedin ve onun çilesini çekmedin.
 C) Ağaçlar, baharı bekleyen için değil kışa sabreden için yeşerir.
 D) Ağacın dostu, meyvesini ve gölgesini değil ağacın kendisini seven kişidir.
 E) Tercih senin olduğuna göre sonuçtan ben yahut kader değil sen sorumlusun.

7. Belgisiz zamirlerin büyük bir bölümü belgisiz sıfatların adlaşmış sıfat gibi kullanımıyla elde edilir.

Aşağıdakilerden hangisinde kullanılan belgisiz zamir açıklamaya örnek değildir?

- A) Hayat böyle garip sürprizlerle dolu, biri çıkıyor ve senin ilkelerini altüst ediveriyor.
 B) Başkası için ağılamayan gözün gerisinde bencil bir yürek, körelmiş bir vicdan vardır.
 C) Birkaçını bana verdi, okudum, sonra şöyle dedim: Evet, şiir hâlâ yaşıyor.
 D) Kimseden bir ricada bulunmaz, isteklerine hakkıyla ulaşmayı tercih ederdi.
 E) Hiçbiri, onun ne çektiğini bile bilmezdi; o da derdini anlatmazdı.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yönelme hâli ekiyle öbek oluşturan bir edat grubu yoktur?**

- A) Akşama dek çalışıp sabaha değin uyuyan kaygısız bir başım olmadı hiç.
 B) Başkalarının özgürlük alanına göre kendi özgürlük alanımızın sınırlarını belirlemeliyiz.
 C) Bütün yaşananlara rağmen dimdik ayaktaydı çünkü esnek yaradılışlı biriydi.
 D) Çok zeki biriydi, bunun farkındaydı buna karşılık çalışmayı ve planlı olmayı asla ihmal etmezdi.
 E) Önümüze düşen kişinin yolu bilip bilmediğine bakmadan ona uyarsak uçuruma da gidebiliriz.

9. Aşırı kentleşmenin, hızlı tüketimin, stresli iş yaşamının ve hayatı keyifli biçimde yaşamayı engelleyen her türlü problemin ortadan kaldırıldığı şehirlere “cittaslow” ya da Türkçesiyle ifade edersek “sakin şehir” deniyor.

Bu cümlede aşağıdaki sözcük türlerinden hangisi yoktur?

- A) Bağlaç B) Sıfat C) Zamir
 D) Fiil E) Edat

10. Babasıyla çıktığı sandal gezilerinde sesiyle Boğaz’ı çınlatan

Eftelya Işılay (1891-1939) kıyıda ve sandallardan dinleyenler tarafından “Denizkızı çıktı yine suları titretiyor.” diye

övgü dolu sözlerle takdir edilirdi. Atatürk onu da Safiye

Ayla’yı da ilgiyle dinler hatta karşılaştırırdı.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM PEKİŞTİRME DENEMELERİ - 3

1. Şiiri çok seviyordu (I) durmaksızın şiirin peşinde koşuyordu. Onun için şiir (II) ölen anne (III) kaybolup giden bir baba, iki yetimlik arası nefeslenme (IV) (c)esaret (V) hayaller ve zorunluluklardı.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Yarın Dr.dan randevu alabilirsem ona ilaçlarımı düzenleteceğim.
II. 1,5 kg'lık levreği tekneye çekene kadar yaklaşık 45 dakika uğraşım.
III. 16. yy.dan itibaren Türk şairleri kendi mazmunlarıyla şiir yazmıştır.
IV. 2023 yılında Kurumun yazım ve sözcük türü konusunda bazı radikal değişiklikler yaptığı gözlemlendi.
V. Restore edilen Moda İskeleyi, Boğazın inci kolyesi gibi ışıdamaya başladı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili bölümde bir yazım yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Zekâsı, büyüklüğü ve simsiyah olması sebebiyle zihinlerde yer eden kuzgun, insanlık tarihinin en etkileyici kuş türlerinden biridir.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Özne ve yüklemden oluşmuştur.
B) Öznesi sıfat tamlamasıdır.
C) Yükleme zincirleme isim tamlamasıdır.
D) Öznesinde isim-fiil ve sıfat-fiil bulunmaktadır.
E) Yüklemde sıfat-fiil yer almıştır.

4. En çok kullandığımız edatlardan biri de *ile(-la -le, -yla, -yle)* sözcüğüdür. Bu sözcük; araç, birliktelik, sebep, zaman, durum ilgileri kurarak edat olur fakat “ve” anlamına geliyorsa bağlaç olur.

Bu açıklamaya göre “ile” aşağıdakilerden hangisinde farklı bir türdedir?

- A) Ayça'nın çalışmasıyla elde ettiği başarı arasında büyük bir orantısızlık var.
B) Merve, trenle gittiği Kars'ta çok merak ettiği kaz etinden yemiş; bana da Kars kaşarı almıştı.
C) Öfkeyle bir sonuca varılamayacağına göre sakın kalıp aklımızı kullanmamız gerekiyor.
D) Baharın gelmesiyle yeşeren dağlar içimdeki kurumuş ovaları canlandırdı.
E) Eski günleri yad ediyorduk, Elif'in gelmesiyle ders çalışma düzenine geçtik.

5. (I) Hipertansiyon, giderek büyüyen ve ciddi sonuçları olan bir sorun. (II) Kanaatime göre bu büyümenin temel nedenlerinden biri de insülin direnci probleminin hızla yaygınlaşmasıdır. (III) İnsülin direnci; damar spazmına, tip-2 diyabete, obeziteye ve damar sertleşmesine yol açan çok sinsi bir tehdittir. (IV) Damar sertliğiyle beraber hipertansiyonu tetikleyen başka sorunlar da vardır. (V) Genetik zemin, böbrekte yaşanan sorunlar, hareketsizlik, uyku düzensizliği, depresyonlu ruh hâlleri ve yanlış beslenme de hipertansiyonu tetikleyebiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede ek-fiilin 3. tekil kişisini bildiren ek düşmüştür.
B) II. cümlede, yüklem isim-fiil grubudur.
C) III. cümlede sıfat tamlaması vardır.
D) IV. cümlede belirtisiz isim tamlaması vardır.
E) V. cümlede edat ve bağlaç türünden sözcükler bulunmaktadır.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “başka” sözcüğünün türü ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Baba yorgundu ama birazcık anlayıştan başka bir şey aramıyordu. (edat)
- B) Tut kendinin elinden, başkası seni düştüğün yerden kaldırmayabilir. (zamir)
- C) Bugün ona başka bir görev vermeyelim, yarın olsun bakarız. (sıfat)
- D) Başka bir oturumda da mesai saatlerinin esnekleştirilmesini görüşelim. (zarf)
- E) Senden başka kimsem yok, diyordu meğerse bu senden başka kimseler çok fazlaymış. (edat)

7. -makta, -mekte / -mada / -mede ekleri, (ı)yor ekini karşılıyorsa şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiş fiil oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisinde sözü edilen ek farklı görevdedir?

- A) Babam, kardeşimle görüşmekte; birazdan görüşmenin sonucunu öğreniriz.
- B) Hayat, bize bir şeyler fısıldamaktaydı ama bizim onu duyacak kulağımız yoktu.
- C) Akif, Çanakkale Savaşı'nı tasvir ve hikâye ederken “Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer!” diye haykırır.
- D) Başka birini üzüp ağlatmakta hiçbir sakınca görmüyoruz oysa hep birlikte sevinebiliriz.
- E) Akıntıya bıraktım kendimi, sadece suyun üstünde kalmaya çabalamaktayım, diye cevap verdi bana.

8. Ele güne karşı yapayalnız

Böyle de olmaz ki
Nasıl da gittin insafsız
Böyle bırakılmaz ki
Unuturum sanmıştım güzelim
Gözüm yollarda kaldı

Bu şarkı sözündeki sözcüklerin türleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “karşı” sözcüğü yönelme ekiyle öbek oluşturmuş bir edattır.
- B) “nasıl” sözcüğü birleşik yapı bir soru zarfıdır.
- C) “yapayalnız” sözcüğü durum zarfıdır.
- D) “böyle” sözcükleri sıfat görevi üstlenmiştir.
- E) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil vardır.

9. Benim yaradılışım herkesten başka türlü değildi. Zor iş,
I II III
herkesten başka türlü değilken başka türlü olmak.
IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük sıfattır.
- B) II. sözcük zamirdir.
- C) III. sözcük edattır.
- D) IV. sözcük sıfattır.
- E) V. sözcük isimdir.

10. (I) Arkeoloji, geçmiş kültürleri sosyoloji, coğrafya, tarih, etnoloji gibi birçok bilim dalından yararlanarak araştıran ve inceleyen bilim dalıdır. (II) Kazı, arkeolojik araştırma yöntemlerinin en yaygın biçimidir. (III) Arkeoloji insanlığın kültürel geçmişini, kültürlerin değişimini ve birbirleriyle ilişkilerini inceler. (IV) Bir bilim dalı olan arkeolojinin geçmişi eski değildir. (V) Büyük çaplı ilk kazılar, Vezuv Yanardağı'nın püskürttüğü lavların ve küllerin altında kalan eski Pompei ve Herkulaneum'un 18. yüzyılda yapılan kazılarıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinin ögeleri ve ögelerinin sıralanışı diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

KAZANIM PEKİŞTİRME DENEMELERİ - 4

1. Müzikseverlerin iyi tanıdığı ünlü opera bestecisi Giuseppe I
Verdi'nin (1813-1901) yalnızca İtalya'da değil bütün
dünyada saygı görmesini sağlayan birçok eseri vardır:

II

La Traviata, Requiem, Aida... Evet, bütün eserler muhte-
şem eserlerdir; ruhlarımıza nüfuz eder. Gel gelelim onu

III

-bana göre- asıl saygın yapan şey, yaşamın pratiğine dâhil
olmuş olmasıdır. Ne mi demek istiyorum? Şunu demek
istiyorum: Onun en büyük eseri, sadece yaşlı ve yoksul
müzisyenlerin ücretsiz konakladığı Casa Verdi adındaki
huzurevidir. Sanatçının eserlerinin telif haklarıyla finanse

IV

edilen bu mekân, 1899'da bizzat Verdi tarafından kurulmuş.
Burada kalmanın bir tek şartı vardır: aktif ve profesyonel bir

V

müzik hayatı sürdürmüş olmak.

**Bu parçada altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yan-
lıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. İngiltere'nin ve dünyanın prestijli üniversitelerinden Oxford
Üniversitesinin uzmanlarının yaptığı araştırma çok önemli
bir gerçeği ortaya çıkardı (I) Çok basit yöntemlerle bunama
riskinin üçte biri önlenabilir (II) Bu yöntemlerden bazılarını
sıralayalım (III) TV karşısında daha az vakit geçirmek, abur
cuburdan uzak durmak, 7 saatten az uyumamak, uykuyu
9 saatten fazla kaçırmamak (IV) 4 bin 654 gönüllünün veri-
lerinin incelendiği araştırmada bu hastalığa yakalananların
%62'sinde yaşam tarzı değişikliği ile hastalığın önlenebile-
ceği iddiasının doğru ama yetersiz olduğu da net bir şekilde
ortaya kondu (V) Uzmanlara göre bu oran %62'den çok
daha fazla.

**Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine iki
nokta (:) işareti getirilebilir?**

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

3. Depremin yaralarının sarılmaya çalışıldığı Hatay'da tarım
makinelerinin giremediği tarlalarda depremzede tarım işçi-
leri ter döküyor.

**Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylene-
mez?**

- A) Yer tamlayıcısının içinde isim-fiil ve sıfat-fiil vardır.
B) Yüklem, birleşik yapılı basit çekimli bir fiildir.
C) Özne, zincirleme isim tamlamasından oluşmuştur.
D) Yönelme ve bulunma hâli eki almış sözcükler vardır.
E) Yapım ve çekim eklerini birlikte almış sözcükler vardır.

4. “yalnız” ve “ancak” sözcükleri bağladığı ögeler ya da cümleler arasındaki aykırılığı belirgin hâle getirip “lakin, fakat” anlamlarına karşılık gelecek şekilde kullanılmışlarsa bağlaç türündedirler.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde her iki sözcük de bağlaç türündedir?

- A) • Çok yoruldum ancak sorunumu çözemedim.
• Ben artık her şeyi bırakıp yalnız edebiyatla uğraşacağım?
- B) • Maaşım ancak kredi kartına yetiyor, nasıl tasarruf yapayım?
• İyi şiirler yazıyorsun yalnız alıntı hissi veren imgelerden kurtulmalısın.
- C) • Bana araba sürmeyi öğretmek istedi yalnız ben arabaya pek meraklı değilim.
• Düşün vakti gelip çatmıştı ancak hiçbir hazırlığımız tam değildi.
- D) • Birazdan öğretmenimiz gelecek ancak o, sana bunu anlatabilir.
• Bana geç vakit uğradı yalnız yanımda çok fazla kalmadı.
- E) • Canım bugün yalnız müzik dinlemek ve kitap okumak istiyor.
• Sanata karşı müthiş bir yeteneği var ancak konsantasyon gücü zayıf.

5. Ne insanlar tanıdım hey
I
Hep hikâye dram çıktı
II
Kimi dedim ağır bir şey
III IV V VI
Tartım baktım gram çıktı
VII

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerin türüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I, IV ve V. sözcükler sıfattır.
B) II. sözcük cümleyi zaman yönünden tamlayan zarftır.
C) III. sözcük adın yerini tutan belgisiz zamirdir.
D) IV. sözcük niteleme, V. sözcük belirtme sıfatıdır.
E) VII. sözcük iyelik eki almıştır.

6. Kar yağdı şu saçlarıma, tut elimi
Varmaz mı menzil bize, bu nedir?
Ben razıyım senden gelene, canım
Eğlendim özümde

Bilmezdim senden önce bunu
Değmezdi o rüzgârları baharın
Aymazdım ben toy bi' beşer idim
Öğrendim yüzünde

Bu şarkı sözüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dilek kiplerinden emir kipiyle çekimlenmiş fiil vardır.
B) Haber kiplerinden geniş zaman ve görülen geçmiş zaman kiplerinin örneği vardır.
C) Geniş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiş birleşik zamanlı fiil vardır.
D) Ek-fiilin geniş zamanının 1 ve 3. kişilerinin örneği vardır.
E) Sıfat-fiilin birden fazla örneği vardır.

7. Kış rüzgârları, bahara dair ne varsa alıp götürüyor. Yorgun olduğundan ötürü direnemiyor solgun yapraklar. Ağaçlar, gidenlere ağıt yakıyor ve bir sabrı kuşanıyor. Kuzgunlar, alakargalar, karatavuklar... Vadilerde sessizlik var.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Adlaşmış sıfat
- B) Çekimli fiil
- C) Zaman zarfı
- D) Edat
- E) Belgisiz sıfat

8. 2023 yılının Nobel Fizik Ödülü'nü maddedeki elektron
I II
dinamikleriyle ilgili çalışmalarından dolayı ABD'li Pierre Agostini, Macar Frence Krausz ve Fransız Anne L'Huillier kazandı. Bu bilim insanları "maddedeki elektron dinamiklerini
III
incelerken zamanın en küçük birimi olan saniyenin bir kentilyonda biri olan attosaniye ışık darbeleri üreten deneysel
IV
yöntemleri keşfetmekten" dolayı layık görüldü.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük iyelik eki almıştır.
- B) II. sözcük önce çekim, sonra yapım eki almıştır.
- C) III. sözcük 3. çoğul kişi iyelik eki almıştır.
- D) IV. sözcük birden fazla yapım eki almıştır.
- E) V. sözcük kip eki almıştır.

9. Evimizde, üst katın sofasında babamın her başı sıkıştıkça satmaya kalkıştığı fakat anlatacağım sebepler yüzünden bir türlü satamadığı büyük ayaklı bir duvar saati vardı.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yüklemnin türüne göre isim cümlesidir.
- B) Yapısına göre bağlı cümle örneğidir.
- C) Anlamına göre olumlu cümledir.
- D) Öge dizimine göre kurallı cümledir.
- E) Girişik birleşik bir cümledir.

10. Kayalar dolusu olguyu eşeleyerek elde edilen bir avuç gerçeklik tozunun peşindeyim.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıfat öbeği göreviyle kullanılan belirtisiz isim tamlaması vardır.
- B) Zincirleme isim tamlamasına yer verilmiştir.
- C) Tek ögeden oluşmuş bir isim cümlesidir.
- D) İyelik ve tamlayan eklerini birlikte almış isim bulunmaktadır.
- E) Üç fiilimsi türü de örneklenmiştir.

KAZANIM PEKİŞTİRME DENEMELERİ - 5

1. Edebiyat tarihinin en sinsi ve kötü karakterlerinden biri olarak karşımıza çıkan Raskolnikov bile ---- .

Bu cümle aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse öge dizilişi “özne - zarf tümlecisi - nesne - zarf tümlecisi” şeklinde olur?

- A) ailevi sıkıntıları yüzünden zor bir çocukluk dönemi geçiren Dosyoyevski'nin hayatından izler taşır
B) teorik olarak iyi ve yardımsever iken pratikte insanları öldüren bir cani olmuştur
C) üniversitede öğrenciyken edindiği anarşi, sosyalizm, nihilizm felsefelerinin etkisiyle toplumdaki insanları ikiye ayırmıştır
D) eline geçirdiği ilk fırsatta gerçek sevginin ne olduğunu sonunda öğrenecektir
E) işlediği suçun ne olduğunun farkındaydı, yine de bu suçun amacını haklı bulmaktaydı

2. (I) Caddelerde günlerdir kavurucu bir sıcaklık hâkimdi. (II) Buna insanların itişip kakışmaları, telaşlı telaşlı koşuşturmaları eklenince durum çekilmez bir hâl alıyordu. (III) Hele ortalığın kirli hâli, inşaatlar, çok kötü bir görünüm çizen gecekondu, ter kokuları kişiyi bu şehirden iyice soğutuyordu. (IV) Kısacası bütün bunlar, kadının zaten bozuk olan sinirlerini birdenbire çok kötü yıpratmıştı. (V) Kadının ince yüz çizgilerinde derin bir tiksime duygusu bir an belirip kayboldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil örneği vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Uzmanlara göre bu yanardağın patlaması 30 km yukarısına bir kül bulutu fırlatacak.
II. Araçların artmasıyla akaryakıt istasyonlarına duyulan ihtiyaç paralel olarak artış göstermektedir.
III. Atardamar kanaması en şiddetli ve acil kanama türüdür.
IV. Keşif ve bilirkişi incelemesi iki ayrı kurum olup birlikte yapılabileceği gibi ayrı ayrı da yapılabilir.
V. Üzerinde yanardöner lacivert takım, renk zengini kravat vardı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerdeki birleşik yapıları sözcüklerin hangisinin oluşumu diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Küçük küçük dairelerden kurulu olan bu evde, terziler, I
çilingirler, aşçı kadınlar gibi birtakım esnaf, küçük memurlar ve daha buna benzer birtakım kişiler oturuyordu. Evin iki II
kapısından ve avlusundan girip çıkanların gürültüleri hiç III
eksik olmuyordu. Burada üç ya da dört kapıcı çalışıyordu. IV

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Zarf	Fiil	Sıfat	İsim
B)	Sıfat	Fiil	Sıfat	Zamir
C)	Sıfat	Sıfat	Zarf	Zamir
D)	Zarf	Sıfat	Sıfat	İsim
E)	Sıfat	Sıfat	Sıfat	Zamir

5. Norveçli oyun yazarı, deneme ustası, şair ve çocuk kitapları yazarı Jon Fosse İsveç Akademisi tarafından 2023 Nobel Edebiyat Ödülü'ne "yenilikçi oyunları ve söylenemez olanı dile getiren düzyazıları" sebebiyle layık görüldü. Yapılan I
- açıklamada "Kaygı ve güçsüzlük gibi en kuvvetli insani II
- duyguları en basit gündelik terimlerle ifade edebiliyor." denildi. Fosse ise "Şaşırdım ve biraz da korktum. Bu ödülü III
- başka hiçbir düşünce olmadan sadece edebiyata veri IV
- len bir ödül olarak görüyorum." diye konuştu. 11 milyon İsveç Kronu değerindeki Nobel Edebiyat Ödülü'ne 1901'den V
- bu yana 119 kişi layık görüldü.
- Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Vezüv'ün korkunç patlamasının ardından yaklaşık 1700 yıl boyunca kayıp durumda olan Pompei, 1748 yılında tesadüfen yeniden keşfedildi.
- Bu cümledeki eylem ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Çatı bakımından edilgendir.
- B) Yapı bakımından yardımcı eylemle yapılmış bir birleşik fiildir.
- C) Eylemin yapılma zamanı ile söylenme zamanı aynıdır.
- D) Haber (bildirme) kiplerinden biriyle çekimlenmiştir.
- E) 3. tekil kişi ile çekimlenmiş basit zamanlı bir eylemdir.

7. Bir kentin renkleri olabilir mi? Çocukluğumu geçirdiğim İstanbul'un rüyalarım bile giren renkleri vardı. Mesela evlerin yakut kırmızısı, zebercet yeşili, gece mavisi, kehribar sarısı kapıları hiç çıkmaz aklımdan () Çocukken hepsini hayran hayran izler, defterime o kapıların resimlerini bir bir çizdim () şimdi ise gökdelenlerin karanlık camlarının renkleri süslüyor şehri. Ben de o korkunç binaları her gördüğümde içimden haykırıyorum () Çocukluğumun renkleri, ne olur geri dönün ()

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (...) (;) (:) (...)
- B) (.) (;) (:) (!)
- C) (...) (;) (:) (.)
- D) (.) (:) (;) (!)
- E) (.) (;) (;) (!)

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretlerinin kullanımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) İnsan olarak son derece dirençli bir türüz; çok eski zamanlardan bu yana acımasız savaşlar, sayısız felaketler, kendi yaşamlarımızdaki şiddet ve ihanetten çıkıp toparlanıyoruz.
- B) Hassas, üzgün, kırılgan, çoğunlukla yalnızlığı tercih eden biri olmasına rağmen çevresindekilere karşı oldukça dikkatliydi: kimseyi kırmayı ya da yüksek sesle konuşmayı beceremezdi.
- C) Başkalarının kendisi hakkında ne düşündüğüne çok önem verir, her adımda teşvik edilmeye ve yakınlarının desteğine ihtiyaç duyardı.
- D) Üstün fiziksel özelliklerine rağmen boyunun uzun olmaması –ki oyun kurucu için çok önemlidir– iyi bir oyun sergilemesini engellemiyordu.
- E) Öyle anlar olur ki evrende uçuşan yüzlerce kelimenin içinden yalnız birini, sana lazım olanı, duymak istediğini duyarsın.

- 9.** (I) Willy hayatı boyunca yaşadığı çeşitli duyguları, gördüğü olayları iç dünyasında biriktirmişti; ruhu her türlü şekle giren bir diyar gibiydi. (II) Eskiden işe yaramaz ve kurak olan bu büyücek arazide sonradan büyük bir meydan inşa edilmiş; yeşil alanlar, evler yapılmıştı. (III) Bu meydana, yeşil alandan çeşit çeşit yolcular gelip geçmiş, evlerde birbirinden farklı insanlar oturmuştu. (IV) Dünya gözüyle bakınca bu farklı olayların yalnız bir bölümü görülebilirdi ancak Willy'nin iç dünyasında maneviyata özgü bir zamansızlık vardı. (V) Yaşananların hepsi aynı yerde, tek bir gerçekte toplanmış, farklı zamanlara ait duygular, izlenimler üst üste yığılarak gönlünde karmaşık bir ruh hâli oluşturmuştu.

Bu parçada numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede ünsüz değişmesi vardır.
- B) II. cümlede ünsüz düşmesi vardır.
- C) III. cümlede ünlü düşmesi vardır.
- D) IV. cümlede ünlü daralması vardır.
- E) V. cümlede ünsüz sertleşmesi vardır.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Kiradan, faturalardan arta kalan para ile çocuk pek güç geçiniyordu.
- B) Parçada ana düşüncenin bulunmasıyla ana dili doğru kullanma arasında ilişki vardır.
- C) Mühim diyoruz ama bu kendi kendimize verdiğimiz bir peşin hükümden başka bir şey değildir.
- D) Kendine duyduğu öz güven fazlaydı, özçekim yapıp sosyal mecralarda bunları bol bol paylaşırdı.
- E) Ön sözünü yazdığı şiir kitabının çok tutulacağı öngörüsünde bulunmuş, eş güdümlü bir çabanın gerekliliğine de vurgu yapmıştı.

Eğilim Kontrol Denemeleri - 1

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
B	B	C	D	A	E	E	C	A

Eğilim Kontrol Denemeleri - 2

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
A	B	A	D	E	C	C	B	B

Eğilim Kontrol Denemeleri - 3

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
E	E	C	B	D	C	B	B	C

Eğilim Kontrol Denemeleri - 4

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
D	A	C	B	D	A	E	C	A

Eğilim Kontrol Denemeleri - 5

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
D	B	A	E	B	A	E	B	C

Eğilim Kontrol Denemeleri - 6

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
D	B	A	E	C	E	E	E	B

Eğilim Kontrol Denemeleri - 7

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
A	E	C	C	B	D	C	E	E

Eğilim Kontrol Denemeleri - 8

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
D	C	D	A	E	C	E	D	D

Eğilim Kontrol Denemeleri - 9

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
C	B	E	C	A	D	D	B	B

Eğilim Kontrol Denemeleri - 10

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
E	A	E	C	C	D	D	A	A

Kazanım Kontrol Denemeleri - 1

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	A	E	A	E	E	C	D	D	B

Kazanım Kontrol Denemeleri - 2

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	B	D	D	E	C	E	A	D	E

Kazanım Kontrol Denemeleri - 3

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A	B	A	C	C	C	E	D	D	C

Kazanım Kontrol Denemeleri - 4

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	C	D	D	E	A	E	B	C	B

Kazanım Kontrol Denemeleri - 5

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A	B	C	D	E	A	B	C	B	D

Kazanım Kontrol Denemeleri - 6

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	E	B	D	E	B	A	C	C	D

Kazanım Kontrol Denemeleri - 7

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
B	A	D	A	A	C	D	B	E	E

Kazanım Kontrol Denemeleri - 8

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	E	C	D	C	B	B	D	C	E

Kazanım Kontrol Denemeleri - 9

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	B	C	C	D	D	D	A	C	A

Kazanım Kontrol Denemeleri - 10

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	B	D	D	E	C	A	C	A	A

Gelişim Kontrol Denemeleri - 1

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
D	B	C	D	A	E	E	D	B	E	A

Gelişim Kontrol Denemeleri - 2

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
D	B	C	A	C	C	E	D	B	A	C

Gelişim Kontrol Denemeleri - 3

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
C	E	B	E	A	C	D	B	B	D	B

Gelişim Kontrol Denemeleri - 4

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
D	C	C	D	B	E	B	A	E	C	D

Gelişim Kontrol Denemeleri - 5

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
C	C	D	D	B	E	D	C	C	C	E

Gelişim Kontrol Denemeleri - 6

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
E	D	C	A	E	C	D	A	E	A	E

Gelişim Kontrol Denemeleri - 7

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
C	E	E	C	C	B	A	E	C	B	D

Gelişim Kontrol Denemeleri - 8

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
D	A	A	D	D	D	E	E	C	D	B

Gelişim Kontrol Denemeleri - 9

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
B	B	A	D	D	E	C	C	B	C	E

Gelişim Kontrol Denemeleri - 10

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
D	E	C	A	C	D	B	E	A	E	E

Öngörü Denemeleri - 1

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
D	B	A	A	C	D	E	D	C	B	B	A

Öngörü Denemeleri - 2

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
B	E	C	A	B	C	D	E	C	C	B	A

Öngörü Denemeleri - 3

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
D	E	A	D	C	E	B	E	C	A	A	C

Öngörü Denemeleri - 4

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
C	E	A	C	E	D	D	A	D	D	B	C

Öngörü Denemeleri - 5

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
D	B	E	C	A	E	D	B	C	A	D	E

Öngörü Denemeleri - 6

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
C	B	E	D	C	C	B	A	A	E	D	A

Öngörü Denemeleri - 7

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
B	C	E	C	D	A	A	D	A	D	A	D

Öngörü Denemeleri - 8

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
D	B	E	E	C	D	E	B	A	A	D	D

Öngörü Denemeleri - 9

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
D	B	B	C	A	E	D	B	D	E	C	D

Öngörü Denemeleri - 10

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
C	D	B	E	E	D	A	A	A	E	B	B

Kazanım Pekiştirme Denemeleri - 1

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	D	C	D	E	A	D	D	A	C

Kazanım Pekiştirme Denemeleri - 2

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
B	E	A	C	E	B	D	E	C	B

Kazanım Pekiştirme Denemeleri - 3

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
B	E	E	A	E	D	D	D	A	C

Kazanım Pekiştirme Denemeleri - 4

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	B	C	C	E	E	C	C	B	E

Kazanım Pekiştirme Denemeleri - 5

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	B	E	C	E	C	B	B	D	A